

Alexej Kondakov: Mária metrón (www.pinterest.com)

A Szalézi Oratóriumok működése, fejlesztési javaslatok

témafelelős: Ónodi Gábor
Magyar Szalézi Munkatársak Egyesülete

2017.

A projekt címe:**A Szalézi Oratóriumok működésének felmérése, fejlesztési javaslatok megfogalmazása**

kezdés: 2016.márc. 31.

vége: 2017.márc. 31.

Támogatott szervezet: Magyar Szalézi Munkatársak Egyesülete
1032. Bp. Bécsi út 173.

Készült a

Nemzeti Együttműködési Alap

Új nemzedékek jövőjéért Kollégium támogatásával

pályázati azonosító: NEA-UN-16-M-0767

A projekt keretében

egyrészt

az oratóriumokra vonatkozó válogatott szakirodalom összeállítása, és

a 4+1 helyszín

- Óbuda
- Szombathely
- Mogyoród
- Nyergesújfalu
- SZÁMALK

adottságait feltáró szakmai felmérési munka történik jelen pályázat keretei közt, másrészt a tapasztaltak alapján fejlesztési javaslatok kerülnek megfogalmazásra (melyek szakmai kiadványba foglalása illetve megvalósítása jelen pályázat keretein kívül fog megtörténni).

A helyszínenként elkészítésre kerülő felmérési dokumentumok tartalma:

- Helyszíni felmérések, interjúk az oratóriumok működtetőivel
- Helyszínrajz a létesítmények feltüntetésével
- Létesítménylista az oratóriumi célokat szolgáló létesítményekről
- Kérdőíves felmérés a célcsoportok személyei körében

A fejlesztési javaslatok megfogalmazása a helyi csoportok számára segítséget nyújt az oratórium hatékonyabb működtetéséhez, előkészíti a saját fejlesztési forrásaik célirányos felhasználását, a Szalézi Társaság számára pedig megteremti annak lehetőségét, hogy megfogalmazza azokat a minőségbiztosítási követelményeket, amelyeket minden hazai intézmény esetén minimális követelményként meg kell teremteni ahhoz, hogy azok megfelelően működhessenek.

A munka során helyszínenként új önkéntesek kerülnek bevonásra az adatgyűjtési feladatok elvégzésére - olyan felkért személyek, akik rendelkeznek helyismerettel, és a későbbiekben a projektben való részvétel által alkalmassá válnak az oratórium működtetésében részt venni. Ezzel a helyi munkatársi csoportok, így a pályázó Egyesület létszáma is növekedhet.

A megfogalmazott javaslatok három, az Oratóriumok intézményi működésére alapvető hatással bíró problémakörre kiterjedően kerülnek megfogalmazásra, melyek mindegyike a pályázó Munkatársi Egyesület és az intézményfenntartó Szalézi Társaság együttműködésében hoznak új elemeket:

A fizikai létesítményekre vonatkozóan a termek, sportpályák, játszóterek, kiszolgáló létesítmények állapotára, felszerelésére vonatkozó feltárásokon alapuló fejlesztési, bővítési, korszerűsítési, üzemeltetési javaslatok.

A célcsoportokat meghatározó kapcsolatokra vonatkozóan iskolákkal, óvodákkal, gyermekotthonokkal, plébániai csoportokkal való kapcsolatok, igényfelmérések, létszámok alakulása, a csoportok kialakítására vonatkozó javaslatok.

A résztvevő nevelők státuszára, feladatára vonatkozóan szerzetesek, szalézi intézmények alkalmazottjai, iskolai pedagógusok, önkéntesek, animátorok kompetenciáinak meghatározása, feladataikra, együttműködési konstrukciókra vonatkozó javaslatok.

Indikátorok

bevonni tervezett új önkéntesek száma: 5 fő (= animátorok, akik az egyes létesítményekben a kérdőíves felméréseket elkészítik, potenciális munkatársak)

a tevékenységeken keresztül elérendő személyek száma: 36 fő (a kérdőíveken keresztül megkérdezettek= oratóriumokba járó gyerekek, szüleik, animátorok, akik foglalkoznak velük)

érintett korcsoport: 15-29 korrigálható a válaszadók korcsoportjaival: 6-29

az oratóriumokon keresztül elért gyerekek száma 400 fő (a nyári táborokban résztvevő létszámok)

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés

2. Szakirodalmi előzmények, minták

- 2.1 A szalézi oratórium
- 2.2 Udvarminták
- 2.3 A máltai játszótér
- 2.4 Szabályok, követelmények

3. Felmérések a hazai szalézi oratóriumokban

- 3.1 Óbuda
- 3.2 Szombathely
- 3.3 Mogyoród
- 3.4 Nyergesújfalu
- 3.5 SZÁMALK

4. Fejlesztési javaslatok

- 4.1 Óbuda
- 4.2 Szombathely
- 4.3 Mogyoród
- 4.4 Nyergesújfalu
- 4.5 SZÁMALK
- 4.6 Péliföldszentkereszt

5. Összefoglalás

Készítették:

témavezető: Ónodi Gábor okl. építészmérnök, szalézi munkatárs

Az interjúkérdéseket, kérdőíveket
kidolgozták:

Rábl Erzsébet, fizika szakos tanár, szalézi munkatárs
Bángi Magyar Attila, földrajz szakos tanár, szalézi
munkatárs

A helyi oratóriumok felelősei:

Jani Áron SDB, szalézi testvér, Óbuda
S. Kovács Katalin FMA szalézi nővér, Mogyoród
Lux Ambrus, igazgató, szalézi munkatárs, Nyergesújfalu
Kovács Sándor SDB szalézi testvér, Nyergesújfalu
P. Csány Péter SDB plébános, Szombathely
P. Claudius Misquitta SDB SZÁMALK

A helyi oratóriumok animátorai:

Mázik Réka, Óbuda
Lichner Roland, Mogyoród
Horváth Gergő, Nyergesújfalu
Czeglédi Dániel, Szombathely
Ónodi Lilla, SZÁMALK

1. BEVEZETÉS

„A szeretet egybegyűjt, egyházzá teszi a népet. A szeretetnek ez a tulajdonsága házakban ölt testet, templomokban, mindabban, ami körülveszi és befogadja az egyes embereket és Isten népét.” – mondta Chiara Lubich, a XX. század egyik jelentős személyisége, amikor a harmónia és a környezet aspektusairól beszélt.

Majd így folytatta:

„Mivel ezek az épületek halálunk után is fennmaradnak, nagyon fontos, hogy megmaradjon bennük annak a tervnek a lenyomata, amit Isten erről az itt lakó családról (közösségről) elgondolt. Így majd amikor az újonnan meghívottak – akiket Isten a jövőben hív majd közéjük – ezeken a helyeken járnak (a találkozótérmekekben, a kápolnában imádkozni, a raktárban, a betegek szobájában, a tanulóban, a hálótermekben stb.), az épület is segíteni fogja őket hivatásuk szerint élni.”

Ezzel az idézettel nyitotta meg a hazai szerzetesrendek építkezéseiről szóló konferenciát Körmeny Imre, a Magyar Urbanisztikai Társaság elnöke.

Kifejtette, hogy a konferencián bemutatásra kerülő építészeti panoráma érdemi képet nyújt arról a környezetről, ahol a szerzetesrendek, és a hozzájuk tartozó világiak a társadalom számára áldásos tevékenységüket folytatják. A lényeg a közös keresztény élet, a tanítás, a betegápolás, az imádás, de bizvást mondhatjuk, hogy nem mellékes a keret sem: maguk az épületek is regélnek az ezeket létrehozó szellemről, az ott megélt szeretetről, a közösségről.

*Hazai szerzetesrendi építkezések napjainkban
Konferencia a „Szerzetesek Tere” interaktív rendezvénysorozaton
2015. szeptember 21.*

A vetített képes előadások sorát Ónodi Gábor valamint Szász László és Burits Oktávián építészek előadása nyitotta meg, „Szalézi újrakezdés, építkezések 1991 óta” címmel.

Ez az előadás, illetve az arra való felkészülés vetette fel annak szükségességét, hogy a "szalézi mű" legjellegzetesebb intézményét, a Szalézi Oratóriumot illetve annak működő hazai létesítményeit megvizsgáljuk, elsősorban abból a szempontból, hogy azok épített környezete miképpen szolgálja a kitűzött lelkipásztori célokat.

2. SZAKIRODALMI ELŐZMÉNYEK, MINTÁK

- 2.1 A szalézi oratórium
- 2.2 Udvarminták
- 2.3 A máltai játszótér
- 2.4 Szabályok, követelmények

2.1 A SZALÉZI ORATÓRIUM

(szerkesztett jegyzetek P. Ábrahám Béla SDB Szalézi Oratórium című előadásából, tartományi káptalan, 2016 február 2. szerk: ÓG.)

Don Bosco sajátos lelkipásztori tapasztalatra tett szert első oratóriumában. Ez az ifjak számára otthon volt, amely befogad,
plébánia, amely evangelizál,
iskola, amely előkészít az életre,
játsszótér, ahol az ifjak jó barátként találkoznak és örvendezve élnek.

Az oratórium jellegzetesen szalézi tevékenységi forma, mely kezdetben egyszerű hitoktatás volt, de sohasem hiányozhatott belőle a játék, a jókedv, vidámság.

Don Bosco 1846-ban alapította meg oratóriumát Valdoccóban.

Don Boscónál az öröm volt a "tizenegyedik parancsolat" - az öröm, mely a fiatalok és nevelők közötti együttműködésből és bizalomteljes kapcsolatból születik.

A szalézi oratórium sokrétű, vallásos ifjúsági szabadidő központ.

Alkalmasnak kell lennie azoknak a keresztény értékeknek a megélésére, amelyek a hétköznapiakban segítséget nyújtanak a fiataloknak, a hitükben való növekedésre.

Olyan, mindenki számára nyitott intézmény, ahol a fiatalok szabadon kibontakoztathatják kreativitásukat. Olyan közeg, ahol mindenki lehetőséget, teret és támogatást kap ahhoz, hogy elképzeléseit és vágyait építhesse. Mindenki tehetséges valamiben! Valaki a számítógépes berendezésekhez ért, valaki kiválóan zenél, valaki magas szinten tud sportolni.

Egy jó oratóriumban mindez együtt egy olyan nagy baráti közösséget hoz létre, amelyben mindenki megtalálja a saját részét és a közösség életét mindenki úgy építi adottságaival, ahogyan, tudja. A sporton, a zenén, a játékon és a különböző közös programokon keresztül családi, baráti légkörben fejlődhetnek a fiatalok emberi és keresztényi értékekben.

Az oratórium vezetője és szíve a szalézi, aki jó atyaként mindenkinek a mindene. Nála fut össze minden és mégsem ő van a középpontban. Az oratóriumi közösség összetartó ereje a közös meggyőződésben rejlik, hogy Isten szeret bennünket és vidámságra teremtett minket. Don Bosco ezt így foglalta össze: "Mi a szentséget a vidámságban éljük meg".

Befogadó otthon

Ma, amikor főként a "lakás" szó jött divatba, kezd elsekélyesedni az otthon igazi fogalma. Don Boscónál az otthon kifejezés helyesen találkozik a nyitottság és a zártság fogalmaival.

Ügyelt arra, hogy **befogadó otthonát gondosan körülterítse**. Figyelmeztető jellé kell, hogy valljon ez az ifjúság számára. Ezen a kapun belépve más játékszabályok érvényesek. Tartást is ad, amellyel a fiatal azáltal találkozik, hogy a rossz cimborák kívül maradnak. Don Bosco mindig dicsérte, **és sürgette egy jó portás** felvételét házaikba.

Az oratórium nyitottsága, befogadó légköre határozza meg igazán az otthon arculatát. A fiatal megbecsülése, és egy személyes kapcsolat-személyes elhívást teremt meg a valódi személyt. Itt mindenkit érték gyanánt kezelnek, ami tág teret enged a személyes kibontakozásnak az öröm és vidámság légkörében.

Otthonná csak azáltal válhat egy hely, ha ott állandó, jelenlévő személy van. Don Bosco szándéka szerint ez nem rendőr, vagy ellenőrző szerv, hanem baráti kommunikáció, együtt cselekvés.

„A fiatalok megkívánják, hogy nevelőik mellettük legyenek és elfogadják őket, ahogyan vannak, s komolyan szeressék őket.”

Az önmagában való passzív elfogadás még nem valóságos befogadás - ez csupán szóbeli kijelentés. **Ha a környezet nem nevelő, akkor nem is beszélhetünk otthonról.**

Plébánia, amely evangelizál

Az oratórium **központi funkciója az evangelizáció.**

Az evangelizálás érdekében:

Különös figyelmet kell szentelni az egyházas szellemet képviselő csoportok működésének (hitoktatás, ministráns csoportok, karitatív szolgálatok, imacsoportok és egyéb)

Növelni kell a fiatalok körében foglalkoztatottak létszámát, hogy színes egyéniségükkel, jellembeli karizmájukkal segítsék a munkát.

Figyelembe kell venni a környezet adta lehetőségeket (helyiségek) és az igényeket (korosztályok).

Meg kell találni a csoportok, nemzedékek közti közös nyelvet, az ellentétek megszüntetéséhez.

Egységes nevelési és pasztorális tervet kell készíteni.

A nevelők figyeljenek oda az emberi, keresztényi nevelés helyes megalapozására és egymásra építésére

Fiatalok is járuljanak hozzá saját korosztályuk evangelizálásához. Engedjünk nekik teret ebben a munkában.

Az evangelizációs feladatot szem előtt tartva figyelembe kell venni az idők jeleit. Lehetőséget kell adni a kulturált szórakozásra, és a társadalmi életben való részvételre. Nem elegendő a hitoktatás, a vasárnapi szentmise, és egy-egy imaóra. Kell, hogy segítséget kapjanak a fiatalok az életkorukból adódó problémák személyes megbeszéléséhez. **Olykor a színház, sportpálya, játéktér, zeneszoba is kitűnő pasztorációs környezet lehet.**

Fontos párbeszédet kezdeni országos jellegű mozgalmakkal, hogy azok helyesen kapjanak teret az oratóriumi, hitet előmozdító tevékenységekben.

A hitoktatás legyen ésszerűen osztályokra bontva, **iskolatermekkel, könyvekkel ellátva**, minden osztály részére külön hitoktatóval. Az előadások legyenek jól előkészítve, és **ne hiányozzék a megfelelő segédeszköz sem.**

Az oratórium gyökerei feltétlenül **egy plébániához tartozzanak**, bár nem szükséges, hogy egy területen feküdjenek. Szükséges, hogy az oratóriumban folyó ifjúsági élet szervesen bekapcsolódjon - közösségek, csoportok, társulatok által - a plébánia és így az egyház pasztorális életébe.

Életre előkészítő iskola

Az oratóriumban minden tevékenység fontos, lehet az pedagógiai, pasztorális jellegű, vagy közvetlenül a hitélethez kapcsolódó. Itt minden üzenethordozóvá válik.

Sportolnak, játszanak, hitoktatás folyik, imádkoznak, ünnepelnek, olyan dolgokat tanulnak, aminek majd később hasznát veszik, azzal a céllal, hogy az élet kultúráját előmozdítsák.

A nevelés minőségét az Szalézi Lelkiség „fémjelzi”, és a Megelőző Módszer helyes megélése garantálja. A fiatalok életében fontos az is, hogy elérhető ideákat nyújtsunk, amelyek mégsem

alacsonyok. Ez csak úgy lehetséges, ha egy az evilágin túlmutató képet tárunk eléjük. Lehetőleg adjon választ kérdéseikre, melyek a beteljesülő létért küzdenek és ne szűkítse le, ne zárja be kreativitásukat. A teológia szempont megadásához elengedhetetlen a klérus jelenléte, de ugyanilyen fontos a hitüket élő keresztény csoportok, amelyek az élet hétköznapijaiban tesznek tanúságot az Örömhírről.

Kapcsolatokat kialakító és tápláló játszótér

Csupa élet, csupa nyüzsgés, csupa jó kedv. Egyik futkározott, a másik ugrált, ki meg másokat ugráltatott. Itt békaugrást játszottak, ott várost ostromoltak, amott labdázta. Odébb egy csoport fiú szorongott egy pap körül, ajkán csüngtek, éppen valami érdekeset mesélt nekik. Másutt meg más gyerekek egy kispap körül csoportosultak a "repül a számár" meg az "Amerikából jöttünk" játékot játszották. Mindenfelé énekeltek, kacagtak, mindenütt kispapok, papok vidám, lármázó gyerekek gyűrűjében. Látszott, hogy teljes a megértés és a bizalom a növendékek és az előljárók között. Egészen elbűvölt a látvány. Így emlékezett vissza Don Bosco 1884-ben írott Római levelében.

A bizalom légkörében a kapcsolatok építése mintegy magától jövő reakció volt a fiatalok részéről. Igyekeztek nemcsak a saját korosztályukból barátokat szerezni, hanem **minden korcsoportra külön** odafigyeltek.

Don Bosco egyéniségét, lelkiségét, tevékenységét lehetetlen volna nem összekapcsolni **az udvarral és a játszótérrel**. A szaléziak ezt kapták örökségül, hogy ott nyitott szemmel járva felismerjék a fiatalok és gyermekek önfeledt szórakozásából előbukkanó erkölcsi alapotívumokat.

A felszabadult játék azonban irányított is, és igyekszik megőrizni **a családiasság** szellemét. Ez szintén elengedhetetlen ahhoz, hogy a bizalom légkörében dialógus alakuljon ki.

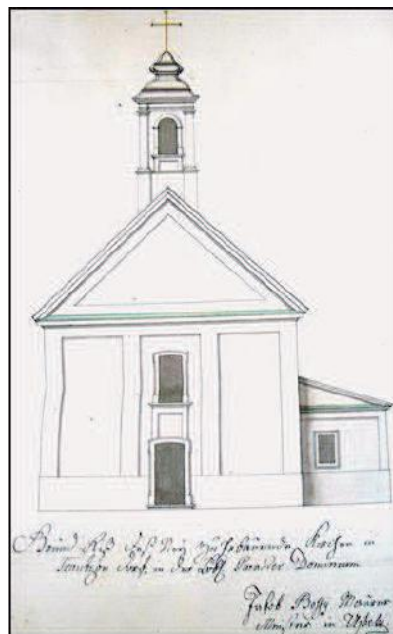
- *A tanár, akit csak a katedrán látnak, csak tanár és nem több. De ha a rekreációban elvegyül a fiatalok közé, olyanná válik, mintha testvérük lenne. Ekkor a szívek megnyílnak, megismertetik szükségleteiket és kinyilvánítják hibáikat.*

Az udvaron lehet új barátságokat kötni a mélyebb ismeretség által. Nyitott ez a hely, ahol **a közös tevékenységekben**, szórakozásban is találkozhatnak a fiatalok egymással és a nevelőkkel. Az udvar nem csak azokért van, akik több-kevesebb rendszerességgel részt vesznek a vallási ünnepeken, hanem azokért is, akik teljes mértékben elhanyagolják hitüket. Sajnos a súlyos lemaradást mutatóknak azonban nehéz teret engedni, mivel a befogadó közösség feladata itt a megelőzés gyakorlása.

A kitolódó kamaszkor kihívása fontossá teszi a közös munkát (pl. épületbővítések, kertrendezés, teremdíszítés), valamint a felnőtt nevelők gazdagító jelenlétét.

A játszótér az a hely, ahol a fiatalok és nevelők, a vidámság és öröm légkörében jó barátként találkozhatnak. Ez teremti meg a bizalmat, melyre az egész nevelés épül.

2.2 UDVARMINTÁK

1. kép: Falusi templom homlokzata, Herceggút, 18. sz.

A témánk megtárgyalása érdekében el kell szakadnunk a barokk időszakban, a törökök pusztítását követően elterjedt hazai "templom" mintáktól, ahol a szakrális teret magába foglaló templomépület szoborszerűen az utcára lett állítva, bejárata közvetlenül onnan, vagy a templomot körülvevő parkról, térről nyílik. Nincsenek átmeneti terek, a gondolat a "győzedelmes katolicizmus" ígézetében az volt, hogy a szakrális tér kisugárzik és közvetlenül megszenteli az egész környezetét (vö: Szombathely, Szt Quirin Plébániatemplom).

Témánk szempontjából a szakrális és a profán terek találkozásának különféle módozatai, átmenetei, fokozatai, különféle intenzitású kapcsolatai az érdekesek, ahogyan az evangelizáció, az oratóriumi munka is csak finom fokozatokkal, sokszor csak indirekt módszerekkel lehet sikeres.

A következőkben néhány olyan emblemikus jelentőségű épületegyüttes bemutatása kerül sorra, ahol a szakrális terekhez kapcsolódó "udvar" hangsúlyos szerepeket kap, funkcionális és térbeli átmeneteket képezve a profán terek és funkciók felől a szakrális felé.

2.2.1. A Népek Udvara

Az egyik ősminta Jeruzsálemben, a "pogányok", vagy más néven "népek" udvara, Salamon király templomának külső része volt, Kr. e. 960-ban készült el. Az udvar a nagytemplom szentélyépületeit vette körül, ahol a vallásos zsidók találkozhattak, beszélgethettek az oda betérő, érdeklődő más vallásúakkal, pogányokkal. Igazi helye volt a megtérésnek, evangelizációnak, megtisztulásnak. Az arra jogosultak továbbmehettek az udvaron és beléphettek az egyre szentebb és exkluzívabb szakrális terekbe. Az udvart a várfal övezi, befelé oszlopsorok tartotta tetővel, zárt helyiségekkel, ahol rossz időben is elidőzhettek, társaloghattak az emberek.

2. kép: A jeruzsálemi templom, modellfotó

XVI. Benedek pápa hívta életre a "Népek udvara" kezdeményezést 2009-ben a hívők és nem hívők, agnosztikusok és ateisták közötti párbeszéd elősegítésére. A mai egyházban is létre kívánta hozni a népek udvarát, ahol hívők és nem hívők keresik a párbeszédet. A megvalósult rendezvénysorozatot a Kultúra Pápai Tanácsának elnöke, Gianfranco Ravasi bíboros karolta fel és kíséri figyelemmel azóta is.

2.2.2. A Szent Kelemen bazilika Rómában (épült: Kr. után 4. sz)

3. kép: A Szent Kelemen bazilika felülnézete

A kép a bazilika városszerkezeti pozícióját mutatja. A főbejárat jobbról nyílik, a látogatók az előudvaron keresztül juthatnak be a templom-együttes szakrális tereibe.

4. kép: A Szt. Kelemen bazilika előudvara

A templom előudvara 20x15 m-es, a templom zárt szakrális tereit köti össze a forgalmas utca zajos világával. Hasonlóan a "népek udvarához" a találkozásokra, evangelizációra ad alkalmat. A kép a templomajtóból készült és érzékelteti, hogy az utca felőli főbejáratí árkádok felett kisebb helyiségek is helyet kaptak, ezek ablakai az udvarra néznek.

2.2.3. Torino, Valdocco, Casa Madre, a szalézi anyaház

2016 nyarán lehetőségünk nyílt az épületegyüttes részletes tanulmányozására, ezért ez a példa hosszabban kerül ismertetésre, jelentősége is kiemelkedő, a világ összes szalézi létesítménye számára példaként szolgál.

5. kép: A szalézi központ épületegyüttesének mai állapota

A képen jelzett számok magyarázata:

- 1.) főbejáratok, innen lehet a Segítő Szűz Bazilikába és attól jobbra a 2. számú belső udvarra bejutni.
- 2.) belső udvar, innen lehet bejutni az itt lakó szerzetesek lakásaiba, a bazilikába az oldalsó bejáratokon, az idős atyák lakosztályaiba, vendégszobákba, a zarándokokat ellátó büfébe; itt áll Don Bosco szobra is.
- 3.) a legkorábbi épületek által alkotott kis udvar, innen nyílik Don Bosco volt lakása, a Pinardi kápolna, és innen át lehet menni a 4. udvarra
- 4.) amellett, hogy ezen az udvaron lehet az idetartozó autóknak parkolni, (az udvarnak közvetlen kapuja van a tömböt északról határoló utca felé, innen nyílnak a konyha, ebédlő valamint a nagy színházterem is. Az udvar szabadtéri színpadként, nézőtérként, esetleg kispályás labdajátékok helyszínékként is használható.

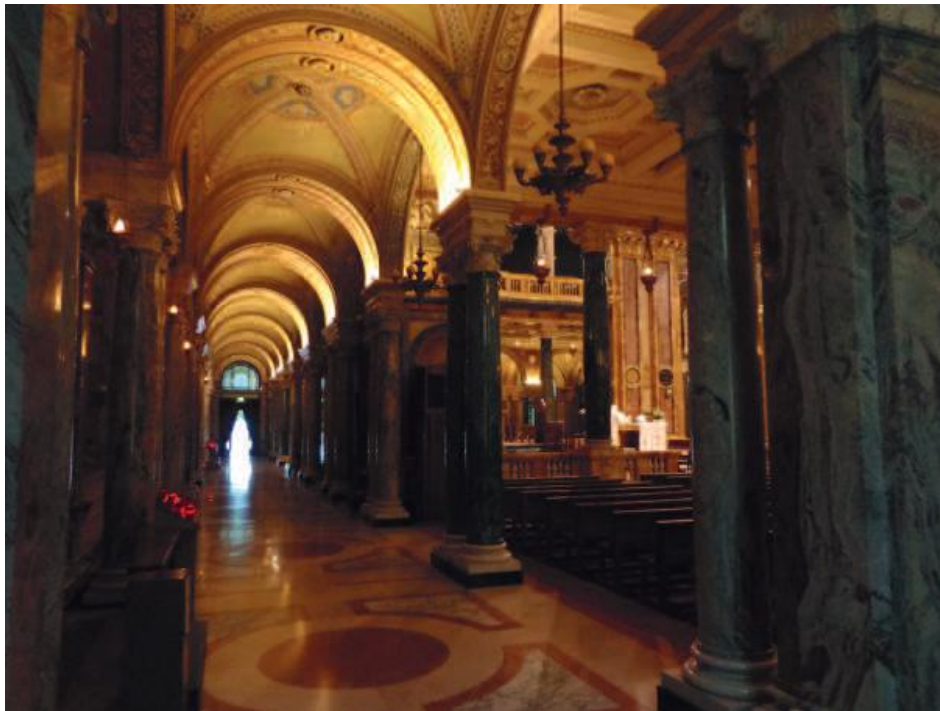
- 5.) zárt belső udvar, a Szalézi Szt. Ferenc kápolna és iskolai létesítmények nyílnak innen.
- 6.) az udvar teljes területe műfüves oratóriumi sportpályának ad helyet; a határoló épületek földszintje árkádos kialakítású, nagytermek nyílnak ezekről. Az emeleti szinteken iskolai termek, műhelyek helyezkednek el; az udvar déli, fákkal beültetett végén kisebb gyerekek játszótere található.
- 7.) az iskolai létesítmények belső udvara, külső bejárattal, parkolókkal.

A következő képek a helyszínen készültek, témánk szempontjából fontos momentumokat mutatnak be.

6. kép: A bazilika kupolái a reggeli napfényben

Lakásunk a 2.) udvar északkeleti sarkában, a 4. emeleten volt, reggel a Segítő Szűz Bazilika kupoláit láthattuk a felkelő Nap fényében, alattunk Don Bosco lakásának ablakai, körülötte legalul pedig az udvar, amely rengeteg legendás történet színhelye, ahonnan a szerzetesközösség reggeli készülődésének zaja hallatszódott fel. Megélhettük a "belül lenni" "hozzájuk tartozni" érzést, azzal, hogy a falakon belül lakhattunk.

7. kép: Bejárat folyosó az udvar felől

A reggeli zajok között halk orgonaszó, imádságok, monoton szövege is kihallatszódott az udvarra. A reggeli szentmise hangjai. Az udvar nagy kapuja az utca felé még zárva volt, a templomba viszont be lehetett már jönni kívülről, az utcáról is, vagy az udvar felől jöttek be a bentlakók. A fenti képen látszódó nagy nyitott templomajtón, az oltár mögötti kerengő folyosóján keresztül jöttek ki a templomból a szentmise hangjai az udvarra.

8. kép: Árkádok, asztalok, padok a látogatóknak

Az udvar árkádjai alatt asztalok, székek várják a látogatókat, a bentiek bármikor, a kintről jövők reggel 7-től este 11-ig leülhetnek, beszélgethetnek, ehetnek-ihatnak.

9. kép: Amfiteátrum a gyerekeknek

Kis amfiteátrum is készült az udvarban, nagyobb, 70-80 fős társaságok előadásokat hallgathatnak meg vagy akár kisebb csoportokban beszélgethetnek, van aki itt tudta gyónását elvégezni.

10. kép: Don Bosco szobra

Az árkádok előtt, hajdani dolgozószobájának ablakai alatt áll Don Bosco szobra, ő ma is a vendéglátó, nem megy el látogató, csoport nélkül, hogy ne köszönne neki.

11. kép: Margit Mama emléktáblája az árkádok alatt

A 3.) udvar a szalézi történelem legfontosabb helyszíne, árkádos falain az itt élt legfontosabb személyek emlékét elevenítik fel a szentírási idézeteket, nagy mondásokat idéző feliratos táblák, domborművek. Köztük is a legfontosabb Margit Mama, Don Bosco édesanyja, az első munkatárs.

12. kép: Reggeli gyülekező, a busz viszi kirándulni az oratóriumi gyerekeket

13. kép: A tanzániai iskolások csoportja

A 4. udvaron reggeli után élénkül meg az élet, a hátsó utca felől nagy busz is be tud állni, gyülekeznek az oratóriumi gyerekek, közöttük a tanzániai szalézi misszió iskolájából érkezett csoport is, ma éppen kirándulni fognak menni.

14. kép: A nyomda bejárata

Az 5. udvar kissé komolyabb hangulatú, innen nyílnak a különböző műhelyek, szakiskolák kapui. Iskolaidőben itt a legnagyobb a nyüzsgés.

15. kép: Árkádok a sportpályák szélén

Az iskolaépület földszinti aulájából lehet a 6.)számú udvarra kijutni, amely a tulajdonképpeni Oratórium helye. Az udvaron labdajátékok számára kialakított pályák vannak, itt is árkádok szegélyezik az udvart, ahonnan különféle termek nyílnak.

16. kép: Az árkádok alatti berendezés

Asztalok, csocsó, várják a gyerekeket, fiatalokat az iskolai idő után, szünetekben vagy délutánonként. Beszélgető szoba (parlatorio = szalon) is nyílik a fedett folyosóról.

17. kép: Arcképcsarnok a pályák mellett

18. kép: Köztük voltunk

A pályák melletti falakon a kortárs nyomdatechnikával elkészített galéria, a szalézi család emblematisz alakjainak képei. Olykor a falon lévő társaság részévé is válhatnak a látogatók. (Chieri)

19. kép: Játsszóter

A pályák mellett a legkisebbek számára is készült játsszóter.

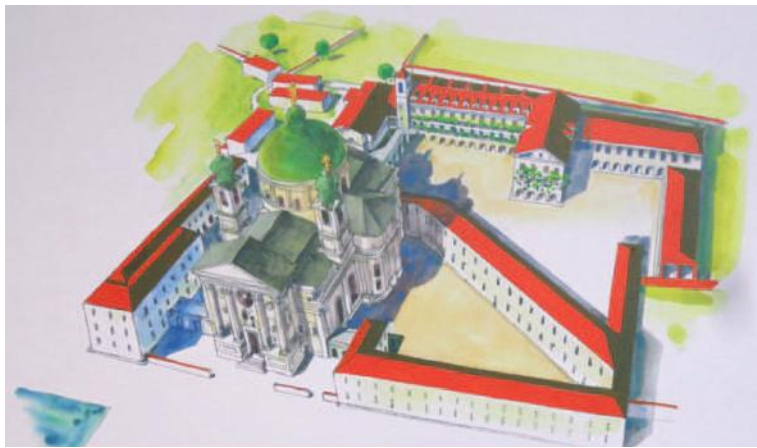
20. kép: A bazilika kupolái ismét

A 7.) számú udvar felé menet újra feltűnnek a bazilika kupolái, jellegzetes szalézi kollázst mutatva a kosárlabda palánkkal.

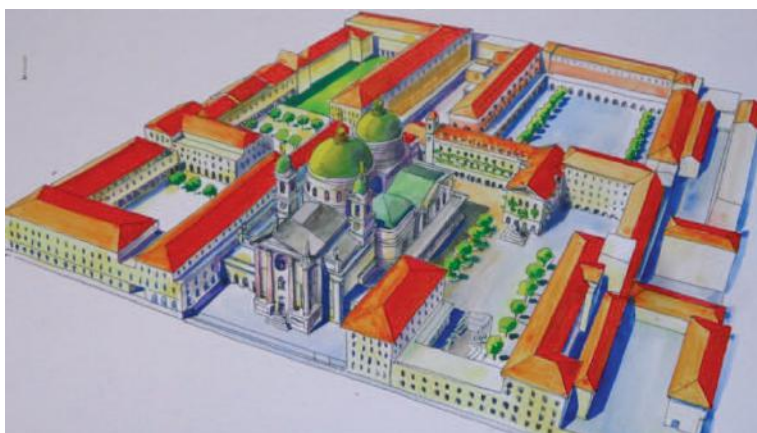
21. kép: Valdocco, 1853

Már áll a Szalézi Szt Ferenc kápolna, mellette a fiúk és Don Bosco háza, a mai 3. számú udvar épületei. A város szélén, mezőgazdasági területen kialakított udvar, és épületegyüttes.

22. kép: valdocco 1888.

Az Alapító halálának évében már jelentősen kibővültek az udvarok, megépült a Bazilika, elérte a város terjeszkedése ezeket a telkeket is, kialakult a jellegzetes 19. századi nagyvárosi keretes beépítés. A a korábbi mezőgazdasági parcellák határvonalát idéző az átlós épületszárny még megvan.

23. kép: Valdocco, 1986.

A mai állapot képe, a nagyváros körbenőtte a salézi épületegyüttest, a bazilikát csaknem kétszeresére bővítették és az udvarokat keretező épületek is magasra nőttek.

**Milyen lett volna az épületegyüttes, ha nem 19. századi, nem olasz és nem nagyvárosi??
Majdnem mindegy, az Oratórium, a szent és profán terek, a történeti és a kortárs helyszínek különös és zavartalanul együttműködő terei inspiráló példák arra, hogy más korok más településein is kialakuljanak ehhez hasonló, az elhanyagolt ifjak épülésére.**

A mai, XXI. századi oratóriumok városszerkezeti, építészeti formái, alakítása szempontjából Meggyesi Tamás építész professzor megjegyzéseit akár az oratóriumok formálói számára szóló figyelemfelhívásnak is tekinthetjük.

" Korunk jellegzetes tünete, hogy az ipari civilizáció felbomlásával, az információs társadalom kialakulásával a HELY jelentősége háttétbe szorult. Ezzel együtt olyan értékek tűnnek el, amelyek az európai civilizáció alapjaihoz tátoztak, és amelyek többsége a globális méreteket öltő urbanizáció számlájára írható. A KÖZÉP, a CENTRUM (Hans Sedlmayer : Verlust der Mitte, Salzburg, 1948) metafizikai, társadalmi és városépítészeti dimenzióinak eltűnése egy policentrikus világban a korszakváltással együttjáró válságtünetek egyik megnyilvánulása. A KÖZÉP eltűnését a HELY eltűnése követi.

A kommunikációs forradalom jóvoltából a hely jelentősége relativizálódik, vagy legalábbis átadja helyét az ingatlanértéknek. Nemcsak a hely eltűnéséről van szó, hanem arról is, hogy városainkon egyre inkább az otthontalanság érzése vesz erőt. A mobilitás, a digitális kommunikáció jóvoltából egyre kevésbé vagyunk kötve a fizikai helyhez, ahol tartózkodunk, a hely, a szomszédság, a lokalitás, a környezet veszít jelentőségéből. De nemcsak a hely, hanem az idő is összezsugorodik: eltűnnek az ünnepek, egyre kevesebb idő elegendő a távolságok legyőzésére, miközben iparágak szerveződnek a növekvő szabadidő által keltett belső üresség betömésére. És ha belegondolunk, hogy a valóságos helyek szerepét egyre inkább virtuális terek töltik be, amelyeket bármikor, otthon vagy a szállodában, ágyban fekvve a TV-n vagy az interneten is meg lehet idézni, akkor valóban nem túlzás a hely és az idő eltűnéséről beszélni."

(Meggyesi Tamás: Városépítészeti alaktan, TERC, Bp. 2009. 27. old.)

24. kép: Caravario Szt. Callistus és szemüvegének összetört darabjai

A bazilika alttemploma a szalézi szentek, mártírok kriptáit, sírjait, megmaradt tárgyaikat tartalmazza. A fenti képen Caravario Szt Callistus, Kínában, 1930-ban meggyilkolt szalézi misszionárius szemüvegének megmaradt darabjai láthatóak, úgy, ahogy a kriptában ki vannak állítva, 2 tanú hitelesítő aláírásával, mely az az 1983-ban történt boldoggá avatás egyik bizonyító dokumentuma.

A nyilvános, szabadon megközelíthető kiállítás darabjai kétségtelenül meghatározzák az épületegyüttesben tartózkodók hangulatát, azt a "szalézi dramaturgiát", amely megtűri egymás mellett az oratóriumi játszóeszközöket és a mártírhált halt vértanú rendtárs emléktárgyait.

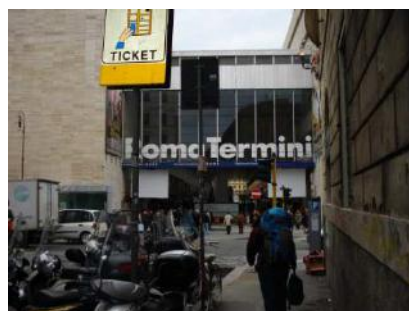
25. kép: Don Bosco gyóntat

26. kép: Gyóntatószék (Chieriben)

Don Bosco híres volt arról, hogy sokszor, gyakran gyóntatta fiait. A gyóntatóhely is különös jelentőségű minden szalézi házban, ami ugyancsak szoros közelségben, vonzó helyen és kialakítással kell, hogy elhelyezkedjen az Oratóriumok közelében.

2.2.4. A Jézus Szíve Bazilika Rómában

27. kép: A szalésziak által fenntartott Jézus Szíve Bazilika Rómában, felülnézet, utcakép

A templom és a hozzá tartozó épületegyüttes építője maga Don Bosco volt. Az 1887-ben szentelték fel, Róma talán legnyüzsgőbb helyén, a Termini pályaudvar melletti utcában helyezkedik el. A képen alulról nyíló főbejáratot dupla biztonsági sorompórendszer védi az illetéktelen betolakodóktól. A templom a kép baloldalán helyezkedik el, emellé egy 2 emeletes L alaprajzú szárny épült, a 45x38 méteres méretű belső udvaron kosár- és kézilabdapályák vannak felfestve az autók parkolóhelyei mellé. Az épületben diákotthon, iskola, konyha, étterem valamint a szalézi szerzetesek lakásai helyezkednek el. A templom az utcáról közvetlenül, de a belső udvar felől is megközelíthető.

28. kép: A Jézus Szíve Bazilika belső udvara

2.2.5. Teresa Gerini Intézet, Róma

1952-ben Róma ipari negyedében épület nagy szalézi komplexum, ahol a külvárosi fiataloknak , autószerelő, villanyszerelő, lakatos szakmákra való képzése zajlik. Az óriási épületek itt is belső udvar köré szerveződnek.

Az udvar méret e120x60 m, a műhelyek, a bentlakó diákok, szerzetesek és vendégek szálláshelyei innen nyílnak.

29. kép: A Gerini Intézet, felülnézet

30. kép: A Gerini Intézet, belső udvar

2.2.6. A szalézi ikonográfia

Az Oratóriumokban markánsan jelen van az "szalézi ikonográfia", amely nagy erővel jeleníti meg Don Bosconak, munkatársainak, álmainak és tanításának személyiségét, a szent helyszíneket, szimbolikussá vált szerepeket, tárgyakat. Dávid Katalin művészettörténész a következőket írja a szimbólumokról:

"A szimbólumok újraélesztése elemi érdeke a világnak. A társadalomban el kell indítani egy olyan mozgást, amely kisebb- nagyobb közösségei számára és kisebb- nagyobb közösségei révén megkísérli a szimbólumok rehabilitálását és a legérzékenyebb élethelyzetek ezekkel való feltöltését. A rehabilitáció szinte nem több, mint tanítás, amelyben a család, az iskola, a különböző kommunikációs formák kapnak szerepet. Külön kell kiemelni az egyházak, vallások szerepét, hiszen ezek metafizikai vallomásukkal nem is tudják teljességükben megközelíteni az értelmet, az akaratot, a lelkiséget jelképek nélkül." (Dávid Katalin: A szép teológiája, Szt. István Társulat, Bp. 2006. 129. old.)

A szimbólumokat örökségként kell kezelni. Kapjuk és továbbítjuk, új interpretációkkal aktualizáljuk. Ez jelenti honosításukat, amit korunk és az utódok érdekében teszünk. (i. mű, 114.old))

31. kép: Don Bosco képe a Valdocco-i főbejárat mellett

32. kép: A szaléziak világszerte használt logo-ja.

"A "jó pásztor" örök alakjával kapcsolatban sok kutató állítja, hogy a jelkép az állattenyésztés kezdeteihez kapcsolódik. Bizonyosan nem. A védelem, amit a jó pásztor jelent, már formát kapott a barlangot otthonná alakító ember életében. Ezzel az emberi élet legkorábbi időszakát érintjük." (i. mű, 118.old)

Ilyen értelemben tekinthetjük akár az ősi "jó pásztor" szimbólum mai, szalézi megfogalmazásának a fenti, Don Bosco védő karjait a fiatalok fölé kiterjesztő alakzatot formáló piros emblémát.

2.3 A máltai játszótér

(A „Játszva megelőzni” program, MEGVALÓSÍTHATÓSÁGI TANULMÁNY, Budapest, 2010. alapján)

Első látásra joggal merülhet fel a kérdés, hogy mi a különbség a Szalézi Oratórium és a Máltai Játszótér között.

A legfontosabb eltérés az, hogy nem áll mögötte a szalézi család közössége a maga személyiségeivel és szakrális tereivel. Ugyanakkor szellemisége, pedagógiai, nevelési megközelítése a "megelőzés" talaján áll, amely révén számos vonatkozásban rokonítható a Szalézi Oratóriumok módszereivel. Emiatt érdemes áttekinteni a Máltai játszótérek szervezésének, fejlesztésének néhány elemét, egy 2010-ben készült helyzetelemzés és fejlesztési program megállapításain keresztül.

A „játszva, sportolva megelőzni játszótér”, mint megoldás

A lakótelepek teljes rehabilitációja, élhetőbbé tétele csak úgy jöhet létre, ha az építészeti és környezeti - energetikai felújítások mellett, a közterületek rendezése, a lakáspolitikai- és szociális intézkedések, valamint a közösségi infrastruktúrát érintő beruházások is megtörténnek.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat a lakótelepek szociális rehabilitációjának segítésére dolgozta ki az 1998-ban elindított „Játszva megelőzni” elnevezésű lakótelepi játszótér – játszóház - sportpálya programját. A létrehozott játszótérek nem a hagyományos értelemben vett játszóhelyek. Funkcionális és strukturális kialakításuk már a kezdetekben megfelelt az Európai Unió követelményeknek, a nyújtott szolgáltatások tekintetében gyakran túl is mutatva azokon.

A hagyományos játszótér funkciót a több korcsoport számára esztétikusan és biztonságosan kialakított játszó- és sportterek; a gyermekvédelmi, primer prevenciós funkciót a tartalmas és egész éves szabadidős programok, a játszótéren dolgozó szociálpedagógusok, a gyerekjóléti intézményekkel való szoros együttműködés; a lakótelepi közösségfejlesztés funkciót a játék közösség teremtő ereje, a játszótér és játszóház központi térré válása, a korzó jelleg, a „mi-terünk” érzés és tudat teremti meg.

33. kép: Játszótéri gyerekek

A Máltai Szeretetszolgálat fejlesztése nagyvárosi lakótelepeken létesít olyan speciális játszótereket, amelyek a szokásos játszóterekénél sokkal többet nyújtanak. Ezeken a játszva megelőző játszótereken alapvető jelentőségű szociális szakember folyamatos jelenléte, a gyermekek és szüleik számára fejlesztő – támogató programok működtetése. Mindez a szabadidő hasznos eltöltésén túl közvetlenül és hatékonyan segíti a gyerekek képességeinek fejlődését, a sikeres iskolai részvételt, a társadalmi problémák (rongálás, alkoholizmus, droghasználat, „csellengés”) csökkenését, a helyi (lakótelepi) közösség erősödését, az épített és természeti környezet fenntartható megőrzését. Mindez növeli a lakások ingatlanpiaci értékét, mozgósítja az emberek közösségi aktivitását. A fejlesztés összességében úgy javítja a kevésbé tehetősek életkörülményeit, hogy egyben szolgálja az esélyegyenlőséget.

A játszótereken – a korcsoportokra osztott játékszerek mellett – játszóházak is épültek, valamint szakképzett munkatársak tartanak ingyenes foglalkozásokat, klubokat, készségfejlesztő programokat. Minden helyszínen van mosdó, pelenkázó-helyiség, telefon, elsősegély felszerelés, illetve játékkölcsönző. A játszótereken fontos az akadálymentesség.

A játszótereket főleg a kismamák, az óvodások és a kisiskolások látogatják, de nagyszámban fordulnak elő kis- és nagykamaszok is. Rendszeres a környék iskoláinak és gyermekcsoportjainak látogatása is. A tapasztalatok szerint a szünidei és hétvégi programok különösen fontosak a csellengő gyerekek számára, hiszen ilyenkor az intézmények többsége bezár, ezért ebben az időszakban a legmagasabb a látogatottsági arány.

A játszóterek egyszerre szolgálják:

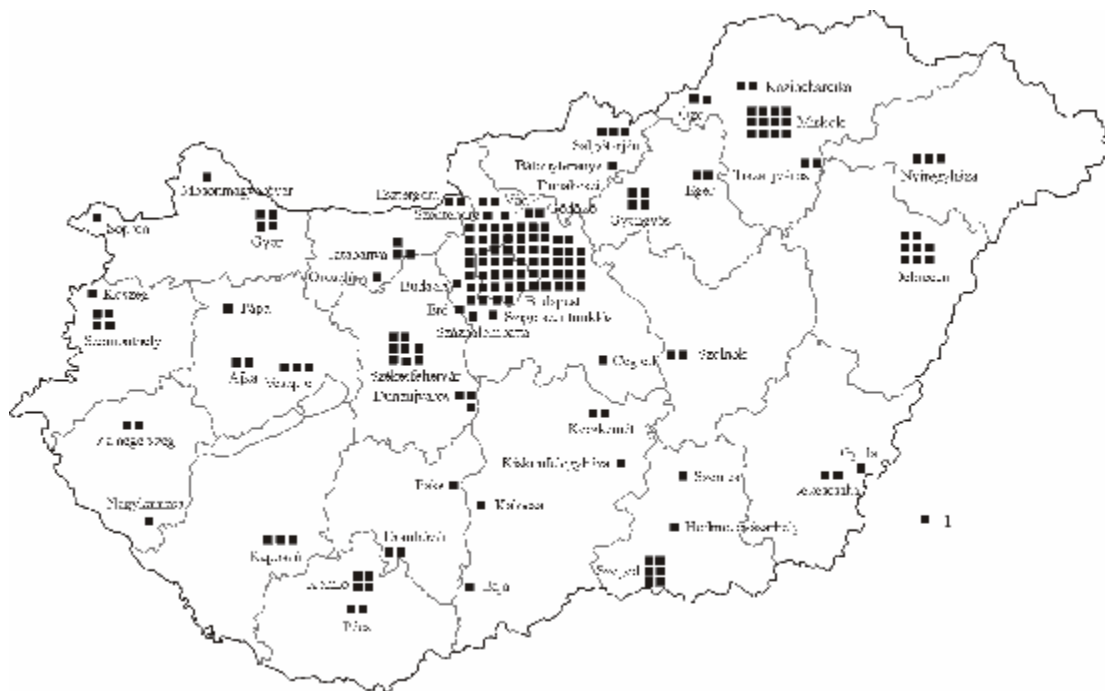
- A) a lakótelepek romló társadalmi, gazdasági, környezeti körülményeinek javítását,
- B) a hátrányos helyzetű gyerekek esélyegyenlőségének növelését, a társadalmi bűnmegelőzést, valamint
- C) az érintett helyi közösség, közszolgáltatások, szakemberek közötti együttműködés fokozását, a közjó érdekében tett erőfeszítéseket.

Lakótelepek és halmozódó problémáik

A rendszerváltás óta egyre többet foglalkoznak mind a szakemberek mind a döntéshozók azzal, hogy az 1960-70-es években épült lakótelepekkel bajok vannak / lesznek. A figyelem elsősorban a házigazdái paneles technológiával kapcsolatos műszaki kérdésekre fókuszált, a társadalmi – gazdasági tényezőket pedig jellemzően másodlagosnak tekinti. Az eddigi állami beavatkozási eszközök (lásd panelprogram, vagy a város-rehabilitáció) jellemzően az energia-hatékonyság növelésére, az épített környezet átalakítására koncentrálnak, a helyi lakóközösségre nem fordítanak figyelmet. Ugyanakkor szakemberek már régebb óta jelzik: „A kialakult helyzet azonban nem olyan egyszerű, hogy a fizikai problémák megoldása egymagában jelenthetné a lakótelepek körül kialakult problémahalmaz teljes körű rendezését. A jól látható fizikai hiányosságok mellé kevésbé látható, ámde egyre súlyosbodó gazdasági és társadalmi problémák társulnak.”

Az 5000–7500 lakásos telepek – a főváros mellett – alapvetően a nagyvárosokban, megyeszékhelyeken találhatók. Hasonló arányokban részesülnek a lakásállományból és lakónépességből, mint a 2500–5000 lakásos telepek, amelyek a fenti városkategóriákon kívül a 25 ezer főnél népesebb középvárosokban (pl. Sopron, Gyöngyös) és korábban erőteljesen iparosított településeken (pl. Ajka, Ózd) is megtalálhatók. Az 1000–2500 lakásos, tehát átlagosnak mondható lakótelepek száma Magyarországon 95.

Összességében tehát minden ötödik lakás ilyen lakótelepen található, s minden ötödik lakótelepi lakos ilyen telepen éli életét. Az ebbe a kategóriába sorolható lakótelepek több mint egyharmada Budapestre, ill. tágabb agglomerációjára koncentrálódik.”

34. kép: Az 1000 lakásosnál nagyobb lakótelepek eloszlása Magyarországon, 1996.

Forrás: Egedy Tamás (2000): A magyar lakótelepek helyzetének értékelése

In: Földrajzi Értesítő XLIX. évf. 2000. 3–4. füzet, pp. 265–283.

Az elmúlt évtizedekben a lakótelepek veszítettek értékükből, sok tekintetben a városi szociális problémák jelentős része e településrészeken található meg. Jellemző az (egyedül élő) idős emberek, valamint (a kevésbé tehetős) kisgyerekes családok nagyobb aránya. A társadalmi összetételükben és keletkezési idejükben is eltérő lakótelepeknek vannak közös vonásai. Az egyik ilyen közös vonás, a lakófunkció túlzott hangsúlyozása, amely háttérbe szorította a közösségteremtés szempontjából fontos terek kialakítását, akár szűkebben a lakásokat, akár a tágabb lakókörnyezetet szemléljük. A közösen használható „tér” hiánya nemcsak a közösség kialakulásának vet gátat, hanem a gyerekek játéktevékenységét és így a rendkívül fontos szocializációs folyamatokat is hátráltatja.

Az urbanizációból adódó zsúfoltság a lakótelepeken fokozottabb jelleget ölt, hiszen a „kis alapterületen, minél több lakás” elve érvényesül. A bérház típusú lakásokkal ellentétben, a közösségi tér teljesen az utcára kerül, ugyanakkor **a lakóházak közötti terek önmagukban nem alkalmasak az „agora funkció” betöltésére.**

A magas lakás- és népsűrűségből, a térszerkezetből adódó problémák tehát koncentráltabban, hangsúlyosabban jelennek meg, mint más lakóövezetekben, ilyen a - projekt szempontjából fontos – szociális és szabadidős létesítmények kialakításának hiánya is. Mindezt felerősítette az, hogy ahol vannak játszóterek, azok többnyire elavultak (a hatályos előírásoknak sem felelnek meg). Több esetben eleve nem tervezettek, építettek. Mindezek negatív hatással vannak a lakótelepeken élők (elsősorban a gyerek- és ifjúkorban lévők) szabadidő felhasználására, tágabb értelemben a szocializációs folyamatokra. Azokban a lakótelepi övezetekben, amelyek kevésbé szorosan kapcsolódnak a város vérkeringésbe, valamint ahol a lakónépeség - társadalmi státuszvesztéséből adódóan - még inkább elzárt a fenti erőforrásoktól, a hiány még inkább szembetűnő, s több más problémával jár együtt.

Hátrányos helyzetű gyerekek esélyegyenlősége és társadalmi bűnmegelőzés

A gyermekes családok a többiekénél szegényebbek. Jelenleg a 15 évesnél fiatalabb gyermekek közül körülbelül minden ötödik szegény családban él. Az Unió tagállamai közül Magyarország a harmadik azon országok között, ahol a legtöbb (0-17 éves) gyermek él olyan háztartásban, amelyben nincs aktív kereső. Magyarországon a gyermekek szegénysége döntően a szülők szegénységével függ össze, amely viszont a tartós munkanélküliség, inaktivitás, illetve sokszor az alacsony munkajövedelmek következménye.

Kifejezetten a lakótelepek esetében már az 1980-as évek elejétől kezdve emlegetett probléma volt a napközben felügyelet és ellátás nélkül maradt gyerekek helyzete. Ők az úgynevezett "kulcsos gyerekek", akik a délután nagy részét az utcán, vagy otthon egyedül töltik. Ez pedig felhívja a figyelmet arra, hogy a kortárs csoportokban így kialakuló kapcsolatok közös célok, tevékenységek nélkül nem válhatnak valódi barátsággá. Ingerszegény környezetben, például elhanyagolt játszótéren, nem tudnak mit kezdeni magukkal és barátaikkal sem a fiatalok, ezért idejük irányítás és struktúra nélkül kihasználatlan marad, ami nemkívánatos következményekkel járhat.

A szegénység elleni küzdelem, a gyerekek velük született készségeinek lehető legmagasabb szintű kibontakoztatása mellett fontos szerep jut a játszva megelőző játszótereken a sport és egészséges életmód elterjesztésének. Mindezek közösségteremtő ereje mellett hozzájárul a későbbi életkorok egészségesebb életviteléhez, a sportszerű viselkedés, a problémákkal való megküzdés elsajátításához.

A társadalmi bűnmegelőzés rendszerében betöltött szerepe elsősorban a kamasz, fiatal felnőtt korosztályokhoz köthető. A csellengő fiatalok számára hasznos szabadidő eltöltést biztosító programok, játékeszközök adta lehetőségen túl a máltai játszóterek kontroll-funkciót is betöltenek. A tapasztalat szerint ez kisebb, de nem elhanyagolható mértékben a folyamatosan jelenlévő szakemberek „figyelő szemének” tudható be. Nagyobb mértékben számít, hogy a játszóterek mobilizálják a helyi közösséget, akik felismerik a találkozási pont adta közös érdeket, amely a cselekvő együttműködést szorgalmazza (ennek során a lakosok felismerik, hogy a játszótér úgy marad tiszta, megfelelő állapotú, ha mindannyian tesznek érte – és ez végső soron mindenkinek jó – és még a lakásaik értékét is növeli). A szociális és gyermekvédelmi jelzőrendszerben betöltött szerepe pedig hasznos prevenciós eszköznek bizonyul több, később súlyosabbá váló eset megelőzésében, a támogató beavatkozások hatékonyságának növelésében.

Az érintett helyi közösség, közszolgáltatások, szakemberek közötti együttműködés szorgalmazása

A lakótelepi környezet nem kedvez a jó szomszédsági viszonyok kialakulásának, vagy megerősödésének. A kialakuló devianciákkal szemben a közösségi háló támogatása nélkül a szülők sem képesek hatékonyan fellépni.

Alapvetően fontos tehát a lakótelepeken élők közösségi életének erősítése, támogatása. A civil szervezeteknek és a helyi társadalomnak kiemelt szerep juthat ebben. Mindezek a folyamatok vonzóbbá teszik az adott városrészt, az ott élők felelősségvállalása a fenti színtereken csökkentheti a szegregációs folyamatokat, erősíti a szociális kontrollt. Ehhez kínál első lépést az, hogy a nagyvárosi léthez, otthonosság érzethez szervesen hozzátartozó olyan tereket, utcákat alakítsunk ki, amelyeknek az elsődleges feladata a közös(ségi) tér, az agora funkció betöltése. Itt az egymást nem ismerő emberek között kapcsolat jön létre, amelyet az adott tér, utca, lakótelep felerősít. A lakótelepeknek általában nincs ilyen központja, de ha van, akkor sem kellően hangsúlyos. A játszótér szükségszerűen, magától adódóan válik ilyen terré.

Az elmúlt több mint egy évtized tapasztalata az, hogy a játszótér köré szerveződő szülői, szomszédsági hálózat tevőlegesen is képes együttműködni. A máltai játszótereken megszokott családi napok, szülő – gyerek rendezvényeken túl a játszótér időnkénti közös kitakarítása,

rendezése kiváló közösségépítő erővel bír. A gyakorlat szerint a játszótéren induló, ide köthető kapcsolatok több esetben váltak / válnak később a játszótértől független baráti, jó szomszédi kapcsolatokká, amely fontos erőforrás lehet az élet bármely más területén (pl. munkavállalás kapcsán).

A helyi közösség összetartozásának erősítésén túl bevett gyakorlat a máltai játszótérek a környező iskolákkal, óvodákkal való sikeres együttműködés. Gyakori, hogy e közoktatási intézmények csoportjai, napközisei tervezetten és szervezeten látogatják a játszótérre. A jövőben számítani lehet arra, hogy a sportolás – testnevelés korábbiaknál gyakoribbá tételével növekszik a sportolásra is alkalmas máltai játszótérek használata.

Ahol működik máltai játszótér, ott a gyermekvédelmi törvényben rögzített jelzőrendszer része. Ilyen minőségében nemegyszer fordul elő, hogy a játszótérek munkatársai gyermekvédelmi esetmegbeszéléseken, elhelyezési tárgyalásokon vesznek részt, mondják el tapasztalataikat.

A program hatásai

A játszótérre látogató, felnőttek körében végzett kérdőíves kutatás szerint a „máltai játszótér” más lakótelepi játszótérhez viszonyítva: „szebb, új, tiszta és sokkal többféle játékkal felszerelt”. Ezt *esztétikai* dimenzióknak is nevezhetjük.

A második csoportba az elkerítés, a játékszerek nyújtotta biztonság, a felügyelet és a szolgáltatás válassz kategóriái tartoztak, ez a *biztonság* dimenziója. (Szolgáltatás alatt a felszereltség – WC, pelenkázó, ivóvíz, stb. – és a kölcsönözhető, illetve a játszótéren használható (társas-)játékok értendők.) A felszereltség azáltal növeli a biztonságérzetet, hogy bizonyos terheket levesz a teret használók válláról.

Harmadikként az *együttjátás* szerepel, ez jeleníti meg gyermekvédelmi, szakmai oldalt, ahol a másságot a megkérdozettek abban jelölték meg, hogy a máltai játszótéren dolgozó szociálpedagógusok együtt játszanak, foglalkoznak a gyerekekkel.

További kategóriaként a *kapcsolatteremtés*, barátkozási lehetőség adódik. Játsszótereinket alkalmas helyszínek tekintik a válaszadók új kapcsolatok kibontakozására, amely arra utal, hogy a tér önmagában is serkenti a társas életet.”

A máltai típusú játszótérek használata a megnyitást követően hamar beépült a környékben élő kisgyermekes családok hétköznapijaiba, szinte mindennapos programmá vált a játszótérre járás. (A teret látogatók negyede naponta, kétharmada hetente többször jön el ide.) A játszótérek közvetlen környezetében található iskolák tanulói csaknem mindannyian (91%) ismerik a Máltai játszótéreket, és ennél csak alig valamivel alacsonyabb számban (78%) nyilatkoztak úgy, hogy szoktak is oda járni. A kérdezettek több mint fele (55%) számolt be róla, hogy van a téren barátja. A felmérés szerint az alsó tagozatos gyermekek játszótérre járási szokásait jelentősen meghatározzák azok a kapcsolatok, amiket a téren alakítanak ki a játszótér munkatársaival és a kortársaikkal. Ez különösen fontos azért is, mert a csoportos és individuális játékok aránya egyre inkább az individuális felé tolódik, miközben rendkívül fontos lenne a társas játékok szerepe.

35. kép: A máltai típusú játszóterek használata beépült a környékben élő kisgyermekes családok hétköznapijaiba.

A fejlesztések várható eredményei

A „Játszva megelőzni” program keretében felépített játszótér, játszóház és sportpálya segíti a hátrányos helyzetű emberek által sűrűbben lakott településrészek rehabilitációját és integrációját. Képes csökkenteni, visszafordítani egy településrész hanyatlását. Az infrastrukturális beruházás és a gyermekvédelmi szolgáltatásbővítés jellemzően további beruházásokat (szolgáltatásokat) vonz, értéknövelő hatása van a lakásingatlanokra, az épített környezetre.

A program által indukált folyamatok csökkentik az adott övezet és az ott élők szegregációját. A város más lakóövezeteiből beáramlanak, ellátogatnak a családok és a gyerekek. Csökkennek a területi egyenlőtlenségek. Jelentős változás történik az adott övezet közterületének állapotában (tisztább, barátságosabb lesz).

A biztonságos játék- és sporteszközök, a játszóház akadálymentesítése segíti a fogyatékkal élő gyerekek önálló életvitelét, amely növeli az esélyegyenlőséget és az integrációt.

A fejlesztő eszközök és programok segítik az oda járó gyerekek készségeinek megerősödését, így hozzájárul a sikeresebb iskolai előmenetelhez.

Javul a gyerekek és családjaik számára nyújtott szolgáltatások és ellátások színvonala, hatékonyabbá válik a gyermekvédelmi jelzőrendszer, a problémák megelőzése, idejekorán való észrevétele a településen.

A esztétikus környezet, a színvonalas szolgáltatás erősíti a lakótelepi „mi”-tudatot és a civil érdekérvényesítést. A helyi társadalomban való részvételi hajlandóság megnő. Az egymásra figyelés, a szociális kontroll erősödése bűnmegelőző funkciót is betölt.

A játék és a sport közösségteremtő erejével, a szabadidő-kultúra formálásával kedvező folyamatot indul el az ott élő gyerekek és fiatal korosztály szabadidő felhasználásában, kevesebb lesz a nemkívánatos magatartás. A széles spektrumú életkori célcsoport megszólításával csökken a generációs szegregáció, nő a fiatalok és idősek közötti kapcsolatok lehetősége.

Összességében a máltai játszóterek olyan, multifunkcionális szemlélettel felépített közösségi centrum-terek, amelyek célzottan a lakótelepi közösségnek generációkon átívelően, egy

The floor plan shows a school building with the following rooms and areas:

- Foglalkoztató I.**: 54 m² (Green)
- Foglalkoztató II.**: 15,50 m² (Green)
- bejárat, tornác**: 8,50 m² (Yellow)
- előtér**: 7,50 m² (Orange)
- játék tároló**: 3,50 m² (Orange)
- hőközpont**: 3,50 m² (Orange)
- konyha**: 8,50 m² (Orange)
- iroda**: 6,80 m² (Orange)
- szülői és tanári szoba**: 10,00 m² (Blue)
- szülői és tanári szoba**: 10,00 m² (Blue)

- 33 -

2.4 Szabályok, követelmények

253/1997. (XII. 20.) Korm. rendelet

az országos településrendezési és építési követelményekről (OTÉK)

Válogatott részletek

A továbbiakban a konkrét oratóriumi létesítményekre vonatkozóan közölt értékelések során az alábbi általános követelmény értékeket használtuk.

Ezen túlmenően az egyes helyszínekre vonatkozóan a településrendezési tervek, a Helyi Építési Szabályzatok (HÉSZ) dokumentumai is fogalmaznak meg betartandó szabályokat, amelyeket az építési engedély - köteles tevékenységek tervezése során kell figyelembe venni. További részletes szabályok vonatkoznak az egyes épületek kialakítására is, ezeket az épületek rendeltetésétől, méreteitől függően külön szabványok tartalmazzák, jelen tanulmány keretei közt ezekre nem térünk ki.

OTÉK 99 §

(3) Az építményekhez és az (1) bekezdés szerinti területekhez az illemhelyek számát az egyidejű használóinak a tervezett, becsült összlétszáma alapján a következők szerint kell megállapítani:³³¹

a) 200 főig 10 fő részére legalább egy közös, 10 fő létszám felett nemek szerint külön illemhelyet kell létesíteni, minden megkezdett

aa) 15 fő női létszám részére legalább 1 WC-fülke, illetőleg

ab) 40 fő férfi létszám részére legalább 1 WC-fülke és 1 vizelde vagy 2 WC-fülke létesítése szükséges;

b) 200-1000 fő összlétszámhoz minden megkezdett

ba) 30 fő női létszám részére legalább 1 WC-fülke, illetőleg

bb) 80 fő férfi létszám részére legalább 1 WC-fülke és 1 vizelde vagy 2 WC-fülke létesítése szükséges;

c)³³² 1000 fő összlétszám felett az illemhelyek és az akadálymentes illemhelyek számát a tervezési programban az egészségügyi követelmények megtartásával kell megállapítani;

d) az óvodai célú önálló rendeltetési egységben és a 3-6 év közötti gyermekek használatára szolgáló építményekben, építményrészekben minden megkezdett 8 fő gyermek részére egy gyermek WC-csésze és kézmosó létesítése szükséges;

e) kisgyermekek és kísérőik által rendszeresen használt építményekben WC csoportonként 1 db illemhelyet legalább 1,20 m-es szélességi mérettel kell megvalósítani.

(4) Az illemhelyekhez legalább egy, illetve minden megkezdett 3 db berendezési tárgy (WC-csésze, vizelde-berendezés) után legalább egy kézmosót kell létesíteni.

OTÉK 4. számú melléklet

Az elhelyezendő személygépkocsik számának megállapítása

Egy személygépkocsi elhelyezését kell biztosítani:

- minden lakás, és üdülő önálló rendeltetési egysége után,
- szállás jellegű - kivéve hajléktalanszálló és idősek otthona, diákszálló, diákotthon - önálló rendeltetési egység minden vendégszoba után,
- vendéglátó önálló rendeltetési egység fogyasztóterének minden megkezdett 5 m² nettó alapterülete után (beleértve a terasz, kerthelyiség területét is),
- bölcsőde, alap- és középfokú nevelési, oktatási önálló rendeltetési egység minden foglalkoztatója és/vagy tanterme nettó alapterületének minden megkezdett 20 m² -e után,
- felsőfokú nevelési, oktatási és kutatási önálló rendeltetési egység oktatási és kutatási helyiségeinek minden megkezdett 20 m² nettó alapterülete után,

7. kulturális és közösségi szórakoztató önálló rendeltetési egység (színház, bábszínház, filmszínház, operaház, koncert-, hangversenyterem, művelődési központ, disco, vigadó, kaszinó, variete, cirkusz stb.) minden megkezdett 5 férőhelye után, valamint ahol a férőhely száma nem állapítható meg (múzeum, művészeti galéria, levéltár stb.) a huzamos tartózkodásra szolgáló helyiségek minden megkezdett 50 m² nettó alapterülete után,

8. sportolás, strandolás célját szolgáló önálló rendeltetési egységek minden 5 férőhelye után, lelátóval rendelkező, fedetlen vagy részben fedett sportlétesítmény minden megkezdett 15 férőhelye után,

15. jelentős zöldfelületet igénylő közösségi kulturális önálló rendeltetési egység (állatkert, növénykert, temető stb.) és közhasználatú park területének minden megkezdett 500 m² -e után,

16. kollégium, diákotthon, diákszálló, idősek otthona esetében minden 10 férőhely után,

17. hajléktalanszálló, szállás jellegű önálló rendeltetési egység huzamos tartózkodás céljára szolgáló irodai helyiségeinek minden megkezdett 20 m² nettó alapterülete után.

Oratóriumi létesítmények esetében a 8. pont szerinti:

- minden 5 férőhely után 1 db személygépkocsi elhelyezésére van szükség.

Labdajátékok pályáinak méretei:

kosárlabda pálya szabványos mérete: 28x15 m

kézilabda pálya szabványos mérete: 20x40 m

kispályás labdarúgó pálya mérete min.: 18x38 m

3. FELMÉRÉSEK A HAZAI SZALÉZI ORATÓRIUMOKBAN

- 3.1 Óbuda
- 3.2 Szombathely
- 3.3 Mogyoród
- 3.4 Nyergesújfalu
- 3.5 SZÁMALK

Vannak Oratóriumok, amelyek a szalézi fenntartású iskolák keretei közt működnek, vannak, amelyek plébániai vagy lelkeszségi keretek között. Vannak, amelyekben képzett nevelők és szerzetesek működtetik a programokat, vannak, ahol jószándékú önkéntesek. Van, ahol az oratóriumi gyermekek csoportja egységesnek tekinthető, mind a korcsoportjukat, mind a társadalmi státuszukat illetően, és van, ahol a sokszínű összetételnek megfelelően több csoport létrehozása szükséges.

Ezidáig nem történt meg ezek szisztematikus áttekintése abból a szempontból, hogy a létesítmények, rendeltetési egységek, azok kapacitásai megfelelnek-e az ott tartózkodó csoportok létszámainak, igényeinek.

Ezt a hiányt kívánja a következőkben bemutatásra kerülő felmérés pótolni, javaslatokat megfogalmazva arra nézve, hogy a szalézi nevelés legsikeresebb, emblematisztikus intézményét miképpen kellene / lehetne a hazai általános és a helyi speciális igényeknek legmegfelelőbb módon fejleszteni.

A vizsgálatra kiválasztott oratóriumok az alábbiak:

Budapest, Óbuda, Segítő Szűz Mária Lelkeszség Oratóriuma és a Szombathely, Szent Kvirin Plébánia Oratóriuma
amelyek alapvetően lelkeszség, plébániai jellegű szalézi házakhoz kapcsolódva működnek,

Mogyoród, Szalézi Nővérek Oratóriuma
Nyergesújfalu, Zafféry Károly Szalézi Középiskola Oratóriuma
Budapest, XI. kerület, SZÁMALK Szalézi Szakgimnázium
amelyek szalézi oktatási létesítményekhez kapcsolódva működnek.

3.1 Óbudai Szaléziak, Segítő Szűz Mária Lelkészség Oratóriuma

1032 Budapest, Bécsi út 175.

38. kép: Az óbudai Lelkészség képe a Bécsi út felől

3.1.1 Helyszíni felmérések, interjú az oratórium vezetőjével

Beszélgetések Jani Áron oratóriumfelelőssel

A fő cél természetesen az, amit DB is megfogalmazott:

"Becsületes polgárok és jó keresztények nevelése" (az életszentség).

Ez az a cél, amit minden fiatallal és "régóta fiatallal" kapcsolatban szem előtt kell tartanunk. Óbudán úgy gondolom, hogy van néhány adottság, amit figyelembe kell venni.

1) A fiatal családok, a templomközösség összetétele. Ebből adódik, hogy az ő "igényeiknek" meg kell felelni (ami a fenti célhoz közelebb viszi őket). Itt fontosnak tartom a kiscsoportokat, azok összefogását. Ezeknek a gyerekeknek gyakorlatilag "órarendbe illeszthető" vagy nagyobb programok felelnek meg.

2) Anyaotthonok a közelben. Ez is egy adottság: számukra talán mi vagyunk az első vagy egyetlen olyan lehetőség, hogy képet kapjanak az Egyházról, normális keresztény emberekről, értékekről. Kérdés az, hogy ezt a kb. 1 évet hogyan és mivel "töltjük meg" számukra?

3) Panelek, lakótelepek a környéken. Sajnos itt nagyok a hiányosságok, nem jutunk el hozzájuk.

4) Az óbudai szaléziak épületei, eszközei, termei, anyagi lehetőségei. Elég nagy a terület, több pályával, de a termek jó része vizesedik, bontásra szorulna.

Néhány cél tehát:

minél több fiatal és gyerek megszólítása (hál'Istennek segítség van elég, inkább az a probléma, hogy sokszor nem jutunk el a célközönséghez) (ide sok minden tartozik az internetes megszólítástól az iskolákkal való kapcsolaton át a személyes megszólításig pl. a nyári oratóriumból is)

a fiatal segítők (animátorok, kiscsoport vezetők) összefogása, képzése

a gyerekek/fiatalok érezzék magukénak az oratóriumot a programokban, a helyet tekintve, stb. (érezzék magukénak)

az anyaotthonokkal való nevelési kapcsolat megerősítése (ugyanazokkal a gyerekekkel foglalkozunk, jobban össze kellene talán dolgozni)

a templomközösség csoportjainak összefogása, "mozgalommá" alakítása - van közös céljuk, meg kell találni a közös pontokat (az oratórium munkáját segítő világiak összefogása, koordinálása, irány mutatója)
olyan környezet biztosítása, amely megfelel a nevelés igényeinek

A működés fő jellegzetességei:

Az óbudai oratórium célközönsége egyrészt a nyitott oratóriumi programokat látogató "szervezetlen" csoportokból állnak, másrészt az egyes szervezett csoportokból, akik rendszeresebben, speciális programjaikat végrehajtva vannak jelen az oratórium tereiben.

Ezek az alábbiak:

A kiscsoportok:

10-14 éves korosztályba tartozó, a Lelkészséghez tartozó családok gyermekeinek 5-10 fős csoportjai. A kiscsoportok vezetői animátorok, összejöveteleik egy részét a csoport-tagok családjainál, otthonaikban tartják. Azáltal, hogy nagyobb, a családokat esetleg zavaró összejöveteleiket 2 hetente az oratórium Kultúrtermében tarthatják, kialakul a helyhez való kötődés ezen csoportok tagjaiban is.

A focisták

Kb 15 fő, hétfőn és szerdán tartanak edzést, a Kiscelli utcai épületszárnyban, a konditeremben öltöznék, ha a focipályán tarthatják az edzéseket. Télen, a Péter Pál általános iskola tornatermét használhatják.

baba-mama klub

Heti egy délelőtti összejövetelüket, kb 10-12 édesanya és gyermekeik részvételével a Bárban, jó idő esetén a játszótéren tartják.

Hittanosok

5 csoport van, a kultúrteremben, a bárban, alkalmanként a rendház valamelyik helyiségében tartják összejöveteleiket, 5-10 fős csoportokban.

Animátorok

2 csoportjuk van, a kisebbik 5-6 fős, a nagyobbik 15 fős, a bárban szokták összejöveteleiket (képzések, animátor estek) tartani.

Vacsorázó gyerekek

Minden hétköznap este a bárban gyűlnek össze, 10-30 fős létszámmal.

"Schola", a kislánykórus

Hetente próba, általában a kápolnában vagy a kultúrteremben, 10-15 általános iskolás korú leány részvételével, képzett zenetanár, szalézi munkatárs vezetésével.

Rendszeres összejöveteleket tartanak még a helyszínek valamelyikén a Cserkészek, a Munkatársak, a Nyugdíjasok csoportjai is.

INGYEN KORREPETÁLUNK
 általános iskolásokat (1–8. osztályos) minden tantárgyból. Középiskolások is jelentkezhetnek, előre egyeztetett időpontban.

HELYSZÍN: óbudai Don Bosco Szaléziák (1032 Budapest, Bécsi út 175.)

OKTATÓK: egyetemisták, tanárok, szülők

IDŐPONT:
 • szerdánként: 16:30 – 17:30
 • vasárnaponként: 16:30 – 17:30

A tanulás után meghívunk Benneteket egy kis uzsonnára és játékokra (foci, kosárlabda, floorball, pingpong, biliárd, társasjáték). A Zápor utcai iskolából szerdán 16 órakor egy felnőtt kíséri át a gyerekeket az óbudai Szaléziákhoz!

INGYEN KORREPETÁLÁS

INFORMÁCIÓ
 Jani Áron testvér: +36-20 254-0980
 szalezi.oratorium.obuda@gmail.com

A szeretet leleményes:
 mindig tud mit dicsérni.
 Don Bosco

39. kép: Oratóriumi hirdetés

NYÁRI ORATÓRIUM – TUDNIVALÓK

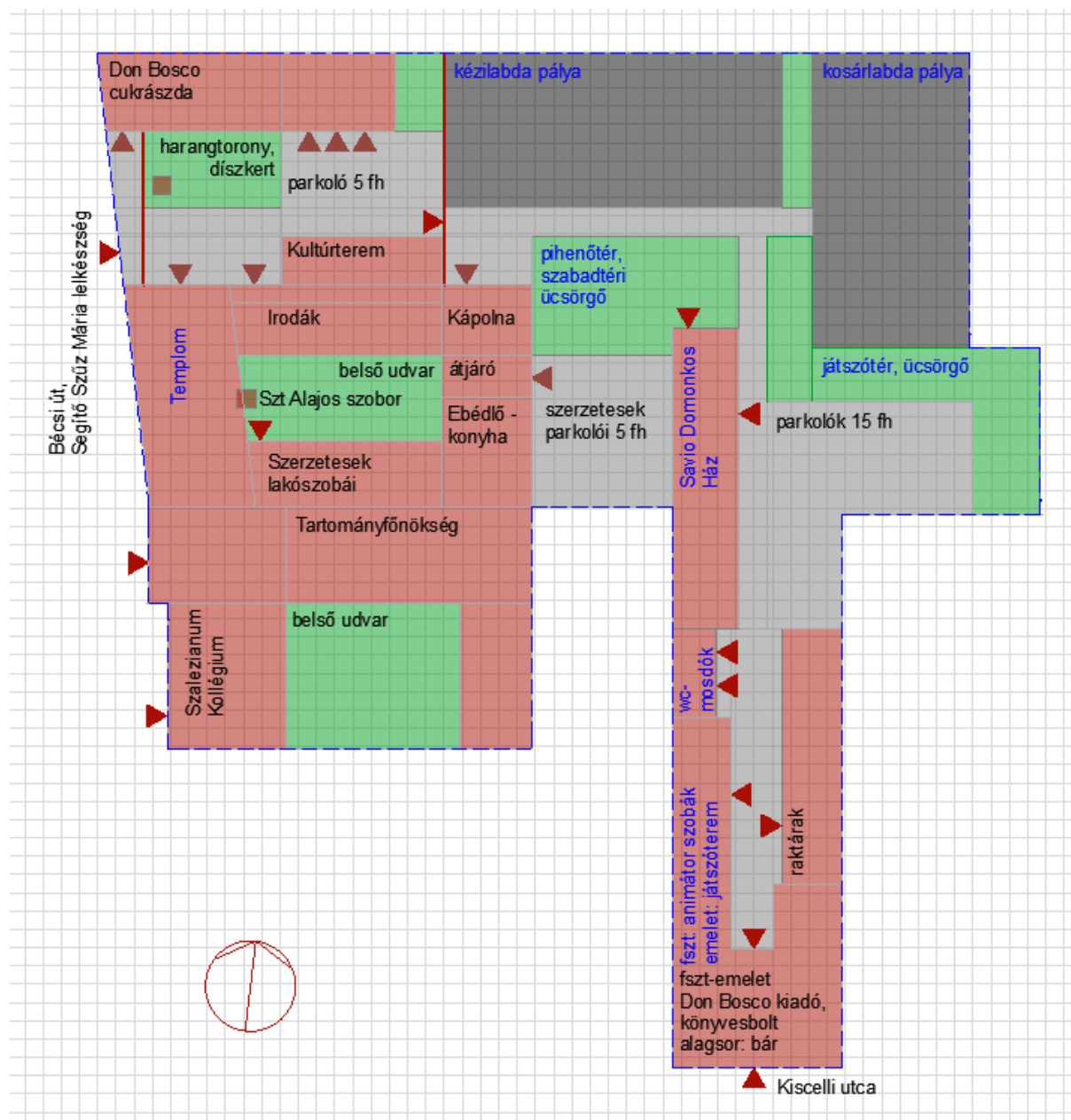
Általános tudnivalók

A gyerekek 3 korcsoportban, 3 különböző színű csapatba kerülnek. Minden csapatnak vannak felelős animátorai (vezetői), minden kérdéssel, óhajjal és esetleges panasszal elsősorban őket keressék. *(Kérjük, hogy a gyerekek nap végi távozásáról is értesítsék őket!)*

A tábor önkéntesek munkája által jön létre, akik felismerve az ifjúság nevelésének fontosságát, szabadidejükben ellenszolgáltatás nélkül dolgoznak. Rajtuk kívül is minden felnőtt és fiatal segítségét szívesen fogadjuk!

A tábor keresztény szellemiségű: az ima percei és a pénteki szentmise is szerves része a foglalkozásnak. A hét lelki programjai alatt a gyerekeket arra fogjuk készíteni, hogy akik már voltak elsőáldozók, gyónjanak a pénteki szentmise előtt. Don Bosco arra törekedett, hogy megmutassa a gyerekeknek a bűn utálatát és az erény szépségét.

A tábor nevelő foglalkozás: a szervezőknek a családok együttműködésére is szüksége van ahhoz, hogy a tábor jól sikerülhessen.

3.1.2 Helyszínrajz a létesítmények feltüntetésével

jelmagyarázat:

- vörös: épületek
- szürke: burkolt közlekedő felületek
- zöld: füves kertek
- sötétszürke: aszfalt
- kék felirattal: az Oratórium terei

Ha valaki megérkezik, legtöbbször a Bécsi út felől közelíti meg a szalézi komplexumot. A főbejáratot a templom épülete, a harangtorony és a Don Bosco cukrászda jelzik, ezek között helyezkedik el a kerítéskapu, amelyen keresztül be lehet jutni a területre.

40. kép: A Dob Bosco cukrászda

41. kép: Betekintés az udvarra

A bejáratnál szemben a fal előtti kereszten a felirat hegesztőpákával írva: 1950-1990. Peisch Ferenc atya, az első templomigazgató állította, aki a szétszórás után többek között "minősített hegesztő" képesítést is szerzett, a betiltott 40 év emlékeztére.

42. kép: Peisch Ferenc atya keresztje

A főbejárat gyalogosoknak és a területre érkező gépjárművek számára egyaránt szolgál (1.). A bejáratnál koncentrálódik a templomot autóval megközelítők, a cukrászda látogatói és üzemi forgalma, a gk. tárolót használók, a szerzetesek és a sportpályákat látogatók forgalma.

43. kép: A kápolnából kijövő tömeg

44. kép: Bejárat, nézet a Bécsi út felé, itt készülnek az emblemikus csoportképek is

45. kép: Raktárak, parkolók a Kultúrteremmel szemben

Porta nincs, de nagyobb rendezvények esetén a kertkapu után egy asztallal kitelepül valaki és fogadja, tájékoztatja az érkezőket.

46. kép: A nyári oratórium idején a látogatókat nagy plakát fogadja

A templom helye, bejárata egyértelmű, ezen a helyen nyilván ennek kell prioritást kapnia és végeredményben akárki akármilyen is jön be a területre, elkerülhetetlenül elhalad a bejárat előtt.

47. kép: Az oratóriumok nagylétszámú rendezvényei során a templom jól használható

Előnyös, hogy a templom bejáratát követően a kultúrterem, irodák bejárata következik. Ezen a bejáraton keresztül számos olyan helyiség elérhető, amelyek a lelkesedés működését a "civil" funkciók kielégítésével egészítik ki. A civil funkciók kiszolgálására itt található wc-mosdó is, mely természetesen alapvetően a templom látogatóit szolgálja ki.

48. kép: Új elem a bejáratnál szemben, a Rendház bejárata elé felállított Mária szobor

49. kép: A bejárat mellett a régi szobor eltörpül a harangtorony és a kerítés között.

A Rendház bejáratán keresztül eljuthat a látogató a szerzetesek belső udvarára is, amelynek szakrális jellegét a Szt. Alajos szobor hangsúlyozza. Ezzel együtt számos olyan ünnepi rendezvény színhelye is, ahol a laikusok és a szerzetesek találkozásai lebonyolíthatók.

50. kép: A belső udvar, Szt. Alajos szobrával, szoborfülkével, mögötte a kápolna.

51. kép: A pályák beszorultak a szomszédos lakóházak udvarai közé, olykor a zajok miatt konfliktusokat okozva

52. kép: A pályák mellett elhelyezett padokon is zajlanak fontos megbeszélések,

53. kép:... de nagy létszámú akár családi rendezvények is tarthatók.

Sok rendezvény helyszíne télen és nyáron is a hajdani Kesztyűüzem épülete, amely felújításra került és Savio Domonkos teremként szolgálja télen-nyáron az oratóriumot.

54. kép: Szabadtéri koncertre készülődnek,

55. kép: ...bent pedig pingpongozásra is maradt hely.

56. kép: Hátrébb parkolók és a Kiscelli úti épület belső frontja.

57. kép: Olykor szabadtéri színpad itt is kialakítható, jobbra pedig az animátorok szobája, szertár és konditerem nyílnak

Az Oratórium programjai nyitottak az óbudai lakosság, a templomba járók számára, de kiemelten szólnak a Jó Pásztor Nővérek által fenntartott Anyaotthonban élő asszonyok és gyermekeik valamint a Péter Pál Szalézi Általános Iskola diákjai számára.

58. kép: A "Bár" a Kiscelli utcai épület alagsorában

59. kép: ... a hétköznaponkénti vacsoráztatás helyszíne.

Otthonosságát a náddal fedett bárpult, a kézzel írott, személyekre szóló feliratok egy lakás nappalijához hasonló berendezési tárgyai, képek polcok, rádió, könyvek, ülőgarnitúra okozzák. Köztük Sándor István, szalézi vértanú fényképe is.

Az ily módon kapcsolódó intézmények viszonylag távoli (a lelkeszség telkeivel nem szomszédos) elhelyezkedését mutatja a következő fénykép.

60. kép: A lelkeszség elhelyezkedése és a kapcsolódó intézmények

3.1.3 Létesítménylista az oratóriumi célokat szolgáló létesítményekről

3.1 Táblázat: oratóriumi alapterületek, kapacitások

rendeltetés	Alapterület /m ²	Kapacitás / fő	felszereltség
Kispályás labdarúgó pálya 38x18	684	12	Aszfaltozott Éjszakai világítással
Kosárlabda pálya 16x30	480	10	Aszfaltozott Éjszakai világítással
Szabadtéri pihenőtér	250	20	Fedett padok
Játszótér	250	20	Új játszótéri berendezések
Pályák összesen	1572	62	
Kultúrterem	75	50	Székek, asztalok, projektor
Savio Domonkos ház	147	(30) berendezésfüggő	Padok, asztalok, színpadtechnika, hangosítás
Wc-mosdó	40	3ffi, 3 leány	új
Animátor terem	46	20	Használt bútorok kb 15 fő részére, székek asztalok
Szertár, kondicionáló terem	22	4	Használt bútorok, szekrények, kondigépek
Bár	50	30	Használt ülőbútorok, új beépített konyha, kiszolgálópult
Hasznos alapterület összesen	380	140	
Egyidejű jelenlét (maximum)		200	
Kápolna(	204	155 ülőhely	
Wc-mosdó igény (OTÉK 99§ szerint)		6 női wc +2 kézmosó 3 ffi wc+3 pissoire+ 2 kézmosó	
Parkolóigény (OTÉK §szerint)		Min 40 szgk	

Az adatok értékelését lásd a 4. fejezetben.

3.1.4. Kérdőíves felmérés a célcsoportok személyei körében

A válaszadókat felkereste, a válaszokat összegyűjtötte **Mázik Réka** animátor

Gyerekek / Óbuda

Válaszadók (a kérdésekre adott válaszokat a válaszadók sorrendjében közöljük):

- 1/ 7 éves leány
- 2/ 15 éves fiú
- 3/ 7 éves, fiú
- 4/ 9 éves, leány
- 5/ 7 éves, fiú
- 6/ 7 éves, leány
- 7/ 11 éves fiú
- 8/ 18 éves lány (animátor)

1. Hogyan veszel részt az oratórium életében?

- Kiscsoportra járok
- Kiscsoport
- Kiscsoport, pénteki oratórium, nyári tábor.
- kiscsoport, pénteki oratórium
- kiscsoport, edzés, nyári oratórium
- Kiscsoport, nyári oratórium
- kiscsoport, Nyári Oratórium
- Kiscsoport, oratóriumi programok.

2. Mi a kedvenc elfoglaltságod az oratóriumban? Melyik program a tetszik legjobban?

- Kézműveskedés, játékok
- Focizni szeretek a legjobban
- Foci, csocsó
- mindegyik
- Foci, a táborban a sportnap és a strand volt a legjobb, a csocsó bajnokság is tetszett
- Sportolás, labdázás, kiscsoportos beszélgetés, viccelődés
- sport
- Nyári tábor.

3. Mit ad neked az ott töltött idő?

- Kellemes kikapcsolódást, ahol nem kell tanulni, azt csinálni amit a tanító néni mond
- Vidám leszek, felszabadult
- Boldogságot, jól elfáradok
- vidámság, lelki feltöltődés, új és régi barátokkal találkozás
- Örömet, a mozgás lehetőségét, csocsózás lehetősége – ebben ügyesedtem is
- Barátokat, vidámságot, játékot
- barátok, vidámság
- Az ott töltött idő erőt ad, vidámabb leszek, úgy érzem, van értelme annak, amit csinálok

4. Az oratóriumban melyik helyszínen töltöd a legtöbb időt?

- Foci pályán, Savio házban.
- Savio ház, focipálya
- változó, de főképp foci-és kosárpályán, meg a Savio házban
- udvar
- kosárpálya

- mindenhol
- Savio ház, udvar, animátor terem, kultúrterem
- kiskultúr, bár

5. Hogyan töltöd az időt, ha esik az eső?

- bent vagyunk a teremben
- A Savio házban csocsózom, pingpongozom
- Savio ház
- a Savio házban játszok, beszélgetek
- Bemegyek a Savio házba
- kézműveskedéssel
- Savio-ház
- Savio házban játszom a gyerekekkel vagy a kultúrteremben

6. Kivel töltöd ott legszívesebben az idődet?

- Animátorokkal, csoporttársakkal
- Barátaimmal
- Barátokkal, animátorokkal, szaléziakkal
- gyerekekkel, szaléziakkal és animátorokkal egyaránt
- szaléziak :))
- barátok, szaléziak, animátorok
- animátorokkal
- barátok

7. Te mikor, milyen gyakran szoktál az oratóriumba menni?

- Kiscsoport időpontjaira, kb. havonta
- Hetente
- Kiscsoportok idején, amikor tehetem, pénteken.
- pénteken de, sajnos nagyjából csak havi egyszer :/
- A közös programokra leginkább, (nyári oratórium, kiscsoport, edzés) a pénteki oratóriumra szívesen mennék, de olyankor már fáradt vagyok.
- Nyáron, és kiscsoportok alkalmával, néha a családdal is itt játszunk
- vasárnap, nyár
- Hetente egyszer legalább.

8. Kihez fordulnál az oratóriumban, ha segítségre lenne szükséged? Kitől kérnél tanácsot?

- Animátorokhoz, Bertához és Máriához
- Animátorokhoz, szaléziakhoz.
- Áron testvérhez
- ez persze probléma függő is, de valamelyik szalézitól, animátortól, vagy egy barátomtól
- animátorokhoz
- animátoroktól
- Áron testvér
- Szaléziakhoz, másik animátorhoz

9. Hová mész az oratóriumon belül, ha csöndre, nyugalomra van szükséged?

Van erre alkalmas helyszín a számodra? Ha nincs, te milyennek képzelned el?

- Nem igazán vágyom csöndre, amikor az oratóriumban vagyok.
- Leginkább a Savio ház mögé, a kis sarokba
- nem nagyon volt még ilyenre példa, de a kápolnába mennék

- A kápolnába
- Nincs erre hely, így képzelem:csendes nyugalmas, fehér és egyedül lehetnék ott, szék az jó lenne, lehetne bent egy fehér bárány és egy fekete pulikutya, (a pulikutya azt jelenti, hogy juhász vagyok, a fehér bárány, hogy voltam már elsőáldozó és keresztény vagyok)
- kápolna
- A kápolnába
- Ez a kérdés nálam a nyári táborokban szokott felmerülni, amikor nagyon sokat vagyunk együtt a gyerekekkel és a többiekkel, évközben a rövidebb együttléteknél nem igazán.

10. Be szoktál-e lépni a templomba, a kápolnába, ha az oratóriumban vagy?

Mi történik ott olyankor?

- Nem szoktam
- Igen, imádkozom.
- Ritkán, csak az animátorokkal. Imádkozunk.
- hát nem nagyon
- Imádság
- Igen, lenyugszom és elgondolkozom az életemen. Imádkozom, hálát adok.
- csak vasárnaponként
- Igen, csöndben imádkozom

11. Sok új barátot találtál az oratóriumban?

- Igen, kedvelem a csoporttársaimat, és nagyon szeretem Bertát és Máriát
- Igen, velem egyidőseket.
- Igen.
- igen eléggé sokat :)
- igen
- igen, animátorokat, velem egykorú barátokat
- nem
- Igen, akár idősebb, fiatalabb vagy velem egyidősöket, szaléziakat

12. Mi jut eszedbe, ha az oratóriumra gondolsz?

- Várom a következő alkalmat
- Vidámság, játék.
- A béke
- hát a szaléziak, meg a sok játék, barátok, vidámság
- Egy jó program, élmény, és a focipálya
- Az első táborom, ami nagyon jó élmény volt, a sok játék vidámság miatt.
- a szaléziak
- Sok fiatal, játék, éneklés, ima, tábor

13. Ki jut eszedbe, ha az oratóriumra gondolsz?

- Berta, Mária
- Szaléziak, az ott megismert barátok, animátorok.
- Don Bosco
- Don Bosco, a szaléziak, az ottani barátaim, az animátorok
- (Tóni nem válaszolt, a testvére szerint Inzám Bence)
- Animátorok, Lengyel Anna, Kádár Krisztián, Kálmánchelyi Gergő, Mező Gitta, Büki Benedek, Zsinka Eszti, Ferenc atya
- Az olyan barátok, ismerősök, akiket onnan ismerek, szaléziak, animátorok
- Gyerekek, szaléziak, animátorok

14. Mi az, ami számodra hiányzik az oratóriumból?

- Nem hiányzik semmi.
- Semmi
- nincs semmi, ami hiányzik
- További sportolási lehetőség
- Hogy a vidéki unokatestvéreim nem láthatják, és hogy nincs ott velem az anyukám. Talán lehetne több zene is, színházasdi.
- műfüves foci pálya, nagy kapuk, gól-vonal technológia

15. Miért jársz az oratóriumba? Miért szereted?

- Jól érzem ott magam
- Jól tudom érezni magam, lehet „vicceskedni”.
- Mert szeretem, ha ilyen szent helyeken vagyok
- mert szeretek ott lenni, jó közösen játszani, bansolni, énekelni, imádkozni, jó a közösség, a hangulat, az egész és több barátommal csak itt tudok találkozni (pl. szaléziak :))
- Mert lehet sokat játszani, nem kell tanulni.
- Szeretem az előadásokat, amiket ott láthatok, szeretem, hogy együtt játszunk, labdázunk, szeretem a társasjátékokat, a „rabszolgás” játékot, közösségi játékokat. Jó lenne néha közösen filmet nézni (mese 6 éven felülieknek).
- mert jól érzem magam

Szülők / Óbuda

Válaszadók (a kérdésekre adott válaszokat a válaszadók sorrendjében közöljük):

- 1/ 35 éves apuka
- 2/ 40 éves anyuka
- 3/ 35 éves anyuka
- 4/ 46 éves apuka
- 5/ 37 éves anyuka
- 6./ -
- 7./ 35 éves anyuka
- 8./ 41 éves anyuka

1. Miért jár a gyermeked az oratóriumba?

- Mert a szalézi szellemiség és az ismerőseim gyermekei elég vonzerő, hogy jó helynek tartsam az oratóriumot (a nyárit)
- Az egyházi közösséghez tartozás miatt
- Egészséges közösséghez tartozás fontos számunkra. Egyetértünk a donboscoi nevelési elvekkel.
- Kiscsoportra jár
- Azért, hogy legyenek vele egykorú barátai, akik majd átsegítik a kamaszkorán. Akik közül esetleg párt választhat
- Egy barátunk javasolta, elvittük, és minden tekintetben megfelelt a gyerek szabadidős tevékenységére vonatkozó elvárásainknak
- Jól érzi magát, érdekes játékok, programok vannak, figyelnek rá, törődnek vele
- A mieink nem járnak a pénteki nagy oratóriumra, de mindkettő jár a Szalis kiscsoportjába és egy-egy nagyobb közösségi megmozdulásra is, azért, mert mi ezt jónak gondoltuk számukra és szerencsére nekik is tetszett. Amiért mi ezt választottuk: jó példa, erkölcsös környezet, hívő közösség megismerése, komolyabb barátok szerzése, tartalmas és hasznos időtöltés.

2. Mit ad a gyermekednek az oratóriumban eltöltött idő?

- Rengeteg élményt, felhőtlen, de fárasztó napokat nyáron.
- kortársak között töltött időt, alkalmanként szülőmentes szabadjátékot, lelki élményeket
- Nyíltabb, felszabadultabb kevésbé zárkózott a személyisége.
- Kikapcsolódást keresztény társaságban, barátokat
- Jól érzi magát a többiekkel.
- Magabiztosságot, egészséges lelki életet, jókedvet, közösséget, lendületet, és lefárasztja jól, ami nagyon hasznos.
- Barátságokat, példaképeket a szaléziak, animátorok között
- Csak a kiscsoportokról tudnék írni, de azt már szóban is elmondtam, és hát nagyjából egyezik a fentiekkel.

3. Kiről szokott mesélni a gyermeked az oratóriumban eltöltött idő után?

- Nyáron a táborból hazatérve nagyon fáradtak, így keveset mesélnek, de meghatározóak a sport programok, gyakran szóba kerül a társakkal való pozitív és negatív élmény.
- Animátorokról és a kortársakról tapasztaltakat, a Szalézi atyákról
- Nem jellemző, hogy valakiről mesél a gyermek, sokkal inkább élményeiről számol be
- Áron mind a száz gyerekről, akikkel együtt volt a nyári oratóriumban, az összes animátorról és szaléziról. Levente semmiről. Bence két-három kis barátjáról, akik az osztálytársai is
- Rossz szokása, hogy leginkább senkiről, ha mesél, az ottani konfliktusokról, kivel min vészett össze, illetve a sikerélményeiről, ha rúgott egy gólt, ha megdicsérték.
- Barátok (régi és új), animátorok

4. Mi jut eszedbe, ha az oratóriumra gondolsz?

- Sok jó fiatal egy kupacban
- A helyszín és egyfajta lelkület. Kicsit más mint az evilági tempó...
- Sok fontos dologban elfoglalt mosolygó gyerek
- A szaléziak udvara, a foci- és kosárpálya
- Különböző háttérű gyerekek olvasztótégelye, a szeretet szigete.
- Figyelem, gondoskodás, értékek képviselése/átadása
- A foci pálya és a rendezvényterem.

5. Ki jut eszedbe, ha az oratóriumra gondolsz?

- A gyermekeim
- A fiatalok, akik más fiatalokra szánják idejüket és figyelmüket, gondoskodnak a fiatalabbak helyes időtöltéséről, „lazább keretek közt” mint egy szülő.
- Don Bosco.
- Áron testvér
- Áron testvér, Mária és Berta, Ferenc atya, Robi atya
- Szaléziak, animátorok

6. Kire számíthat a gyermeked, ha az oratóriumban bármilyen segítségre szorul?

- Az animátorokra
- Az animátorokra és segítő felnőttekre.
- Az animátorokra és a szalézi testvérekre.
- Az animátorokra
- Áron testvérré. A csoportvezető animátorokra, így Bence Máriára és Bertára
- Áron testvér, Mária és Berta, Ferenc atya, Robi atya, barátok, szülők
- Szaléziak, animátorok, barátok

7. Hol tölti a gyermeked az idejét az oratóriumon belül? (program, helyszín)

- Szeretik a labdajátékokat, a strandolás tetszett nekik a táborban, és a csapatos játékok.
- Szerintem a sportos programokon.
- Sportpálya, játszótér, Savio terem, Don Bosco kultúrterem, templom. Programok: rajz, ima, sport bűvészkedés, rollerezés, meseolvasás, beszélgetés, csocsó, ping-pong, tánc, meccsnézés, foci.
- Részben az udvaron, részben a rendelkezésre álló helyiségben
- Az udvaron fociznak, táncolnak, nyáron tüzet oltanak, koncertet hallgatnak, a Savio-házban csocsóznak, előadásokat néznek, a kápolnában imádkoznak, előadásokat néznek.
- Változó. Szeret focizni, csocsózni, érdekli a vallás – viszont eléggé visszahúzó tud lenni. Ezért nem tudom pontosan.
- Főként szabadtéri programok, foci, pingpong, csocsó

8. Az oratóriumban melyik helyszín/létesítmény a gyermeked kedvence?

- A sportpályák.
- A sportpályák.
- Savio terem, csocsó.
- Mindenhol játszanak, beszélgetnek.
- Talán a csocsó meg a foci.
- Szerintem mindenhol jól érzi magát.
- Foci, pingpong
- A focipálya.

9. Mi hiányzik számodra az oratóriumban? Szerinted mire lenne még szükség?

- Talán több felnőtt felügyelőre. Esetleg komfortosabb sportpálya... (puhább borítás)
- A hitéletre, lelkiekre lehetne nagyobb hangsúlyt fordítani, szerintem nagyon kevés a hittanos.
- Egy külső helyszín, talán egy erdei iskola/kulcsosház klasszul ki tudná egészíteni az egyhetes oratóriumot.
- Nincs konkrétan megfogalmazott hiányérzetem, jó lenne, ha folyamatosan tudnánk fejleszteni, jobbra tenni.
- Média-sarok, ahol értékes nyomtatott és digitális anyagokkal találkozhatnak, esetleg egy-egy mozizást lehetne gyerekközönségnek tartani, a sokszor rettenetes plázai mozi-filmek alternatívájaként.
- Ping-pong asztal és esetleg oktatás

10. Milyennek tartod a körülményeket az oratóriumban?

- 90% ban jónak 10% nyit fejlődhet
- A célnak megfelel, persze van ami lehetne komfortosabb.
- Nyáridőben egy árnyékos oldalról nyitott terasz is klassz lenne. Alapvetően minden okés egyedül kánikula idején lehetne szerencsésebb a 9. pontban vázolt árnyékosabb helyszín.
- Áron maradjon itt vezetőnek, mert nagyon jó! Az animátoroknak talán kellene valami saját közösség, ahol ők is feltölthetnek.
- Pont megfelelőnek. Nem kell luxus, de nem árt, ha nem fáznak a gyerekek a foglalkozások alkalmával.
- A működéshez a szükséges minimum megvan, kellő kreativitással jól lehet használni, de a környezet felszereltségét lehetne javítani (játékok, bútorok)

- Jók, sokszínű, nyitott, hívogató (amennyire belelátok). Klassz, hogy egy-egy atya és animátor mindig (szinte minden hétköznapi bármelyik órájában) fellelhető itt, lehet hozzájuk fordulni, ill. odafordulnak, keresik a kapcsolatot a felbukkanókkal

11. Szerinted mi a különbség az oratórium és a Máltai játszótér között?

- A biztos program, hogy a gyermekeink másfajta figyelmet kapnak.
- Nem összehasonlítható, az oratóriumban megjelenik a lelkiesség az imádság, ami egy másfajta rendezettséget hoz. Felszereltségben lehet, hogy kevesebb a játék de az egymásra fordított figyelem, kreativitás ezt pótolja.
- Nem tudom mivel több a Máltai játszótér egy jól felszerelt játszótérnél. A Máltaira lemegyünk a gyerekekkel és játszanak a játékokkal. Az oratórium szellemiséget hordoz és egy aktív közösségi tér. Egy szóval kifejezve: a közösség
- A szellemiség
- Ez egy konkrét közösség, ott egy kicsit a véletlenül is múlik, kivel találkozunk. Ez kimondottan vallásos közösség, ott ez egyáltalán nem jelenik meg.
- Ég és föld :)
- Az önkéntes segítők/szaléziák állandó jelenléte, a gyerekekre szánt, személyre szabott, gondoskodó figyelem. Útmutatás és példaadás a boldog keresztény életre.
- A fentiek, és persze még sok más is: közösségi élmény, sokszínű programkínálat, a lelkiület!

Animátorok / Óbuda

Válaszadók (a kérdésekre adott válaszokat a válaszadók sorrendjében közöljük):

- 1/ animátor, 18 éves
- 2/ animátor: 19 éves
- 3/ animátor, 20 éves
- 4/ animátor, 19 éves

1. Hogyan veszel részt az oratórium életében?

- Kiscsoport
- Animátorképzés, informatikai háttér munka, internetes hirdetés és terjesztés, oratóriumi tervezés.
- képzést tartok, péntekenként szoktam –ha tudok- lejönni

2. Mi a kedvenc elfoglaltságod az oratóriumban? Melyik program a tetszik legjobban?

- edzés
- Kiscsoport
- A közösségi játéknapi, hétfői programok
- a nyári tábor szeretem legjobban és a képzést

3. Mit ad neked az ott töltött idő?

- a gyerekek pozitív visszajelzéseit
- Amellett, hogy fárasztó sokszor a gyerekekkel lenni, mindig új feladatokat kitalálni, lelkiileg feltölt.
- Feltöltődést, pedagógiai és emberi tapasztalatot
- nagyon sok mindent köszönhetek a szaléziáknak lelkiükben, a személyiségem fejlődésében és tapasztalatok terén is egyaránt

4. Az oratóriumban melyik helyszínen töltöd a legtöbb időt?

- focipálya
- Kultúr terem, bár
- Udvaron, sportpályákon
- a legtöbb időt a termekben, az udvaron töltöm

5. Hogyan töltöd az időt, ha esik az eső?

- bemegyek a Savio-házba
- Társasjátékkal, beltéri játékokkal, tánccal
- ha esik az eső, a Savio házban vagyok

6. Kivel töltöd ott legszívesebben az idődet?

- gyerekekkel, barátaimmal
- Gyerekekkel, velük való játék közben segítő animátorokkal
- gyerekekkel, kisanimátorokkal
- Más animátorokkal, gyerekekkel, szaléziakkal

7. Te mikor, milyen gyakran szoktál az oratóriumba menni?

- heti 2x
- Két hetente
- Heti 1-2 alkalommal, sajnos nem sokszor, de akkor fixen, rendszeresen
- hetente egyszer-kétszer biztos

8. Kihez fordulnál az oratóriumban, ha segítségre lenne szükséged? Kitől kérnél tanácsot?

- szaléziakhoz
- Idősebb animátortól vagy szalézitól
- Az oratóriumvezetőtől, valamint a rendházbeli szaléziaktól
- ha problémám lenne, a barátaimhoz vagy a szaléziakhoz fordulnék

9. Hová mész az oratóriumon belül, ha csöndre, nyugalomra van szükséged?

Van erre alkalmas helyszín a számodra? Ha nincs, te milyennek képzelned el?

- Kápolna
- A helyi kápolna
- amikor csöndre van szükségem, mindig a kápolnába megyek be, de szerintem jó lenne egy „pánik szoba”, ahova ha az embernek elege van, elvonulhat csöndben puffokkal tele meg kávé géppel
- Talán a kápolna. Nem annyira gyakran, ha igen, akkor gondolkodom, imádkozom

11. Sok új barátot találtál az oratóriumban?

- több régi barátomat is innen ismerem
- Igen, főképp az animátorok, de a szaléziak közül is. Fontosak számomra, sok közülük életre szóló, stabil kapcsolat
- sok barátot szereztem itt az évek során

14. Mi az, ami számodra hiányzik az oratóriumból

- Az összetartó, egymást segítő és támogató közösség, akikre bármikor tudok számítani

15. Miért jársz az oratóriumba? Miért szereted?

- Jól érzem magam, úgy érzem, hogy valami jót csinálok
- Az együttműködés

- Úgy érzem az ottani „munkámnak” van értelme, szeretek gyerekekkel, fiatalokkal lenni, sok értékes emberrel ismerkedtem meg ott.

Válaszok a szülőknek kiadott kérdőív egyes kérdéseire

4.) Mi jut eszedbe, ha az oratóriumra gondolsz?

- a gyerekek
- A gyerekeknek itt mindig lesznek olyan személyek, akikre számíthatnak, és bízhatnak bennük.
- Sok boldog gyerek, akik a szabadban együtt játszanak egy animátor vezetésével.
- Egy olyan hely, ahol a sok gyerek nem csak vidáman tölti a szabadidejét, hanem emellett egy különleges lelkiségben való nevelést is kap az animátoroktól és a szaléziaktól

5.) Ki jut eszedbe, ha az oratóriumra gondolsz?

- a gyerekek, a többi animátor, Áron, Marci
- Don Bosco
- Animátorok, az oratóriumvezető
- az odajáró gyerekek, a szaléziak és az animátortársaim

10.) Milyennek tartod a körülményeket az oratóriumban?

- a körülmények nem jók, az alapokat kéne kijavítani
- A fejlődés már látszik, hiszen már könyvtár is van, de a sportpályák és felszerelések, egyéb játékok terén még van hova fejlődni.
- Felszerelt, felkészült állapot látszik, sok játékkal, nagy térrel kívül-belül.
- az oratóriumban szerintem sok mindenben látszik már a javulás, de sokkal jobb lenne egy biztonságosabb foci pálya, még több sport-lehetőség, hiszen a gyerekeknek az nagyon fontos és szembetűnő, valamint fontos lenne a fűtésrendszer modernizálása, mert rengeteget fagyoskodunk télen

11.) Szerinted mi a különbség az oratórium és a Máltai játszótér között?

- a máltainál csak fizikális lehetőségeket nyújtanak, a szaliba pedig lelkileg is foglalkozunk a gyerekekkel, ami nagyon fontos a gyerekek identitásának kialakításához
- Itt egy közösség van, ami folyamatosan alakul, formálódik. Míg a játszótéren nincs.
- Az oratóriumban megtalálható a szaléziak és az animátorok, segítők rendszeres jelenléte
- az oratóriumban a gyerekek nem csak szórakoznak és játszanak, hanem vannak, akik foglalkoznak velük, nevelik és meghallgatják őket.

Az oratórium mint

– otthon

Az Oratórium nem ad (bentlakásos) otthont senkinek, ugyanakkor a Rendház szomszédjában működő szalézi kollégium illetve az ott lakó diákok közreműködnek az oratórium eseményeiben, (pl. korrepetálás)

Hová mész az oratóriumon belül, ha csöndre, nyugalomra van szükséged? Van erre alkalmas helyszín a számodra? Ha nincs, te milyennek képzelnéd el?

Animátorok 9/3 válasz:

- Jó lenne egy „pánik szoba”, ahova ha az embernek elege van, elvonulhat csöndben puffokkal tele meg kávé géppel.

A kápolna nem megfelelő helyszín erre.

Az otthonossághoz tartozna az ápoltság is, az oratórium 3 legnépszerűbb helyisége, a Kultúrterem, a Savio Ház és a Bár régi, leromlott állapotú épületekben helyezkedik el. Az egyes épületrészek közti zavartalan átjárás sem biztosítható, különösképpen akkor, amikor egy -egy csoport a Rendházban, vagy csak azon áthaladva talál magának helyet.

Milyennek tartod a körülményeket az oratóriumban?

Szülők 10/5 válasz:

- Nem kell luxus, de nem árt, ha nem fáznak a gyerekek a foglalkozások alkalmával! udvariasan utal a Savio teremben télen uralkodó hőmérsékletre.

– iskola

Az oratóriumban konkrétan zajlik korrepetálás, szerzetesek, animátorok, kollégisták, munkatársak közreműködésével. A meglévő hittantermek általában elégségesek ezek lebonyolítására. Sok csoport jár a lelkészégre, ezek programjai olykor összetorlódhatnak, ilyenkor a Rendház helyiségeit is használják, nem szerencsés.

A máltai játszóterekkel való összehasonlításra vonatkozó kérdésre (11) adott válaszok akár az animátorok, akár a szülők válaszait olvassuk, egyöntetű az értékítélet:

Szerinted mi a különbség az oratórium és a Máltai játszóter között?

Animátorok 11/4 válasz:

- az oratóriumban a gyerekek nem csak szórakoznak és játszanak, hanem vannak, akik foglalkoznak velük, **nevelik és meghallgatják** őket.

– udvar

A kérdésekre válaszokat adók körében az udvar, a sportpályák a legnépszerűbb helyszínek. A gyerekek 2., 3. és 4. kérdésekre adott válaszai egyértelműen ezt hangsúlyozzák:

- Kellemes kikapcsolódás, ahol nem kell tanulni, azt csinálni amit a tanító néni mond
- Vidám leszek, felszabadult, jól elfáradok
- Öröm, a mozgás lehetősége

Örömteli, hogy a gyerekek válaszai közül nem hiányzik a "lelki feltöltődés"-re való utalás, ugyanakkor a szülők válaszai közt megjelennek a nagyon pragmatikus szempontok is:

Miért jár a gyermeked az oratóriumba?

Szülők 1/6 válasza:

- Egy barátunk javasolta, elvittük, és minden tekintetben megfelelt a gyerek szabadidős tevékenységére vonatkozó elvárásainknak.

Milyennek tartod a körülményeket az oratóriumban

Szülők 10/3 válasza:

- Nyáridőben egy árnyékos oldalról nyitott terasz is klassz lenne. Alapvetően minden okés, egyedül kánikula idején lehetne szerencsésebb az árnyékosabb helyszín.

Mi hiányzik számodra az oratóriumban? Szerinted mire lenne még szükség?

Szülők 9/3 válasza:

- Egy külső helyszín, talán egy erdei iskola/kulcsosház klasszul ki tudná egészíteni az egyhetes oratóriumot.

Ez a megjegyzés 2 fontos momentumra hívja fel a figyelmet:

egyrészt arra, hogy tájékozatlan a kedves szülő, mert az oratóriumi gyerekek számára több olyan nyári alkalom kínálkozik, ami épp ezt a funkciót teljesíti. (szülők, munkatársak nyaralóiban rendezett kiscsoportos nyaralások, a III. kerületi Önkormányzat tiszafüredi tábora és a Tanyatábor)

másrészt arra, hogy az oratórium térben nagyobb, kiterjedtebb, mint az óbudai helyszínek.

61. kép: az első Tanyatábor helyszíne, 2001-ben, Jászszentlászlón

- **templom**

A válaszokból úgy tűnik, hogy az oratóriumot belengi egy szakrális légkör, ami nem pusztán a foci pálya felé nyíló kápolnába való betérés lehetőségének, vagy kifejezetten a templomba szervezett programoknak, közös szentmiséknek köszönhető. Ezt igazolja az alábbi kijelentés:

Miért jársz az oratóriumba? Miért szereted?

gyerekek 15/3 válasz

- Mert szeretem, ha ilyen **szent helyeken** vagyok

Ugyanakkor a gyerekeknek feltett 10. kérdésre, hogy

Be szoktál-e lépni a templomba, a kápolnába, ha az oratóriumban vagy?

a határozott "igen"-től, az átmeneti "ritkán" keresztül az elutasító "nem"-ig terjednek a válaszok.

Az animátorok a 9. kérdéssel kapcsolatban említik a kápolnát, de a "pánik szoba" szükségességét is itt, a kétféle rendeltetést külön-külön helyiséggel lenne jó kiszolgálni.

A legtöbbet látogatott helyek közt egyik csoport válaszai között nem szerepel a kápolna.

Különlegesség:

Mi az, ami számodra hiányzik az oratóriumból?

gyerekek, 14/5 válasz

- **Hogy a vidéki unokatestvéreim nem láthatják...**

Hová mész az oratóriumon belül, ha csöndre, nyugalomra van szükséged?

Van erre alkalmas helyszín a számodra? Ha nincs, te milyennek képzelned el?

gyerek, 9/5 válasz

- Nincs erre hely, így képelem: **csendes nyugalmas, fehér és egyedül lehetnék ott, szék az jó lenne, lehetne bent egy fehér bárány és egy fekete pulikutya, (a pulikutya azt jelenti, hogy juhász vagyok, a fehér bárány, hogy voltam már elsőáldozó és keresztény vagyok)**

Talán az oratóriumi, hitoktatási események során sokszor szereplő Don Bosco-i álmok hatására született ez a válasz.

62. kép: Szebedy Bors rajza az álomról

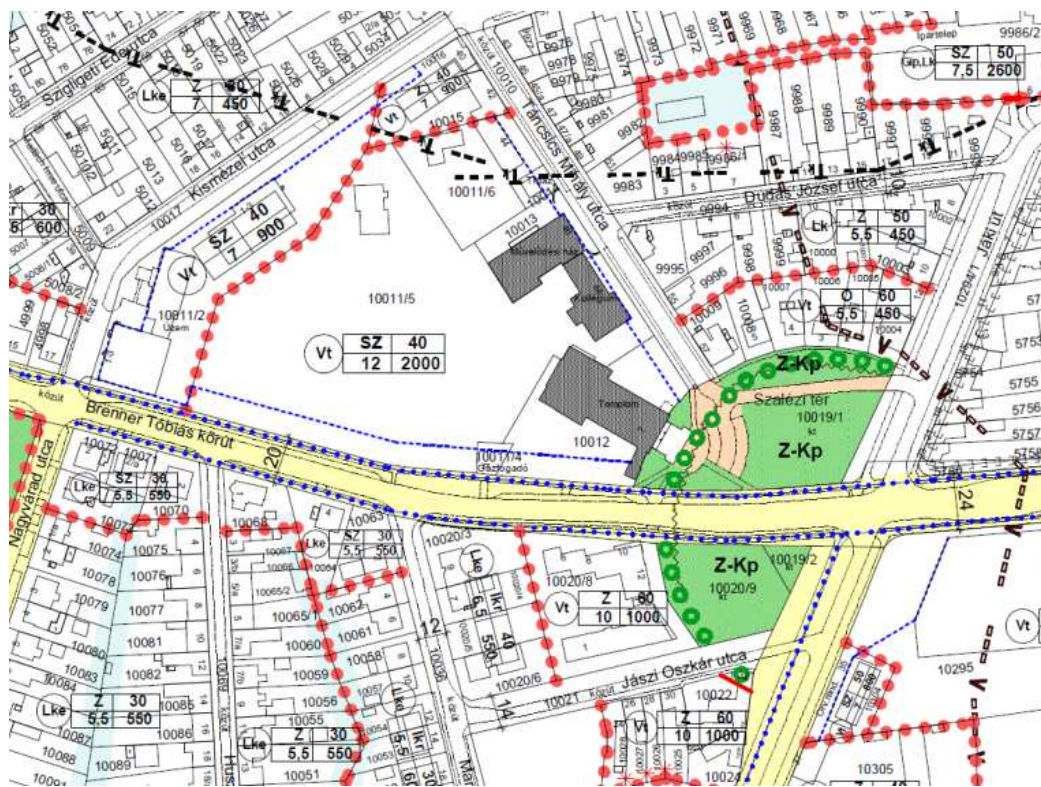
3.2. A SZOMBATHELYI SZALÉZI ORATÓRIUM

63. kép: Szent Kvirin Szalézi Plébánia és Rendház, 9700 Szombathely, Szalézi tér 7.

64. kép: Az igényesen kialakított logo, mely tartalmazza a szalézi emblémát is

65. kép: Részlet a plébániatemplom területére vonatkozó településrendezési tervből:

Jól látható a rajz közepén található templomépülettől délkeleti irányba fekvő, zölddel jelzett félkör alakú tér, melynek középpontja a templom főhajójának hossz tengelyén fekszik, a körvonal pedig templom előtti hatalmas elő-lépcső peremét érinti. A templom szakrális tere rávetül az előtte lévő városi térre, még a Szalézi tér családi házainak telkeit határoló kerítések is a szabályozási tervnek megfelelően, kötelezően követik a kör ívét.

66. kép: A tér pillanatnyilag eléggé elhanyagolt állapotban van, rekonstrukciója és egy II. János-Pál pápa szobor felállítása tervezett.

67. kép: A rendház főbejárata a Táncsics Mihály utcából nyílik, mellette balra a Don Bosco Művelődési ház impozáns előlépcsője és főbejárata

68. kép: mellette, jobbra található az Oratóriumi hirdetőtábla.

3.2.1 Helyszíni felmérések, interjúk az oratóriumok működtetőivel

Beszélgetés P. Csány Péter SDB plébánossal

Milyen az ideális Oratórium?

Területileg átgondolt, a szalézi pedagógiát szolgáló "organikus" épület és hozzátartozó sportpályák. A lelkieknek egy "alig feltűnő" helyen kápolna.

Hogyhogy "alig" feltűnő?? Van aki ezt kifejezetten hangsúlyozná, például egy szalézi iskolában, legyen olyan helyen, ahol mindenki megfordul, hogy betérhessen, hogy tűnjön fel, a katolikus, szalézi identitáshoz alapvetően hozzá tartozik.

Igen, tudom, de azt tapasztalom, hogy akár riasztó is lehet, "juj egy templom" gondolják, megijednek és nehezzé válik a kommunikáció. Legyen egy kápolna, egy a létesítmények sorában, oltáriszentség nélkül, egy feszültségeket levezető, a megbékélést, kiengesztelődést szolgáló helye a fiataloknak, legyen egy kereszt a falon, talán egy Mária szobor. A szakrális helyekre való bevezetésnek fokozatosan kell megtörténnie.

Milyen további ismérvei vannak az ideális oratóriumnak?

Folyhassanak egyszerre több helyen is tevékenységek, de legyen egy összetartó közössége az animátoroknak, szaléziaknak, akik felkészülnek, majd pedig a szükséges kiértékeléseket is el tudják végezni. Legyen olyan hely is, ahol mindenki egyszerre jelen tud lenni. A programokat elő kell készíteni helyi igényfelméréssel, eszerint kell célokat, cselekvési tervet készíteni arra vonatkozóan, hogy mit is tud az oratórium a városrész számára kínálni, mik is a megszólítás, a misszió eszközei.

Hogyan néz ki mindez Szombathelyen?

Itt készült az egész városra vonatkozóan egy nagy on-line felmérés, 3000 válaszadó részvételével, a kérdések összeállításában a plébánia is részt vett. "Törd meg a csendet" ez volt a címe, és új pedagógiai módszerek bevezetését is eredményezte.

Hol működik az Oratórium, honnan, kik járnak ide?

Van itt a Rendház mellett egy önálló épület az Oratórium számára, még az 1980-as években épült, 2 szinten 2-2 tanteremmel iskolaként működött. Tartozik kert, udvar is hozzá, ebben áll egy nagy trafóház, remélem rövidesen elbontják, és a templomkertben kivágott fenyőfából kifűrészelt gerendákból egy "szaletlit" is építettünk.

69-70 kép: 20-30 gyerek kényelmesen elfér a szaletli alatt, nyári napsütésben, de hűvösebb, esős időben is.

70-71 kép: Az iskolából lett oratóriumépület elhanyagolt bejárata kellemetlen kontrasztot képez a szomszédos új épületek elegáns kőhomlokzataival. Bent, az alsó szinten összenyitott két osztályteremben jut hely a ping-pong asztalnak és a csocsónak is.

72. kép: A gyöngyből fűzött képecske még emlékeztet a hajdani kézműves foglalkozásokra is, az emeleten.

73. kép: A szűkös udvaron is marad hely labdajátékokra,
Itt tud kicsi gyerek is nagy gólt rúgni, mondta Péter Atya mosolyogva.

Hétfégi oratóriumot szervezünk, pénteken, szombaton és vasárnap, 16:00-20:00-ig, és nagyon népszerű a nyári oratórium, ami évekig 4 hetes volt, idén áttértünk a 3 hetes üzemmódra. A hétfégi oratóriumba 20-25 fő szokott eljönni, a nyári oratóriumba, amit idén 24-ik alkalommal tartottunk meg, 4 óra alatt betelt a meghirdetett 170 hely.

1990 óta járunk hittant tartani a közeli, 1,2 km-re fekvő Dési Huber Általános Iskolába. Ide kifejezetten nehézsorsú gyerekek járnak, sok a roma is, közülük sokan eljönnek az oratóriumokba is. A Caritas csoport tagjainak gyermekei is aktív résztvevői az oratóriumnak.

74. kép: A Szalézi Rendház és a Dési Huber István iskola elhelyezkedése

Új helyzetet eredményezett a helyi oratórium szervezésében az új, egyházmegyei Brenner János Általános iskola és Gimnázium megépítése és működésének beindulása 2008 illetve 2012 óta. Ide kifejezetten válogatott fiatalság jár, minket is behívtak tanítani, foglalkozásokat tartani, innen is jönnek gyerekek az oratóriumba.

3.2.2 Helyszínrajz a létesítmények feltüntetésével

jelmagyarázat:

Sárgával a Brenner iskola épületei, szürkével a sportpályák vannak jelölve, a terület zölddel jelzett része az oratóriumé, a vörös, kör alakú folt jelzi a szaletlit, mellette a régi iskolaépület, amellet pedig gépkocsi tároló, raktár. A zölddel jelzett telekrészt a Rendház és a Művelődési Ház épülete határolja.

Van -e valamilyen együttműködés az iskola és a plébánia, az oratórium között??

Van, jól ki tudják egymást egészíteni a létesítményeink. Az iskola konyháját, ebédlőjét igénybe vehettük a nyári oratóriumok idején, amikor sok gyerek ellátásáról kell gondoskodnunk. A tornacsarnokot nehézkes elkérni, takarítást nem tudjuk megoldani. Az iskola körüli játszótereket, szabadtéri sportpályákat viszont használhatjuk. Cserébe az iskolai rendezvények céljaira megkaphatják a 200 férőhelyes kultúrtermünket, a vasárnapi szentmiséket pedig a nagy templomunkban tarthatják, itt 600 gyerek elfér.

75. kép: A Brenner iskola új játszótere, sportpályája.

76-77. kép: A nyári melegben hűs pihenő- és játszótér kínálkozik az Oratórium udvarán, a fák árnyékában, a színpad alatt. A színpadtól jobbra húzódik a színházterem elegáns homlokzata.

78. kép: A Rendház oratóriumi udvarra nyíló ajtaja, mellette az ablak mögött van a kápolna, "nem túl feltűnő" helyen.

79. kép: A kápolna belseje, az udvarról néhány lépésnyire, akár a gyerekek számára is elérhető.

Hogy viselik el egymást a szelektált, jó módú brenneresek és a szerényebb körülmények közt élő dísisek??

Ha foci van, nem szelektálódnak, a sportnak nagyon erős integráló szerepe van. A bírónak, aki itt mindig a szalézi, óriási szerepe van. És hát képezni kell őket a toleráns viselkedésre, bizalmat kell sugározni beléjük.

Milyen helyiségeket használhatnak az animátorok??

A rendház alagsorában vannak helyiségek nekik is, a munkatársak számára is. A földszinten pedig a kápolnánk, ide is bejöhetnek.

80. kép: Az alagsori terem egyike

Díszítés, jelképek

81. kép: A falra kirakott kedves kép (a legendás Magone Misi nevével)

A készítéskor volt vidám hangulatot jól visszaidézi, kár, hogy egy foszladozó papíron rövidesen tönkre fog menni.

3.2.3 Létesítménylista az oratóriumi célokat szolgáló létesítményekről

3.2 Táblázat: oratóriumi alapterületek, kapacitások

rendeltetés	Alapterület / m ²	Kapacitás / fő	Felszerelés
Kosár- focilabda pálya 26x15	390	10	Füves, betonos, rendezendő
Szabadtéri pihenőtér	500	20	Kertészetileg rendezendő
szaletli	76,8	30	Szép új létesítmény, mobil berendezés
Pályák összesen	967	60	
Iskola fszt. nagyterem	103,2	20	Csocsó, ping-pong asztal
Iskola I. em. 2x 51,6 tanterem	103,6	20	Padok, kézműves szerszámok, raktár, rendezetlen
Wc-mosdó	40	2 ffi, 2 leány	működőképes
Animátor terem, rendház pince	48,60	30	Asztalok, székek, projektor, használt
Hasznos alapterület / kapacitás összesen	295,40	130	
Kápolna	40	20	
Wc-mosdó igény (OTÉK 99§ szerint)		5 női wc +2 kézmosó 2 ffi wc+2 pissoire+ 2 kézmosó	
Parkolóigény (OTÉK §szerint)		Min 26 szgk, ebbe beleszámítható az utcán kialakított parkolóhelyek is.	

A táblázat adatainak értékelését lásd a 4. fejezetben.

3.2.4 Kérdőíves felmérés a célcsoportok személyei körében

A válaszadókat felkereste, a válaszokat összegyűjtötte Czeglédi Dániel animátor

Gyerekek / Szombathely

Válaszadók (a kérdésekre adott válaszokat a válaszadók sorrendjében közöljük):

- 1 / 12 éves leány
- 2 / 9 éves fiú
- 3 / 8 éves, lány
- 4 / 13 éves, leány
- 5 / 16 éves, lány
- 6 / 16 éves, leány
- 7 / 13 éves fiú
- 8 / 15 éves fiú
- 9 / 9 éves leány
- 10 / 11 éves fiú

1. Mi a kedvenc elfoglaltságod az oratóriumban?

- Barátokkal beszélgetni/játszani
- Foci.
- Trambulin
- Asztali foci
- A barátaimmal beszélgetni.
- A barátaimmal, jó közösségben játszhatok, szórakozhatok.
- Barátaimmal való játszás
- Barátokkal, atyákkal beszélgetni
- Játszani az animátorokkal
- Barátokkal játszani

2. Melyik program a tetszik legjobban?

- Szabadtéri-, beltéri programok
- Adventi időszak programjai.
- Nyári oratórium.
- Kirándulás
- Énekkar, kézműves foglalkozások
- A kézműves foglalkozást szeretem a legjobban, de mindenben benne vagyok.
- A ping-pong, forgó.
- A nyári oratórium
- Kézműves
- Foci

3. Mit ad neked az ott töltött idő?

- Örömet és boldogságot
- Sok barát.
- Animátorok.
- Nem tudom
- Jókedvet, ismerkedést
- Nagyon sokat kapok. Barátokat, egy másodikat otthont, jó közösséget, érdekes programokat, Hitben erősödést.

- Boldogságot, valamiféle tehertelenséget.
- Egy lelki feltöltődést
- Izgalmas napot
- Egy mozgalmas napot

4. Az oratóriumban melyik helyszínen töltöd a legtöbb időt?

- (ha hideg van) az oratóriumban, (ha meleg van) a szabadban
- Ping-pong.
- Udvaron
- Udvar
- Minden helységben.
- A "játékteremben".
- A billiárd és a ping-pong teremben.
- Ahol a legtöbben vannak.
- Oratórium
- Focipálya

5. Hogyan töltöd az időt, ha esik az eső?

- Beszélgetéssel/ játékkal
- Oratórium játékterme.
- A nyári oratóriumban használt csoportteremben.
- Oratóriumban játszok vagy beszélgetek.
- Közös játékokkal (pl. asztalitenisz, asztali foci)
- Bent az oratóriumban ping-pongozunk, billiárdozunk, csocsózunk, dartszozunk, beszélgetünk, kézműveskedünk
- Ha eláztam szárítkozok vagy melegszek egyébként a megszokott oratóriumi programokban veszek részt.
- Beszélgetek, játszok
- Sokat játszok társasjátékkal
- Oratóriumban játszok

6. Kivel töltöd ott legszívesebben az idődet?

- Barátok/papok
- Az egyik fiú animátor
- Animátorok és barátok
- Az egyik barátnő, animátorok
- Barátaimmal.
- A barátaimmal (animátorként a gyerekekkel)
- Barátaimmal, de most, hogy több a gyerek van az oratóriumban így nekem is bővült az ismerőseim, barátaim száma.
- Barátokkal
- Animátorokkal
- Barátokkal

7. Te mikor, milyen gyakran szoktál az oratóriumba menni?

- Ha van időm és természetesen, amikor nyitva van.
- Akkor, amikor csak lehet.
- Ritkábban, általában nagyobb programoknál (pl. adventi készülődés)
- Nyáron
- Minden nap, amikor lehetséges.

- szinte mindig ott vagyok, amikor csak tehetem.
- Amikor hirdetik vagy a nővérem mondja.
- Amikor időm engedi.
- Vasárnap
- Amikor tudok

8. Kihez fordulnál az oratóriumban, ha segítségre lenne szükséged? Kitől kérnél tanácsot?

- Barátoktól, ha éppen nincs a közelben barát (ami szinte lehetetlen) akkor papoktól/animátoroktól
- Ugyancsak az egyik fiú animátor.
- Az egyik animátorhoz
- Animátorhoz, barátnőhöz.
- Barátaimhoz, nagyobb animátorokhoz, jelöltekhez, papokhoz.
- Animátorként a társaimhoz, atyákhoz. Gyerekként animátoraimhoz.
- A papokhoz, lelki atyámhoz.
- Bárkihez
- Mindenkihez
- Animátorokhoz

9. Hová mész az oratóriumon belül, ha csöndre, nyugalomra van szükséged?

Van erre alkalmas helyszín a számodra? Ha nincs, te milyennek képzelned el?

- Elmegyek sétálni a szabadba vagy leülök egy nyugodtabb helyre
- Ebédlő.
- Csoportterem
- Csoportterem.
- Folyosó vagy udvar
- Templomba, kápolnába, esetleg egyedül az udvarra.
- a bíbor terembe, a 2. János Pál Pápa terembe vagy a szabad levegőre.
- –
- Az udvarra
- Az udvarra

10. Be szoktál-e lépni a templomba, a kápolnába, ha az oratóriumban vagy?

- Sajnos nem, de mindenképpen szeretnék időt szakítani rá
- Igen.
- Ritkán, többedmagammal
- Nem
- Igen
- Igen
- Oratóriumi időben nem sűrűn, egyébként rendszeresen járok templomba, ministrálok.
- Oratóriumi időben nem, de a miséket rendszeresen látogatom (oratórium elején és végén közös ima van)
- Nem, de szentmisére járok
- Nem

11. Mi történik ott olyankor?

- Imádkozom, hogy továbbra is úgy folytatódjon az életem ahogy Isten/Jézus akarja
- Imádkozok.
- –
- –

- Rózsafűzér, mise
- Imádkozom, vagy énekelünk
- Szentmise van, vagy a sekrestyés készülődik.
- –
- –
- –

12. Hány új barátot találtál az oratóriumban?

- 5
- 2
- Sokat (5-8)
- Sok
- Nyári oratórium miatt sokat 10-nél többet.
- Nagyon sokat
- Amióta oda járok, szinte az összes barátomat ott ismertem meg.
- Rengeteget
- 3-4
- Sokat

13. Mi jut eszedbe, ha az oratóriumra gondolsz?

- Barátok, vidámság és öröm 😊
- Don Bosco
- Don Bosco
- Animátorok
- Egy hely, ami vidámsággal teli
- A második otthonom.
- Közösség.
- Don Bosco
- Animátorok
- Don Bosco

14. Ki jut eszedbe, ha az oratóriumra gondolsz?

- Bosco Szent János
- Bosco Szent János
- Animátorok
- Don Bosco
- Don Bosco
- Don Bosco, szaléziak, animátorok.
- Isten, Jézus, Don Bosco, 2. János Pál Pápa.
- Don Bosco
- Don Bosco
- Don Bosco

15. Mi az, ami számodra hiányzik az oratóriumból?

- Új játékok
- –
- –
- –
- Több kisgyerek.

- Az oratórium kissé elavult számomra, szóval szerintem a korszerű modern tárgyak hiányoznak.
- –
- –
- –

16. Miért jársz az oratóriumba? Miért szereted?

- Barátokkal/papokkal legyek ☺
- Szeretek játszani
- jól érzem magam
- Tanuljak Don Bosco életéről
- Jól érzem magam, animátor lehessek, barátaimmal lehessek
- Nagyon szeretek ott lenni, előző válaszaimban is utaltam erre.
- A sok kisebb nagyobb jó dolgok összessége miatt. A közösség előnyös és hátrányos tapasztalatokkal TANÍT és ez életre nevel, így a hátrányos tapasztalatok is előnyökre válhatnak.
- Jól érzem magam a közösségben
- Szeretek itt lenni
- Szeretek itt focizni

Szülők / Szombathely

Válaszadók (a kérdésekre adott válaszokat a válaszadók sorrendjében közöljük):

- 1/ 41 éves anyuka / szakérettségi
- 2/ 37 éves anyuka/ érettségi
- 3/ 41éves apuka / diplomás
- 4/ 35 éves anyuka / szakközépiskola
- 5/ 41 éves anyuka
- 6/ 35 éves apuka / érettségizett
- 7/ 41 éves anyuka / diplomás

1. Miért jár a gyermeked az oratóriumba?

- Szereti az itteni közösséget.
- Szereti az animátorokat, és szeret ott játszani is.
- Közösség.
- Jól érzi magát.
- Az Oratórium olyan szórakozási és szabadidős tevékenységeket kínál, melyek az egészséges lelki fejlődés elengedhetetlen része és a mai világban nagyon ritka.
- élvezi a társaságot, szeret ott lenni
- szereti a közösséget

2. Mit ad a gyermekednek az oratóriumban eltöltött idő?

- Élményekkel gazdagszik, feltöltődik.
- Főleg focizni
- Tartalmas időtöltés.
- Örömet
- Legfőképp technikai eszközöktől mentes játékot, barátokat, ismeretségeket, emberi kapcsolatokat
- rengeteg élményt
- rengeteg tudást

3. Kiről szokott mesélni a gyermeked az oratóriumban eltöltött idő után?

- Bárkiről, akivel valamilyen kapcsolatba kerül az ottléte alatt.
- Kikapcsolódik a barátai között
- Ha Peter atya focizik, akkor általában arról mesél, ha nem akkor arról, hogy mivel játszottak, mit csináltak
- –
- Az egyik animátor „bohóckodásairól”
- Akikkel az ott töltött idő alatt bármilyen kapcsolatban volt, akár pozitív, akár negatív élmény fűződik az illetőhöz.
- az animátorokról és az atyákról
- animátorokról

4. Mi jut eszedbe, ha az oratóriumra gondolsz?

- Fiatalok, élmények, tánc, imádság, összetartozás.
- Biztonság
- Don Bosco
- Animátorok
- Egy olyan hely, amit sokkal több gyermeknek kellene megismerni, mert magával ragad a hangulata és a szellemisége. Hálás vagyok azért, hogy az én gyermekeim ezt megtalálták, felfedezték szépségét és a benne rejlő örömet.
- biztonság
- a hit

5. Ki jut eszedbe, ha az oratóriumra gondolsz?

- A gyerekeim.
- Az ott töltött időre(amikor én jártam oda mint gyerek aztán mint animátor)
- Don Bosco
- Péter atya
- Sok embert ismerek azok közül, akik rendszeres látogatói az Oratóriumnak, legyen az gyermek vagy felnőtt. Mindegyikükre jó szívvel gondolok, ezért erre a kérdésre nem tudok konkrét választ adni.
- Don Bosco
- Don Bosco

6. Kire számíthat a gyermeked, ha az oratóriumban bármilyen segítségre szorul?

- Szerintem mindenkitől kapott segítséget szükség esetén.
- Atyákra, segítőkre, animátorokra, barátaira.
- Mindenkire
- Animátorokra, segítőkre.
- Péter atya
- Elsősorban az Oratóriumért felelős Domonkos atyára és remélem, hogy egymásra.
- Mindenkire

7. Hol tölti a gyermeked az idejét az oratóriumon belül? (program, helyszín)

- Ahol a többiek vannak ☺
- Legszívesebben focizik, de ping-pong is a kedvencek közé tartozik. Illetve kedvenc elfoglaltsága az egyik fiú animátor nyúzása
- Játékok között
- Oratórium
- Elmondása szerint sokat játszik a társaival, ping-pong, asztali foci, darts, billiárd stb...

- Ahol a legtöbb gyerek van
- Oratóriumi játszóház

8. Az oratóriumban melyik helyszín/létesítmény a gyermeked kedvence?

- A trambulín és a színházterem.
- Foci pálya lenne, de az korlátozva van. Így a ping-pong asztal szerintem az, ahol általában megtalálható a fiam
- Oratórium épülete
- Oratórium
- A színház, bár szerintem az a hely mindenkit elvarázsol, nem csak az én gyermekeimet.
- Színházterem
- Oratórium

9. Mi hiányzik számodra az oratóriumban? Szerinted mire lenne még szükség?

- Gyerekeket kérdeztem László szerint kaja, Dani szerint egy jobb ping-pong asztal+ felszerelés szerintem pedig korrepetálási lehetőség, ha igény lenne rá (biztos lenne...)
- Focipálya, játszóterek
-
- Sok-sok gyermek és még több lelkes fiatal segítő.
-
-

10. Milyennek tartod a körülményeket az oratóriumban?

- Kissé leharcolt, egy felújítás ráférne (akárcsak egy tisztasági meszelés)
- Egyöntetűen jónak
- Megfelelő
- Jók
- Ha egy ilyen hely, a maga szellemiségével, pedagógiájával, a gyermekeknek példát mutató fiatalokkal, játékokkal, programokkal jól működik, véleményem szerint kevésbé fontos az, hogy milyen körülmények között
- Megfelelőek, de egy kisebb felújítás kellene
- Egy újra festés elkélne

Értékelés

Az oratórium mint

- otthon

Az egyik válaszadó kerek-perec kijelentette, hogy az oratórium számára "második otthon", és minden válaszadó kivétel nélkül az örömet, felszabadultságot, valamiféle "tehetelenséget", mint az otthonosság érzését és barátokat, "bohóckodó", "nyúzható" animátorokat, mint a közösségük tagjait említi. Az otthonosság érzetét kelti az, hogy a zárt terek sokféleképpen, jól kiegészítik az "udvar" funkcióit, rosszidőben, vagy ha épp sokan vannak az udvaron, vagy ha éppen a tömegből való elvonulás igénye merül fel. Az erre vonatkozó válaszok visszaigazolták Péter Atya megjegyzését, miszerint egy effajta "gőzkieresztő" helyre minden oratóriumban szükség van.

Az otthonossághoz tartozna az ápoltság is, amit számos válaszadó hiányol, akárcsak egy tisztasági meszelés megtörténhetne.

– **iskola**

Korrepetálási igény biztos lenne, mondja az egyik szülő, hiányolva azt, a másik pedig a "rengeteg tudást" említi, amit gyermeke megkap. Van aki kifejezetten hangsúlyozza, hogy a Don Bosco életéről való tanulás az oratórium vonzereje.

Ide sorolható a mindenkit elvarázsoló színházterem, ami kétségtelenül kiemelkedő, máshol hiányolt értéke a szombathelyieknek. Az a tény, hogy a 14. kérdésre mindenki egy egyházi személy nevével válaszolt, mutatja, hogy a hittan oktatás nem "nyomtalanul elmúló" része az oratóriumi foglalkozásoknak, vagy legalábbis a hittanosok össze tudják kötni a tanultakat az oratóriummal. Az egyik szülő megjegyzése, hogy az oratórium a lelki fejlődést biztosító, ritka alkalmak egyike, szépen visszaigazolja a szalézi szerzetesek törekvéseit.

– **udvar**

Az udvar, mint a focizás (időnként szűkös) színtere, vagy épp az elvonulás helye csaknem mindenkinek a nyilatkozatában szerepel, az oratóriumban központi szerepet játszik. Ha pedig Péter Atya is focizik az udvaron, az már otthon is elmesélendő élményt jelent.

– **templom**

A szent helyek jelentőségével kapcsolatos visszafogottság, ami Péter Atya válaszaiból kiderült, indokolható, az ide járó gyereke ugyan mindegyike Don Bosco-t említette, mint aki eszébe jut az oratóriumról, mégis a kápolnába, a templomba az oratóriumokkal összefüggésben nemigen térnek be.

Az oratórium szakrális hangulata ugyanakkor abban tetten érhető, hogy azok, akikre számítanak, az animátorok, papok (szerzetesek) és a néven nevezett oratóriumfelelős (Domonkos Atya), plébános (Péter Atya) mind a szalézi család tagjai.

Különlegesség:

Miért jársz az oratóriumba? Miért szereted?

gyerek, 16/ 5. válasz:

- Jól érzem magam, **animátor lehessek**, barátaimmal lehessek

Vonzó a gyerekek számára az animátorság, az idősebbek nyilván jól, gondosan bánnak az ott lévő gyerekekkel.

Ki jut eszedbe, ha az oratóriumra gondolsz

szülő, 5/ 2 válasz:

- Az ott töltött időre(amikor én jártam oda mint gyerek aztán mint animátor)

És az emlékek nem múlnak el, az oratórium élménye generációkon átívelő hatású.

Mindkét, egymástól függetlenül érkezett válasz a Szalézi Család kínálta életpálya modellel van összefüggésben, egy gyerek belenőhet az animátorságba, az animátorból, ha szülő lesz, nem kell elszakadnia a Szalézi Családtól. Erre persze nem csak a gyerek oratóriumba való "járatása" a lehetőség, hanem Szalézi Munkatársként való csatlakozás is.

3.3 DON BOSCO NŐVÉREK RENDHÁZA, ORATÓRIUMA

Mogyoród

2146 Mogyoród, Dózsa Gy. u. 37

3.3.1 Helyszíni felmérések, interjúk az oratóriumok működtetőivel

Beszélgetés S. Kovács Katalin FMA nővérrel, az oratórium felelősével

84-85. kép: A rendház bejárata, emléktábla az épület falán

86-87. kép: Az óvoda bejárata, emléktábla az épület falán

A Szalézi Nővérek 1990 óta vannak Magyarországon, Mogyoródon a Rendházukat az ugyancsak szalézi Falka József atya házában, annak kibővítésével alakították ki, majd a mellette álló épületben, mely államosításáig katolikus leányiskolaként működött 1995 –ben a Boldog Laura Vicuna Óvodát rendezték be és tartják fenn.

88. kép: A szalézi létesítmények elhelyezkedése a falu központjában

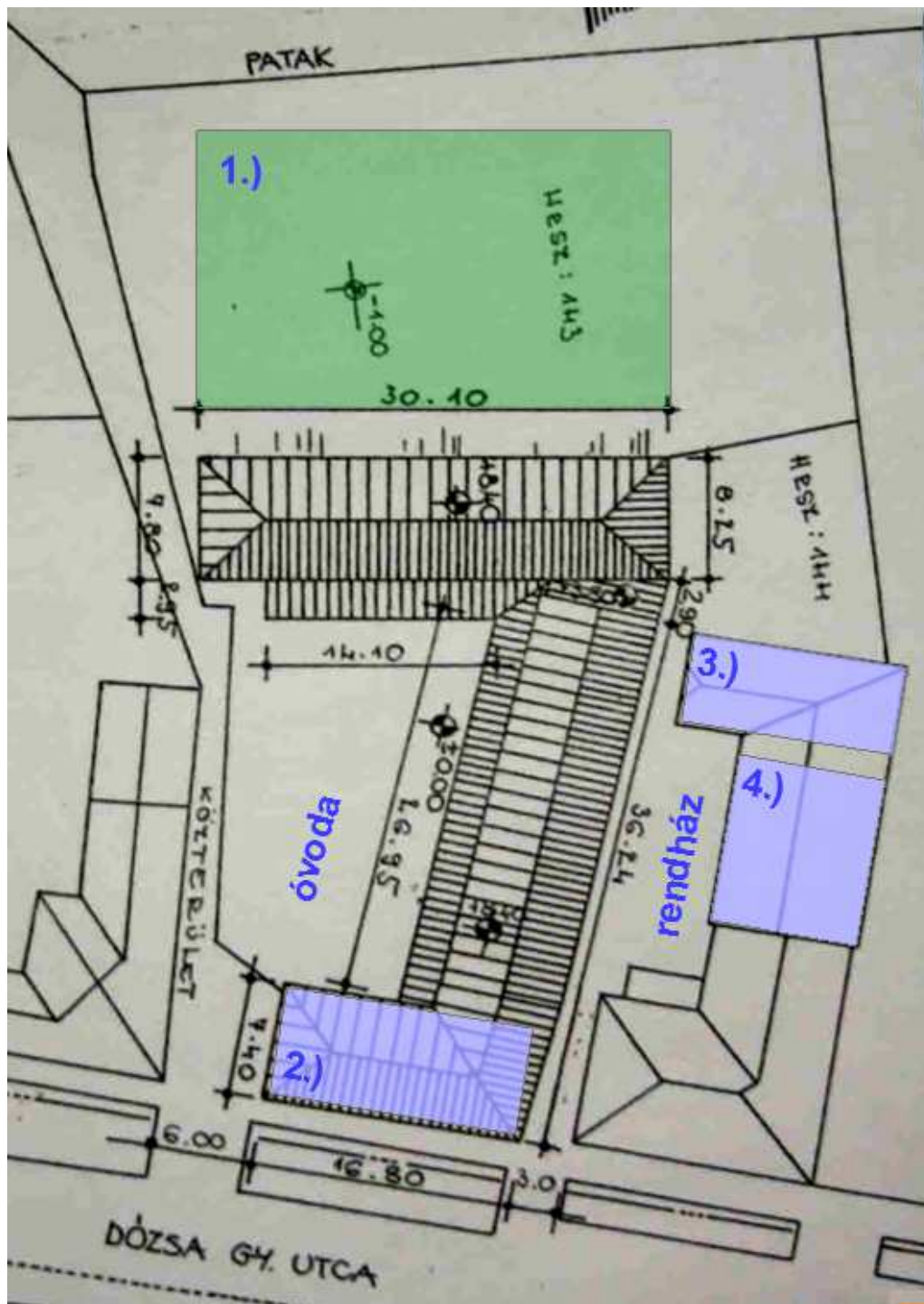

89. kép: Az oratórium folyamatosan működik évközben is

kedden 17:00-18:30-i színjátszó kör, 10-15 fő részvételével
 szerdán 16:30-17:15-ig gitáróra, 8-10 fő részvételével
 pénteken 15:00-tól tanulószo, játék kicsiknek és nagyoknak 20:30-ig
 szombaton 15:00-16:00-ig foci a sportpályán
 19:00-21:00-ig játék nagyoknak, vagy havonta egyszer filmklub

Minden hónapban havonta egyszer, szombaton játéknappal kerül megrendezésre, a kis és nagy gyermekeknek, a kisgyermek szüleinek részvételével, 14:00-17:00-ig

Az oratórium legnagyobb eseménye a 4 hetes nyári tábor.

3.3.2 Helyszínrajz a létesítmények feltüntetésével

Az oratóriumi célra használt helyiségek, terek:

Sportpálya

Nagyterem, színpad

Kápolna

Gyűlésterem

A fenti helyiségeken túl a rendház pincéjében és emeletén további helyiségek, közösségi terem, gépkocsi tároló, melyet a nyári oratórium esetén kiscsoportos foglalkozások céljára használnak, valamint egy emeleti kézműves szoba, 1 fh-es wc – mosdó helyiséggel állnak az oratóriumok rendelkezésére:

Megjegyzendő, hogy a termekhez rendelt férőhely - értékek a tűzriadó terv szerint megadott maximális értékek.

Ezeket az értékeket az alkalmi nagyrendezvények (pl. nyári oratórium) esetén, amikor 100 és 200 között van a résztvevők létszáma, időszakosan legalábbis túl szokták lépni.

Az évközi hétköznapiokon megrendezett foglalkozások a kisebb helyiségekben bonyolódnak, a hétvégi nagyobb rendezvényeket az óvoda épületében, a külső, független megközelítésű Nagyteremben szokták lebonyolítani.

90. kép: A sportpálya az óvoda mögött

Az oratórium működtetésével kapcsolatosan ÓG. által feltett kérdésekre KK. nővér az alábbiak szerint válaszolt.

Ismersz-e olyan oratóriumot, ami szerinted ideális kialakítású?

Számomra a minta az Valdocco. Hosszabb időt töltöttem el ott. Kiváló munkát lehet úgy végezni, hogy vannak korosztályok elkülönítését lehetővé tévő, kisebb létszámok befogadására alkalmas termek, és nagyobb színházterem, sportcsarnok. És helyben ott a büfé, az egyik atya minket mindig fagylalttal fogadott.

Miláno mellett, Missagliában is ismerek egy kiválóan felszerelt oratóriumot, van egy nagy új épület, amelyben multifunkcionális csarnok van, ahol sport és kulturális rendezvények zajlanak, kb 30x 40 m-es méretű. vannak kisebb termek, ahol korrepetálás, beszélgetések bonyolíthatók le, van egy bár, ahol a gyerekeket kísérő szülők, nagyszülők várhatják a gyerekeket, beszélgethetnek egymással. A templomhoz közvetlenül innen, egy lépcsőn lehetett felmenni.

Kapcsolódik-e nálatok egymáshoz az óvoda és az oratórium?

Ahogy látható az óvodaépület alaprajzán is, az oratórium nagyteremnek van az óvoda felől is bejárata. Ez az átjárás az óvoda működtetése szempontjából, higiéniai okok miatt nem megengedett, emiatt el is választottuk a nagytermet az óvodától. Külön bejáratot nyitottunk az

utca felől, a nagyterembe érkezők ott jöhetnek be. A nagyteremhez kapcsolódó 1 db wc-mosdó helyiség kicsi, különösen, ha a nyári oratórium idején akár 200 gyerek is itt tolong, illetve csak a földre ültetve férnek el. Szerencsére nem szoktak sokáig itt lenni ennyien. Az utca felőli ajtó közvetlenül a terembe nyílik, ilyen helyekre legalább egy szélfogó helyiséget szoktak közbeiktatni. Sajnos, nagyon kevés a helyünk.

91-92. kép: A nagyterem utcára nyíló főbejárata (szélfogó nélkül) és a színpad

93. kép: Az oratóriumi nagyterem utcai bejárata

Nem messze van innen a templom, a plébánia. Ezek helyiségeit tudjátok használni?

A nyári oratóriumok idején szoktuk igénybevenni ezeket a lehetőségeket. A nyitó és záró szentmiséket itt tartjuk. Volt egy esős nyár, amikor a Főtérre szervezett záróünnepségünket – mindig ott szoktuk rendezni és óriási érdeklődés mellett zajlanak - majdnem elmosta az eső, a templomot kellett igénybe vennünk. A gyerekek zavarba estek, volt néhány olyan műsorszám, táncok, amiket nem tartottak templomba illőnek.

Az iskola, az iskolai tornaterem sincs messze innen, az ottani infrastruktúrát szoktátok-e igénybe venni?

Használhatnánk az iskolai tornatermet, de kicsit körülményes, nincs elég ember a felügyeletre, takarításra. Ott kápolna sincs, nem érzik magukat otthon a gyerekek.

Ilyen nagy jelentősége van nálatok a kápolnának?

A csoportfoglalkozások előtt vagy inkább utána be szoktak menni. Szándékosan adunk nekik feladatokat, amiket csak itt a kápolnában tudnak megoldani. Így ideszoknak, szeretnek bejönni, aztán olykor itt is maradnak.

94. kép: A rendházbankialakított kápolna szentélye

Kiknek szól az oratórium?

Elsősorban az iskolások, az alsósok a kicsik a felsősök a nagyok. A 6-tól 14-16 éves korosztálynak. Aztán vannak az animátorok. Újabban megjelentek a „közösségi szolgálatosok”, a középiskolás korosztályból. Segítőként vesznek részt a programjainkon, kapuőrseget látnak el, kézműves foglalkozásokat edzéseket tartanak. A csoportok önálló vezetéséhez nincs képzettségük, de lehetnek belőlük is animátorok.

Egyre kevesebb a gyerekek szabadideje, sokat utaznak Pestre is, a tanév közben nagyon elfáradnak. inkább a hétvégi programokra érnek rá. Érdekes, hogy mekkora siker lett a filmklub, amit egy média szakos animátor tart havonta egyszer a nagyobb gyerekeknek. A volt ovisok közül is jönnek, most, hogy a játéknapiakat bevezettük, még a szüleikkel együtt is.

Mi az ami hiányzik itt nektek?

Ha lenne hely még az épületek mögött, biztos, hogy sportpályákat építenénk, hogy a különböző korosztályú gyerekek ne zavarják egymást. Hiányzanak az árkádok, a kerti autóbeállót használjuk rossz időben. Jó lenne napvédelem a focipálya fölé és egy beszélgető sarok, ahol büfé, teaház is lehetne.

Hogyan lehet a szalézi identitást, imázst az épületeken, a helyiségekben kialakítani?

A foglalkozások során készült rajzokat, kézműves termékeket a falon hagyjuk, képeket, a sztrenna plakátjait is kiteszük a faliújságokra. Meg-megállnak, alkalmat adnak ezek a felírt gondolatok a beszélgetésre. Ahogy a valdoccói árkádok alatt is történik.

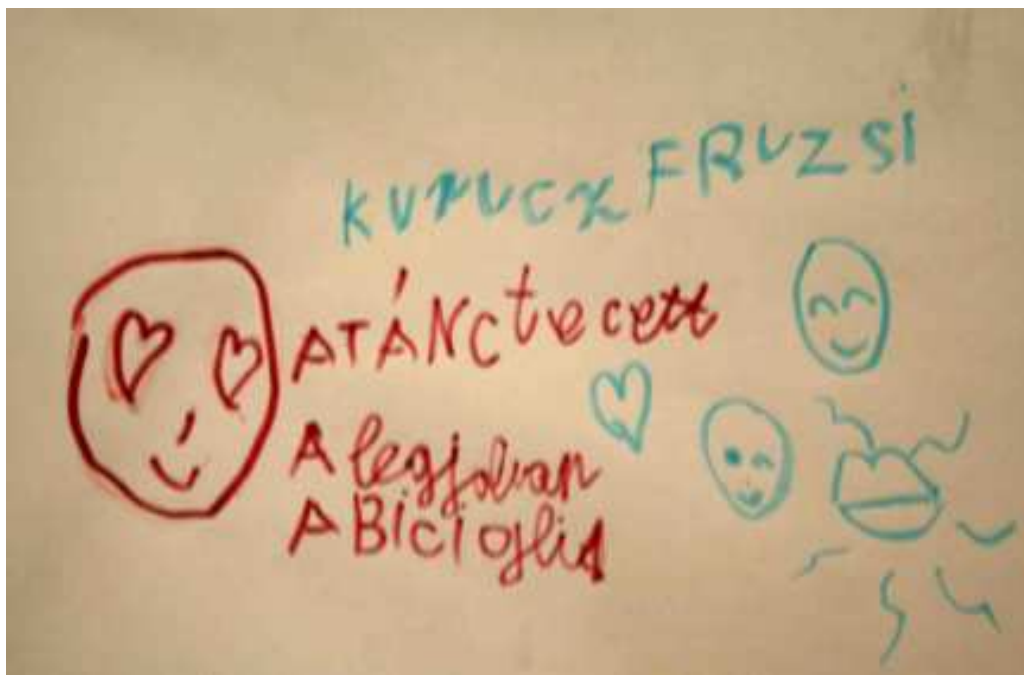

95. kép: A Mogyoródi Madonna, gobelinkép alépcsőház falán.

És kítettük Kertész György fényképét is, aki fiatal édesapaként járt ide animátori munkát végezni. Egy tragikus autóbalesetben halt meg.

96. kép: Kertész György fényképe

97. kép: Gyerekfirkák

98. kép: Gitáróra a közösségi teremben

Közben eljárt az idő, 16:30-ra jöttek a gitáróra a gyerekek, édesanyjaik kísérték őket. Első ízben jöttek, az előtérben topogtak. Kati nővér kedvesen ajánlotta nekik, hogy várják meg gyerekeiket a kápolnában.

Közvetlenül a gyűlésterem előtti előtérből nyílik a kápolna, nem kellett keresgélgni, és onnan láthatják is, ha készen vannak a gyerekek.

Az édesanyják nem vonakodtak, kezdték magukat otthon érezni.

3.3.3 Létesítménylista az oratóriumi célokat szolgáló létesítményekről

3.3 Táblázat: oratóriumi alapterületek, kapacitások

rendeltetés	Alapterület / m ²	Kapacitás / fő	Felszerelés
Kosár- focilabda pálya 30x16	380	20	Műfüves, jól felszerelt, világítással
Színházterem	91,50	60	Székek, színpad, színpadtechnika, raktár nincs
Wc-mosdó 1 fh	2		Régi, kicsi
Gyűlésterem	85	48	Székek, asztalok, szekrények, új, jó állapotú
Wc-mosdó 2 ffi, 2 leány	12		Új, rendben van
Rendház pince			
közösségi terem	120	40	Csocsó, pin-pong asztal, szikár
Rendház emelet			
kézműves szoba	30	8	Játékok, kézműves szerszámok
Hasznos alapterület / kapacitás összesen	720,5	176	
Kápolna	65	48	
Wc-mosdó igény (OTÉK 99§ szerint)		6 női wc + 3 kézmosó 2 ffi wc+2 pissoire + 2 kézmosó	
Parkolóigény (OTÉK §szerint)		Min 35 szgk, ebbe beleszámítható az utcán kialakított parkolóhelyek is.	

A táblázat adatainak értékelése a 4. fejezetben található.

3.3.4. Kérdőíves felmérés a célcsoportok személyei körében

A válaszadókat felkereste, a válaszokat összegyűjtötte **Kati nővér és Lichner Roland animátor**

Gyerekek / Mogyoród

Válaszadók (a kérdésekre adott válaszokat a válaszadók sorrendjében közöljük):

13 éves lány
16 éves fiú
12 éves lány
08 éves fiú
14 éves fiú
14 éves lány
13 éves lány
14 éves lány
12 éves fiú
15 éves lány
14 éves lány

1. Hogyan veszel részt az oratórium életében?

- Nyári oratórium, filmklub
- Nyári oratórium, filmklub
- Nyári oratórium, játéknapp
- -
- Nyári oratóriumokban
- Nyári oratóriumokban, játék fiataloknak, tanulószoba, filmklubban
- Nyári oratórium, játéknapp
- Nyári oratórium, játéknapp, tanulószoba, filmklub
- -
- nyári oratórium
- filmklub

2. Mi a kedvenc elfoglaltságod az oratóriumban? Melyik program a tetszik legjobban?

- Tánc, filmklub
- foci
- Délutáni játékok, csocsó, bansz
- Játék, foci
- Kiscsoportos beszélgetések, foci, kosár- és röplabda
- Kiscsoport, kézműves foglalkozás
- Táncolás, de általában az összes
- Játékok (tánc) - attól függ, hogy mit táncolunk, nyáron a kézműves foglalkozások, kiscsoport.
- Legvonzóbbak a női praktikák
- foci
- szabad foglalkozás
- kiscsoport, kosár

3. Mit ad neked az ott töltött idő?

- élményeket
- élményt
- örömet

- barátságot
- -
- Beszélgetéseket, nevetést, örömet, jó barátokat
- örömet
- jót tanulhatok
- új kapcsolatok kialakulását
- vidámságot

4. Az oratóriumban melyik helyszínen töltöd a legtöbb időt?

- Oratóriumi helyiség (nagyterem)
- sportpályán
- Udvaron, nagyteremben
- A pályán
- A pályán és a nagyteremben
- Mindenhol, pince
- Az oratórium udvarán
- Pince, színpados terem
- a focipályán
- a focipályán
- mindenhol

5. Hogyan töltöd az időt, ha esik az eső?

- beszélgetés
- csocsóasztalnál
- Beszélgetés, móka
- beszélgetés
- Csocsó, kártya, beszélgetés
- Benn, fedett helyen
- Az oratórium házban
- Fedett helyen
- bent
- bent az oratóriumban
- bánszolok

6. Kivel töltöd ott legszívesebben az idődet?

- barátnők
- barátokkal
- barátaimmal
- A barátaimmal
- Az oratóriumban és az iskolában szerzett barátokkal
- barátokkal
- A barátnőmmel (ha jön)
- barátokkal
- barátokkal, ismerősökkel
- barátokkal, animátorokkal
- barátok

7. Te mikor, milyen gyakran szoktál az oratóriumba menni?

- Nyáron és havonta egyszer, szombat este
- Nyáron, hétvégén
- Nyáron, szombaton
- Reggel 9 órára
- Nyáron a ministránsokkal játszani, focizni.
- Péntek, szombat
- Nyáron és mikor van időm.
- Évközben és nyáron is.
- hétköznapi
- délelőtt
- amikor van időm, majdnem mindig

8. Kihez fordulnál az oratóriumban, ha segítségre lenne szükséged? Kitől kérnél tanácsot?

- Animátorok, nővérek
- Animátorok, nővérek
- Animátorok, nővérek
- Animátorokhoz, segítőkhez
- A nővérekhez, animátorokhoz, szinte mindenkihez
- senkihez
- animátorokhoz, Példa, ha elakasz matekból, akkor Kati nővértől.
- Igazából nem szoktam tanácsot kérni, de biztos, hogy az animátoroktól kérdezhetek.
- animátorok, Beától
- animátorok
- animátorok, csoportvezetőktől

9. Hová mész az oratóriumon belül, ha csöndre, nyugalomra van szükséged?

Van erre alkalmas helyszín a számodra? Ha nincs, te milyennek képzelned el?

- Kápolnába
- kápolnába
- Kápolnába, pincébe
- A kápolnába
- Wc
- Olyan helyre, ahol nincs senki
- mosdó
- ház, templom, Magdi néni
- haza
- wc

10. Be szoktál-e lépni a templomba, a kápolnába, ha az oratóriumban vagy?

Mi történik ott olyankor?

- Igen, imádkozunk együtt
- Igen, együtt imádkozunk
- Igen, imádkozok, keresztet vetek és émelegyek
- Néha, imádkozás
- Igen, szentmise, ima
- Igen, imádkozunk
- Ritkán, akkor imádkozunk és mesélnek nekünk
- Igen, imádkozás
- igen, imádkozok

- néha
- igen, éneklünk,imádkozok

11. Sok új barátot találtál az oratóriumban?

- sokat
- sokat
- sokat
- sokat
- 5 új barátot találtam
- sokat
- sokat
- Sokat, de nem csak ebben az oratóriumban
- 50
- sokat
- rengeteget

12. Mi jut eszedbe, ha az oratóriumra gondolsz?

- játék
- foci
- Játék, élmények
- Játék, kirándulás
- Don Bosco és a szalézi élet
- közösség
- Sok boldog percek,szép emlékek
- Öröm,barát, közösség
- játék, szeretet
- nyár
- szórakozás, barátság

13. Ki jut eszedbe, ha az oratóriumra gondolsz?

- animátorok
- barátok
- Barátaim, sok játék, bansz
- máté
- Don Bosco és a többi szalézi szent
- Emberek,barátok
- Animátorok, barátaim
- barát
- Donsco, Jézus, Isten
- barátok, akikkel sokszor csak ott találkozom
- Vivi

14. Mi az, ami számodra hiányzik az oratóriumból?

- semmi
- semmi
- semmi
- semmi
- semmi
- Több tánc, több kézműves foglalkozás, kevesebb ima
- semmi

- Újabb játékok, több idő a kézműveskedéshez és lehetne gyorsabban mondani a déli imádságot.
- minden megvan
- több bansz

15. Miért jársz az oratóriumba? Miért szereted?

- szórakozni
- focizni
- Mert szeretek közösségben lenni, játszani, szeretem a kihívásokat, a banszokat, a barátokat
- Mert jól érzem magam
- Mert jó nyári program
- Csak mert jó
- Mert egy király közösség
- Mert jó ott lenni
- sok barátot szerezzek és Istenhez kerüljek
- hogy nyáron értelmesen töltssem az időm
- mert ott mindenki kedves velem és vidám vagyok, ha ott lehetek

Szülők / Mogyoród

9 éves fiú szülője, Felsőfokú végzettségű

8 éves fiú szülője, Középfokú végzettségű

1. Miért jár a gyermeked az oratóriumba?

- mert szeretőlégkör veszi körül, növekedhet hitben és egyben jó foglalkozásokon is részt vehet
- Nyári oratóriumba, Jó a társaság, sok jót tanul, biztos helye van.

2. Mit ad a gyermekednek az oratóriumban eltöltött idő?

- Meghatározó élményeket, amelyek formálhatják őt. Jó barátokat, példaképeket a nagy fiatalok közül.
- Jó barátokat, hitéleti ismereteket.

3. Kiről szokott mesélni a gyermeked az oratóriumban eltöltött idő után?

- Az animátorokról és a gyerekekről.
- Animátorokról, jó segítőkéről

4. Mi jut eszedbe, ha az oratóriumra gondolsz?

- Hála, családi légkör, szerető közeg.
- Közös játékok, záróműsor

5. Ki jut eszedbe, ha az oratóriumra gondolsz?

- A szalézi család: nővérek, animátorok, régi (elhunyt) szaléziak.
- Kati nővér (az oratórium vezetője)

6. Kire számíthat a gyermeked, ha az oratóriumban bármilyen segítségre szorul?

- Nővérekre, animátorokra, szalézi munkatársakra, segítőkire.
- Nagyobb gyerekekre, felnőtt segítőkire.

7. Hol tölti a gyermeked az idejét az oratóriumon belül? (program, helyszín)

- A nagyteremben, a sportpályán és a foglalkozások helyszínein.
- Délelőtt a foglalkozások helyén, délután a sportpályán

8. Az oratóriumban melyik helyszín/létesítmény a gyermeked kedvence?

- A sportpálya.
- A sportpálya

9. Mi hiányzik számodra az oratóriumban? Szerinted mire lenne még szükség?

- Kisebbségi gyerekek számára esetleg még több játszóeszközre (társasjáték, színezők, ceruzák).

10. Milyennek tartod a körülményeket az oratóriumban?

- Jól felszerelt az oratóriumunk.
- megfelelőnek

Animátorok / Mogyoród

17 éves fiú / animátor

25 éves lány /animátor

1. Hogyan veszel részt az oratórium életében?

- Nyári oratórium, játéknapp
- Nyári oratórium, játéknapp, filmklub

2. Mi a kedvenc elfoglaltságod az oratóriumban? Melyik program a tetszik legjobban?

- Kiscsoport vezetése, legvonzóbb program a kihívások estje.
- Kézműveskedés a gyerekekkel, közös program az animátorokkal

3. Mit ad neked az ott töltött idő?

- Élményeket, barátságokat

4. Az oratóriumban melyik helyszínen töltöd a legtöbb időt?

- A nagyteremben.

5. Hogyan töltöd az időt, ha esik az eső?

- Társasozok.

6. Kivel töltöd ott legszívesebben az idődet?

- Brigi, gyerekek.

7. Te mikor, milyen gyakran szoktál az oratóriumba menni?

- Amikor programom van.
- Amikor program van és az időm engedi

8. Kihez fordulnál az oratóriumban, ha segítségre lenne szükséged? Kitől kérnél tanácsot?

- Melinda
- A többi animátorhoz

9. Hová mész az oratóriumon belül, ha csöndre, nyugalomra van szükséged?

Van erre alkalmas helyszín a számodra? Ha nincs, te milyennek képzelnéd el?

- Haza
- Az ebédlőbe, a kiskaktárba

10. Be szoktál-e lépni a templomba, a kápolnába, ha az oratóriumban vagy?

Mi történik ott olyankor?

- Nem, csak ha misén veszünk részt.
- Igen, ha mise vagy ima van

11. Sok új barátot találtál az oratóriumban?

- Nem, keveset
- Sokat

12. Mi jut eszedbe, ha az oratóriumra gondolsz?

- -
- Szaléziság, vidámság, szervezés, fáradtság

13. Ki jut eszedbe, ha az oratóriumra gondolsz?

- A gyerekek
- Animátorok, gyerekek, szaléziak

14. Mi az, ami számodra hiányzik az oratóriumból?

- A kommunikáció
- Jó kommunikáció, együttműködés, egyenletes munkamegosztás

15. Miért jársz az oratóriumba? Miért szereted?

- -
- -

Értékelés

Az oratórium mint

- **otthon**

Az Oratórium nem ad (bentlakásos) otthont senkinek, de az, hogy a kedvenc tartózkodási helyeik között a pincét, a garázst is említik, jelzi, hogy az összes igénybe vehető helyiséget belakják, főképpen a nyári oratóriumok idején.

Az animátorok, nővérek jelenléte a szomszédos Rendházban, akikhez bármikor fordulhatnak, otthonossá teszi az oratóriumi környezetet, Kati nővér szavai szerint például az iskolai tornaterem használatának is egyik akadálya, hogy "nem érzik magukat otthon".

Azért itt is el kellene egy "pánikszoba", a gyerekek a 9. kérdésre adott válaszaikban a templom mellett a wc-t, a mosdót is megemlítik, ahová magányra vágyva visszavonulhatnak.

- **iskola**

Az oratóriumban konkrétan zajlik korrepetálás, tanulószoba működik,

Kihez fordulnál az oratóriumban, ha segítségre lenne szükséged? Kitől kérnél tanácsot?

gyerek, 8/7 válasz

- Példa, ha elakatsz(!) matekból, akkor Kati nővértől (kérek segítséget).

Valamint

Mi a kedvenc elfoglaltságod az oratóriumban?

a gyerek, 2/9 válasz szerint

- Legvonzóbbak a női praktikák.

Nyilván összefügg az oratóriumi neveléssel, hogy vannak, akiknek az oratóriumról Don Bosco és a szalézi szentek, a szalézi élet jut az eszébe.

- **udvar**

Egyértelmű a válaszokból, hogy a sportpálya a legnépszerűbb hely az oratóriumban. Ide kötődnek a találkozások élményei és itt "focizhatnak együtt a ministránsok" (gyerek 7/5 válasz), ami a közeli templom felé mutató kapcsolatokra is utal.

- **templom**

Tudatosan használják a szalézi nővérek kápolnáját, a 10. kérdésre

Be szoktál-e lépni a templomba, a kápolnába, ha az oratóriumban vagy?

minden gyerek válaszdó igent mondott.

A "Mi az, ami számodra hiányzik az oratóriumból?" kérdésre adott

gyerek 14/8 válasz szerint

- lehetne gyorsabban mondani a déli imádságot
mutatja, hogy akkor is ott van, amikor pedig már nagyon szeretne játszani menni.

Különlegesség:

A szülők válaszai:

Miért jár a gyermeked az oratóriumba?

- Mert **szerező léghör** veszi körül, növekedhet hitben és egyben jó foglalkozásokon is részt vehet.

Mit ad a gyermekednek az oratóriumban eltöltött idő?

- Meghatározó élményeket, amelyek formálhatják őt. Jó barátokat, **példaképeket a nagy fiatalok** közül.

egyértelműen igazolják a nővérek, a munkatársak és az animátorok erőfeszítéseit az "igazi" oratórium fenntartása érdekében.

A "Ki jut eszedbe, ha az oratóriumra gondolsz?"

gyerek 13/9 válasz szerint

- **Donsco**, Jézus, Isten

új formában jelent meg Don Bosco neve, a nővérek biztos többen mesélnek Mazzarello Máriáról.

3.4 Zafféry Károly Szalézi Középiskola Oratóriuma

2536 Nyergesújfalu, Kossuth L. u. 63.

99. kép: A nyergesi iskola

3.4.1 Helyszíni felmérések, interjúk az oratóriumok működtetőivel

Első beszélgetés, Lux Ambrussal, az iskola igazgatójával

Nyergesújfalun 1919 óta működik a magyar szaléziak első, országos hírűvé vált fiúnevelő intézete, nem sokkal az 1915-ös péliföldszentkereszti letelepedést követően. Kezdetben egy vendéglő épületét használták, a jelenleg használt épületegyüttes első részének nagyszabású tervei 1935-ben készültek el. A háború miatt csak a tervezett modern nevelőintézetnek csak az egyik kétemeletes szárnya épült meg. 1948-ig működhettek itt a szalézi szerzetesek. Az iskola 2001-ben került újra a Szalézi Társaság birtokába. Azóta igyekeznek fokozatosan ismét bevezetni Don Bosco nevelési módszerét és a jellemzően szalézi, vidám, családi légkört a gyakorlatban megvalósítani. Jelenleg az intézménynek - melyben nyolc-, hat- és négyosztályos gimnázium és számítástechnikai képzés folyik - több mint 300 diákja van.

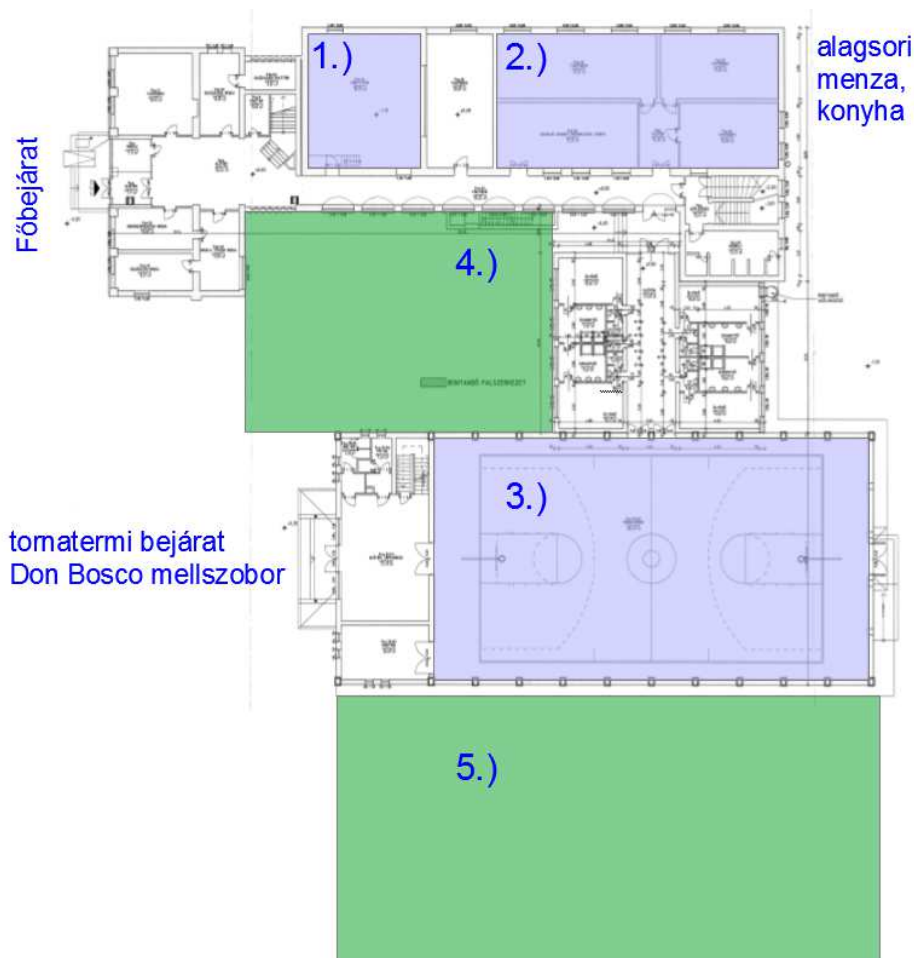
Az iskolában

- délutáni oratórium működik hétfőn, kedden és szerdán 13:00-tól 16:00-ig,
- hétvégi oratórium pénteken és szombaton 16:00-tól 20:00 óráig,
- nyári oratórium

100. kép: A tornatermi bejárat Don Bosco mellszobrával.

A következő alaprajzok segítségével pontosan beazonosíthatóak a iskolában, az iskola épületének helyiségeivel és oktatási programjaival jól összehangoltan működő Oratórium terei.

3.4.2 Helyszínrajz a létesítmények feltüntetésével földszinti alaprajz

Az oratóriumi célokra is használt helyiségek listája:

1. Könyvtár, "kápolna"

Az 1935-ben megépített épületszárnynak a főbejárat felőli első helyisége, amely a könyvtári funkció mellett szakrális közösségi célokat is szolgál (oltáriszentség nem került elhelyezésre). A tanárok napi munkakezdéséhez való elmélyülést, lelkigyakorlatok megrendezését teszi lehetővé. A teremben a kálvária 14 stációja is elhelyezésre került. Külső falára, az épület előterében emléktábla került elhelyezésre az 1919-2009-ig tartó 90 év emlékére.

2. Osztálytermek

A termek a délutáni oratóriumok során konzultációs oktatásra használhatóak. Az épületszárny délután le van zárva a tornaterem felé vezető ajtóval, alkalmanként az oratórium igényeinek megfelelően nyitják ki. A tornaterem felől ide vezető folyosón alkalmanként büfé alakítható ki, a folyosóról nyíló öltözőket, mosdókat is használhatják az oratóriumok idején.

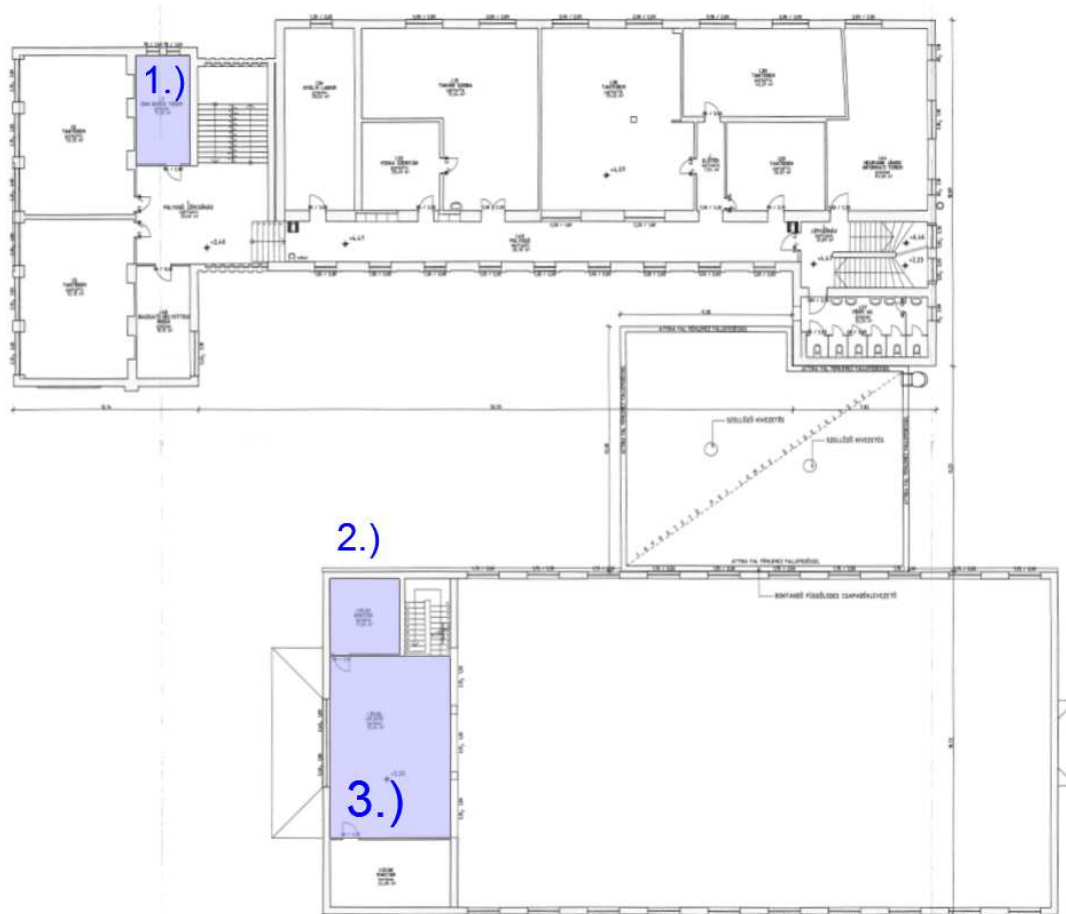
3. Tornaterem, területe: 18x32 m,

A tornaterem kívülről, az iskola főbejáratától függetlenül megközelíthető. Szalézi jellegét a helyi szobrász által készített Don Bosco mellszobor hangsúlyozza. A szertárakban elhelyezett sportszereket is használhatják az oratóriumok idején.

4. Belső udvar

5. Szabadtéri sportpálya

20x40 m területű, Aszfaltozott pálya, mellette műfüves pálya és tartalékterületek találhatók

3.4.3 Helyszínrajz a létesítmények feltüntetésével emeleti alaprajz

Az oratóriumi célokra is használt helyiségek listája:

1. Don Bosco terem

17 m² alapterületű, a helyiség a szalézi szerzetes oratóriumvezető szobája, diákokkal, munkatársakkal, animátorokkal való megbeszélések helye.

2. Szertár

Alapterülete: 15,60 m², csak oratóriumi célokat szolgál, játékok elhelyezésére.

3. Társalgó, lelátó galéria

76,50 m² alapterületű, Oratóriumok idején játékok, megbeszélések színhelye, illetve a sportpályán zajló események lelátója.

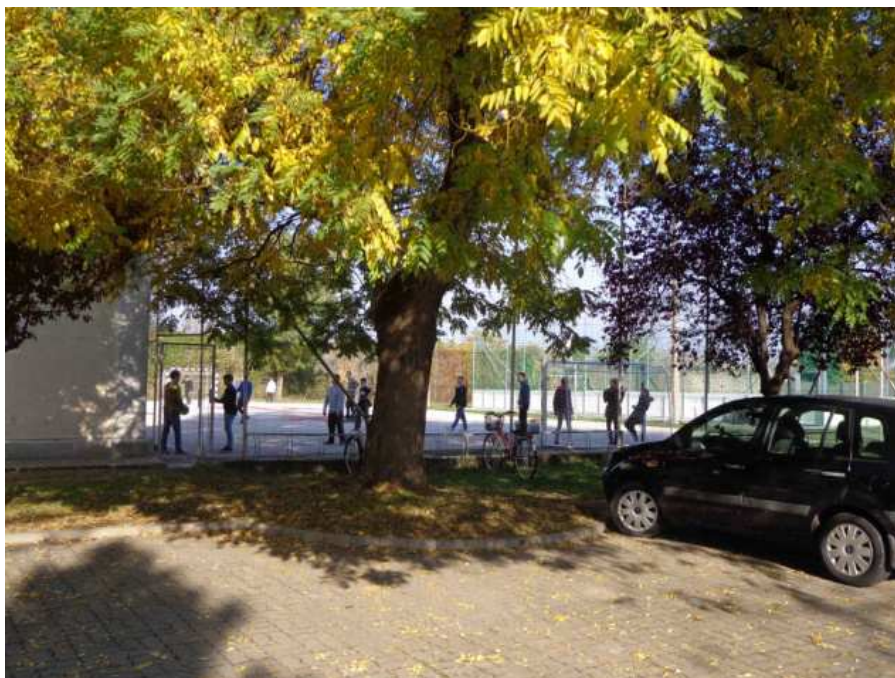
Az iskolai felszerelések nagy részét az oratóriumok is használhatják, ez az oratóriumvezetőktől fokozott figyelmet és gondosságot követel meg. Az iskola kisbuszát is használhatják kirándulások lebonyolítására, kisebb 6-8 fős csoportok.

101. kép: A tornaterem belső képe

102-103.kép: Belső udvar, az árkádot a padok fölötti tetők helyettesítik.

103. kép: Aszfaltozott pálya, mellette műfüves pálya és tartalékterületek találhatóak

104. kép: Jó hangulatú a büfé, ahogy a belső udvarról beérünk az épületbe.

105. kép: Az animátorszertár a galérián

3.4.3. Létesítménylista az oratóriumi célokat szolgáló létesítményekről

3.4 Táblázat: oratóriumi alapterületek, kapacitások

rendeltetés	Alapterület /m ²	Kapacitás / fő	felszereltség
földszint			
1. Könyvtár, "kápolna"	83,7	90	Új székek, polcok, kommunikációs technika
2. Osztályterem 4 db	176	130	Padok, székek újak
3. tornaterem(18x32 m)	576	22	Kispályás labdarúgó pálya mérete
4. belső udvar	362	30	Fedett padok, ping-pong asztalok
5. sportpálya (20x40)	800	20	Kézilabda pálya méret Aszfalt burkolat,
emelet			
1. Don Bosco terem	17	3	Dolgozóasztal, szekrény, jól felszerelt, internet
2. szertár	15,6	0	Kitűnően felszerelt, játékok, szerszámok
3. galéria	76,5	20	Ülőbútorok, asztalok billiárd
Hasznos alapterület / kapacitás összesen	368,8	225	
Pályák területe	1738		

A táblázat adatainak értékelését lásd a 4. fejezetben.

Lux Ambrus igazgató úr elmondása szerint az 5. számú pálya mellett még vannak tartalékterületek, kertészeti terv szerint érdemes lenne sport- szabadidős területként kialakítani.

Az iskolai öltözőket, vizes helyiségeket az oratóriumi foglalkozások idején használhatják a gyerekek, ezek méretei, kialakítása megfelel az oratóriumi létszámoknak.

106. kép: Az iskola és környéke

1. Szt. Mihály római katolikus plébániatemplom
2. Plébánia és közösségi ház, szabadtéri színpad
3. Zafféry Károly Szalézi Középiskola

Az ábrán látható nyilak a végzős diákok ünnepélyes ballagásának irányát, állomásait jelzik.

Az iskola épületében rendelkezésre álló, kizárólag vagy közösen oratóriumi rendeltetésű helyiségek használatát ideálisan egészítik ki az iskola mellett elhelyezkedő plébániatemplom és létesítményei.

Tekintettel arra, hogy az iskola épületében teljes értékű kápolna nem működik, a szalézi oratóriumhoz és iskolához kapcsolódó szakrális funkciókat a plébániatemplom látja el. Alkalmanként nagy létszámú ünnepségek szabadtéri helyszínként (szabadtéri színpad), ünnepi szentmisék (templom) bemutatását teszik lehetővé.

Nem elhanyagolható szempontként említi az igazgató, hogy az iskola nyugati tájolású osztálytermeinek ablakaiból látható a templom tornya is.

A szalézi jelképek megjelenítése az iskolában, az oratóriumban

- A főbejáráshoz kapcsolódó előtérben a szalézi jelenlét 90 évére emlékeztető tábla került elhelyezésre. Tervezett egy Segítő Szűz Mária szobor elhelyezése is.
- A folyosók vidám színei, valamint az osztálytermek festése, díszítése a "szalézi jókedv" kialakulását, fenntartását szolgálják.
- A tornatermi bejárat előtti Don Bosco mellszobor hangsúlyosan jeleníti meg az iskolafenntartó Szalézi Társaság alapítójának emlékét. A szobrot helyi szobrászmester készítette.

Második beszélgetés

Kovács Sándor SDB szerzetesnövendékkel, az Oratórium vezetőjével

Itthon, Magyarországon (és valószínűleg máshol a világon is) minden háznak a saját jellegzetességei szerint különböznek az oratóriumok. Közös lényegük a családi, szereteteli légkör és a rendszeres, dinamikus tevékenység.

A struktúrák, épületek, helyiségek, felszereltség sokat segíthetnek ennek kialakulásához, de végeredményben oratóriumot bárhol, akár a tengerparton is lehet csinálni.

A nyergesújfalui oratórium helyzete, lehetőségei jók, rendelkezésre állnak az iskola terei, felszerelései. Az oratórium fő helyszíne a tornaterem, ennek öltözőit is használhatják, és a galéria, az ott található animátorszertár, amelynek felszereltsége átlagon felüli.

A galériáról jó áttekintés nyílik a tornateremben zajló eseményekre is, egy gond van, az áthallás. Ha be lennének üvegezve a galéria tornaterem felé nyíló falnyílásai, akkor a galérián a tornatermi zajtól független foglalkozásokat is lehetne szervezni. Sajnos kevés az animátor, úgyhogy a felügyeletet nehéz megoldani.

107. kép: A háló mögötti falnyílásokat kellene beüvegezni

108. kép: A galéria, ahonnan le lehet látni a tornaterembe

Hiányzik egy színházterem, ahol a táncpróbákat, színdarabok betanulását, előadásokat meg lehetne rendezni, a tornateremtől függetlenül. Az oratórium fő programja jelenleg a sport, de ez így kevés, lelke is kéne legyen az oratóriumnak. Kápolnájuk nincs, az osztálytermeket használata nehézkes, a felügyelet megoldatlansága miatt.

A buszmenetrendek szabta időbeli ritmushoz alkalmazkodni kell, sokan a környékbeli településekről járnak ide.

Sokat javít a hangulaton, családi körülményeket teremt a munkatársak által biztosított büfé, sütemények.

Az idejáróknak kb. 60 %-a a Zafféry iskola diákja, 40%-nyi fiatal más iskolákba jár. Az idejáró diákok létszáma 320 fő, egy-egy hétköznapi oratóriumra 20-30 fiatal jön el.

109. kép: Ez a grafitti király!!!!

110. kép: A régi iskolaépület tantermei

A termek hosszúak és keskenyek, oldottabb berendezést nem engednek meg. Viszont az ablakból látszódik a plébániatemplom tornya, egyházas hangulatot teremtve.

111. kép: Az osztályterem ablaka, templomtoronnyal

Örömteli, hogy megjelentek a közszolgálatos gyerekek is, velük együtt jutottak el a helyi idősoththonba és több kerekesszékes idős bentlakót el tudtak hozni a templomba is. Szerveződik az oratóriumi ének- és zenekar (Sándor a szervezője) az ő fellépéseikkel is erősíteni fogják tudni az öregotthonnal a kapcsolatot.

112. kép: Elkészült az őszi játéknapi plakátja is.

A környékbeli hegyek gyönyörű kirándulóhelyek, jó lehetőségeket kínálnak az oratóriumi programok színesítésére.

Lehetne falumissziót szervezni Bajótra, a nyári oratórium idején már volt biztató példa arra, hogy ez tudna sikeres lenni. Néhány volt animátor leány esztergomi missziót tervez, a leánynevelő otthonban szeretnének oratóriumot csinálni.

Egyikükkel búcsúzáskor találkozhattam is, kedvesen mosolygott, bemutatkozott és nem hagyta, hogy kifizessem a büfében a kávémat.

3.4.4 Kérdőíves felmérés a célcsoportok személyei körében

A válaszadókat felkereste, a válaszokat összegyűjtötte **Horváth Gergő** animátor

Gyerekek / Nyergesújfalu

- 1 / 15 éves lány
- 2 / 19 éves animátor lány
- 3/ 13 éves lány
- 4/ 15 éves animátor lány
- 5/ 16 éves fiú animátor
- 6/ 17 éves fiú animátor
- 7/ 15 éves fiú
- 8/ 17 éves lány
- 9/ 14 éves fiú
- 10/ 16 éves animátor lány

1. Mi a kedvenc elfoglaltságod az oratóriumban?

- Csocsó
- Beszélgetés, közös játék.
- A barátaimmal, barátnőimmal játszani, beszélgetni
- Tánc
- Röplabdázás
- Röplabdázás
- Játszani a gyerekekkel, barátokkal.
- A sport foglalkozások
- Beszélgetni a barátokkal.
- Röplabdázás

2. Melyik program a tetszik legjobban?

- A vetélkedők
- Bajnokságok
- Röplabda, vagy biliárd
- Röplabda, bans
- Röplabdameccsek
- Éppen ami van program, nincs kiemelt
- Sportprogramok
- Táncház, sport bajnokságok
- Hangulatfüggő, van mikor a sportok, van mikor csak a beszélgetések
- Csapatjátékok

3. Mit ad neked az ott töltött idő?

- Ismerősökkel való találkozást
- Barátokat, rengetek pozitív érzést
- Csodás perceket a legjobb barátaimmal
- Tapasztalatot az animátorsághoz
- Jókedvet
- Kikapcsolódást
- Sok jó barátot és azt, hogy sok jó emberrel megismerkedhetek.
- Barátokat
- Barátság, szeretet
- Tapasztalatot, emlékeket

4. Az oratóriumban melyik helyszínen töltöd a legtöbb időt?

- Tornaterem
- Tornaterem
- A galérián
- Általában a tornateremben, de sokszor Erzsébet néniénél eszem a nutellás kenyeret
- A tornateremben
- Tornaterem
- Játékos feladatoknál
- Tornaterem
- Tornaterem, az udvar
- Tornaterem

5. Hogyan töltöd az időt, ha esik az eső?

- Röplabdázok
- Társas, tornateremben játék
- A galérián játszok
- Bent a tornaterembe játszok
- Röplabdázok a többiekkel
- Bent vagyok az épületben, mint általában
- Tornaterembe játszok valamit a többiekkel
- Beszélgetek a többi oratoristával
- Nem gátol az eső semmiben
- Ugyanúgy, mintha nem esne
- Ugyan úgy, mint ha nem esne csak bent.

6. Kivel töltöd ott legszívesebben az idődet?

- A barátaimmal
- Barátokkal
- Levi, Dominik, Bea, Dzsena (Barátokkal)
- A kisebb gyerekekkel, barátaimmal
- Barátokkal
- Az ismerőseimmel
- A barátaimmal
- A barátaimmal, animátorokkal
- Egy-két barátal
- Barátaimmal, gyerekekkel, azokkal, akikkel hétköznapi nem találkozok

7. Te mikor, milyen gyakran szoktál az oratóriumba menni?

- Hetente egyszer
- Nagyjából mindig.
- Mindig én vagyok az első, általában péntekenként
- Pénteken, olykor szombaton is, illetve a játéknapi és a nyári orin is 8 éve részt veszek
- Péntekenként, nyáron
- Péntekenként
- Mindig mikor van szabadidőm
- Pénteken
- Általában mindig megyek, amikor nyitva van
- Minden pénteken, kivéve, ha sokat kell tanulni.

8. Kihez fordulnál az oratóriumban, ha segítségre lenne szükséged? Kitől kérnél tanácsot?

- Animátoroktól, Sándor testvértől
- Szalézi, másik animátor
- Az animátoroktól, vagy Sándor testvértől
- A nagyobb animátorokhoz fordulok és tőlük kérek segítséget is
- Idősebb animátor, Sándor testvér
- Az oratórium vezetőtől
- Az oratórium vezetőtől
- Az oratórium vezetőhöz
- Esetleg az animátoroktól illetve az oratóriumvezetőtől
- Oratórium vezetőhöz, szalézi munkatárshoz.

9. Hová mész az oratóriumon belül, ha csöndre, nyugalomra van szükséged? Van erre alkalmas helyszín a számodra? Ha nincs, te milyennek képzelnéd el?

- Öltözőkbe
- Galéria
- Az öltözőkbe
- Az öltözőbe, vagy sokszor az udvarra, mikor már nincs kint senki
- Amikor nem esik az eső, akkor az udvarra.
- Olyankor hazamegyek
- Az öltözőkbe
- Galériára
- Nem ezért megyek oda. Ha pihenni akarok, inkább otthon maradok
- Haza szoktam menni.

10. Be szoktál-e lépni a templomba, a kápolnába, ha az oratóriumban vagy? Mi történik ott olyankor?

- Ritkán, de igen. legtöbbször mise van.
- Igen, ott sokkal közelebbinek érzem magamhoz istent.
- Nem szoktam bemenni a templomba
- Nem szokott oratórium alatt semmi sem történni, hisz sosem megyünk át csoportosan.
- Igen, énekelünk a misén.
- Nem szoktam bemenni, és nem történik ott semmi
- Nagyon ritkán szoktunk az oratórium résztvevőivel templomba menni, általában csak a nyári oratóriumban megyünk misére
- Igen, misére.
- Nem szoktam menni.
- Közösén megyünk imádkozni, vagy misére.

11. Sok új barátot találtál az oratóriumban?

- Igen sokat
- Nagyon sokat
- „Fhuu nagyon sokat!”
- Mondhatni sok új ismerősre tettem szert, körülbelül a felével tartom baráti szinten a kapcsolatot.
- 20-at biztos
- Sokat
- Igen
- Sokat!
- Nem találtam újat a régiekkel vagyok.
- Nagyon sokat!

12. Mi jut eszedbe, ha az oratóriumra gondolsz?

- A játékok
- Befogadás, jókedv
- A barátaimra
- Család
- vidámság
- Az épület
- Egy vidám közösség, ahol mindenki mindenkit örömmel lát
- Sok játék, szórakozás
- Az, hogy jól érezzük magunkat.
- Játék, szeretet.

13. Ki jut eszedbe, ha az oratóriumra gondolsz?

- Claudius atya
- Szaléziak
- Levi, Dominik, Bea, Dzseni (Barátokra)
- Don Bosco
- A barátaim
- Leginkább senki.
- Don Bosco
- Animátorok, az oratórium vezető
- Nincs ilyen, aki eszembe jutna
- Barátok

14. Mi az, ami számodra hiányzik az oratóriumból?

- Semmi, ez így jó.
- Nem tudom, nekem semmi.
- Jó lenne ha lenne lovaglás.
- Talán a "nagyobb" meghirdetés. Rengeteg ember, gyermek érdeklődik iránta, akiknek nincs facebookjuk. Lehetne plakátokat gyártani és elhelyezni 1-2 környező város, település boltjában, iskolájában
- Semmi
- Semmi
- A sok közös játék és csoportos feladat.
- Erre nem igazán tudok válaszolni, szerintem semmi.
- Nincs olyan, ami hiányozna.
- Semmi

15. Miért jársz az oratóriumba? Miért szereted?

- Azért, hogy ne értelmetlen időt töltssek otthon.
- Társaság, hasznos időtöltés.
- Mert szeretek ott lenni.
- Szeretem az embereket, a társaságot. Jó hatással van rám, ha kiszakadok a szürke hétköznapiakból.
- Mert animátor vagyok és, mert jó időtöltés ott lenni.
- Kikapcsolódni
- Azért, hogy jó kedvem legyen és egy jó közösségbe legyek.
- Hogy hasznosabban és aktívan tölthessem az időm.
- Jól tudom magam érezni ott.
- Mert ott jól érzem magam.

- 1/ 39 éves anyuka
- 2/ 45 éves anyuka
- 3/ 36 éves anyuka
- 4/ 39 éves anyuka
- 5/ 37 éves anyuka
- 6/ 53 éves anyuka
- 7/ 49 éves anyuka
- 8/ 44 éves anyuka
- 9/ 44 éves anyuka
- 10/ 43 éves apuka

1. Miért jár a gyermeked az oratóriumba?

- Barátokra talált, jól érzi magát ott
- Tetszik neki, az ottani közösség.
- Kikapcsolódás képpen.
- Mert jó katolikus közösségbe lehet.
- Szereti a közösséget, ami ott van
- Hogy közösségben legyen.
- Jó közösségbe járjon.
- Mert jól érzi magát ott.
- Mert szereti azt a közösséget.
- Jól érzi ott magát.

2. Mit ad a gyermekednek az oratóriumban eltöltött idő?

- Értelmesen eltöltött időt, szeretetet, jó kedvet, lelki fejlődést.
- Közösségi életét, emberekhez való alkalmazkodási képességét fejleszti.
- Barátokat
- Lelki feltöltődést.
- Élményeket, barátokat.
- új élményeket
- Örömet, jó kedvet.
- Élményeket
- Boldogságot, vidámságot.
- Önbecsülést.

3. Kiről szokott mesélni a gyermeked az oratóriumban eltöltött idő után?

- A gyerekekről, akivel találkozott, játszott, beszélt, animátorokról
- Gyerekekről, átélt élményekről.
- Animátorokról
- Animátorokról és az ott lévő gyermekekről.
- Animátorokról.
- Animátorokról.
- Don Boscoról
- Társairól.
- Gyerekekről.
- Közeli barátairól.

4. Mi jut eszedbe, ha az oratóriumra gondolsz?

- Szeretet, játék, jókedv, vidámság
- Család
- Sok játék, megbízhatóság
- Vidámság és hit
- Szórakozás, játék
- Jó közösség
- Jókedv és vidámság
- Közösség, vallás
- Vidámság
- Szórakozás, nevetés.

5. Ki jut eszedbe, ha az oratóriumra gondolsz?

- Don Bosco, Claudius atya, Géza testvér, Animátorokra
- Claudius atya
- Az oratórium vezetőre.
- Animátorok és a gyerekek
- Animátorok
- Oratórium vezető
- Don Bosco
- Claudius Misquitta
- Claudius
- Claudius atya

6. Kire számíthat a gyermeked, ha az oratóriumban bármilyen segítségre szorul?

- Animátorokra
- Oratórium vezetőre
- Az oratórium vezetőre
- Claudius és animátor társai
- Animátorok
- Animátorokra
- Oratórium vezetőre
- Sándor testvérré
- Claudius, animátorok
- Az oratoriumi közösségre

7. Hol tölti a gyermeked az idejét az oratóriumon belül?

- Tornaterembe, udvaron, focipályán
- Mindenhol, médiás tevékenységek miatt
- Tornateremben
- A tornaterembe
- Nyergesújfalu
- Tornaterem
- Az iskola benti részein
- Tornateremben
- Bent az iskola épületében
- Mindenhol

8. Az oratóriumban melyik helyszín, létesítmény a gyermeked kedvence?

- Udvar, focipálya
- Nincs, ilyen mindet szereti
- Udvar, tornaterem
- A konyha
- Strand (nyári oratóriumon)
- Nincs ilyen
- Minden hely ahol vannak játékos feladatok
- Tornaterem
- Kajás asztal
- Tornaterem

9. Mi hiányzik számodra az oratóriumban? Szerinted mire lenne még szükség?

- Kicsit több lelkesedés
- Nincs ilyen, ami hiányzik
- Erre nem tudok válaszolni, szerintem minden kell, az megvan
- Jobb szervezettségre
- Semmire
- Semmi nem hiányzik
- Számomra nem hiányzik semmi
- Több animátor közösség építő program
- Claudiusra
- Úgy jó ahogy van.

10. Milyennek tartod a körülményeket az oratóriumban?

- Jónak.
- Megfelelőnek.
- Jónak, megfelelőnek. Akik a dolgok mögött állnak figyelnek a normális körülményekre.
- Jónak.
- Barátságosnak.
- Kitűnő
- Jók a körülmények.
- Jónak.
- Nagyon jónak
- Jónak

Értékelés

Az oratórium mint

- **otthon**

Az Oratórium nem ad (bentlakásos) otthont senkinek. Ugyanakkor a gyerekeknek a 3. kérdésre adott válaszaiból az derül ki, hogy az oratórium otthonos. Sok barátot ad az idejáróknak, sőt az animátorságra tapasztalatokat is, ami azt mutatja, hogy van készülődés a fiatalabb generációk fogadására is.

A szülők 1/4 válasza utal a "jó katolikusközösség"-re, mint vonzerőre, ez ugyancsak az otthonosságra vonatkozó jelzés.

– **iskola**

A programokra vonatkozó kérdésekre adott válaszok döntő többsége a sport jellegű foglalkozások elsöprő népszerűségére utalnak, az iskolai tanulás utáni foglalkozások esetén nem is lehet csodálkozni ezen. Annak ellenére sem, hogy az igazgató néhány tantermet rendelkezésre bocsájt kiscsoportos, korrepetálási célokra.

A szülők (2/1 válasz) utal arra, hogy "lelki fejlődés" tapasztalható a gyerekeken, az oratórium nevelő hatása érzékelhető.

– **udvar**

Egyértelmű a válaszokból, hogy a tornaterem, a sportpálya a legnépszerűbb helyszínek. Felszereltségük, méreteik, megközelíthetőségük magas színvonalú, a teljes iskolai létszámot kielégíti. Megjelenik, mint járulékos öröm is a "konyha" (szülő 8/4 válasz) illetve az "Erzsi néni nutellás szendvicse" (gyerek 4/4 válasz).

– **templom**

A válaszadók a "templom" alatt az iskola közelében lévő Szt. Mihály római katolikus plébániatemplomot értik, nem az iskolaépületben a földszinten kialakított "kápolnát", amit inkább a tanárok használnak nem az oratóriumi gyerekek. Emiatt a gyerekek 9 kérdésre adott válaszaik közt egyáltalán nincs szakrális tér az elcsendesedés, a egyedüllét terei között, inkább az öltöző tűnik erre alkalmasnak. A templom messze van, nem hiányolják sem a gyerekek, sem a szülők.

Ugyanakkor a szülők 5. kérdésre adott válaszaik, és a gyerekek 13. kérdésre adott válaszaiból kiderül, hogy az oratóriumvezető (korábbi) szalézi szerzetes (Claudius atya) a szaléziak és az animátorok meghatározóak a jelenlétükkel, a szakralitás az ő személyeiken keresztül minden bizonnyal érvényesül.

Különlegesség:

Mi az, ami számodra hiányzik az oratóriumból?

gyerekek 14/4 válasz

- Talán a "nagyobb" meghirdetés. Rengeteg ember, gyermek érdeklődik iránta, akiknek nincs facebookjuk. Lehetne plakátokat gyártani és elhelyezni 1-2 környező város, település boltjában, iskolájában

A válasz talán az alacsony létszámra utal. Az oratóriumvezetővel készített interjúban 2 ízben is megjelenik a "kitelepedő oratórium" terve, gyakorlata. A válaszban szereplő "rengeteg ember érdeklődik utána" megjegyzés szerinti igény kielégítésének lehet, hogy a kitelepedés hatékonyabb kielégítése lenne, tekintettel az ugyancsak említett közlekedési nehézségekre.

Miért jársz az oratóriumba? Miért szereted?

gyerekek, 15/4 válasz

- Szeretem az embereket, a társaságot. Jó hatással van rám, ha kiszakadok a szürke hétköznapiakból.

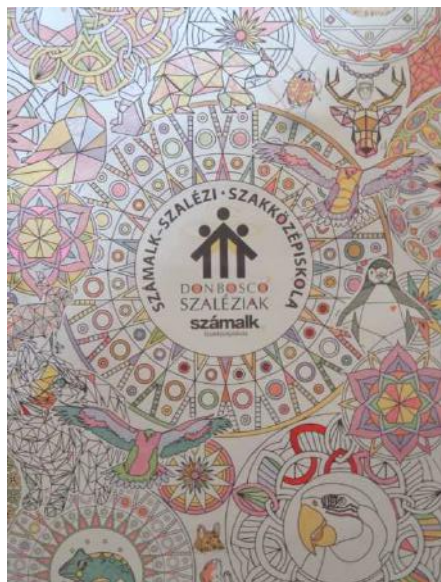
A válasz minden erőfeszítést igazol, az oratórium eléri a rendalapító által megfogalmazott célt.

3.5. SZÁMALK-SZALÉZI SZAKGIMNÁZIUM

Budapest, Fejér Lipót u. 70, 1119
Mérnök utca 39.

3.5.1 Helyszíni felmérések, interjúk az oratóriumok működtetőivel

Beszélgetés P. Claudius Misquitta SDB Atyával, az iskola tanárával és Bángi Magyar Attila igazgatóhelyetttessel

113. kép: Plakát

Izgalmas lehetőséget kínál az iskola "szalézi identitásának" és ezzel egyes oratóriumi funkciók helyeinek megteremtésére is az a tény, hogy az eddig 3 helyszínen, bérelt helyiségekben működő szalézi iskola rövidesen egy , saját tulajdonú épületbe tud összeköltözni, berendezkedni.

P. Claudius Misquitta SDB Atya

Fontos lenne az Oratórium fogalmát tisztázni:

- Ebbe minden beletartozik, ami a fiatalokkal kapcsolatban történik egy olyan házban, ahol szalézi közösség él, Don Bosco klasszikus meghatározása szerint 4 pillére van, az otthon, a templom, az iskola és az udvar. A pillérek alapja pedig a szalézi jelenlét. Ennélfogva az Oratórium vezetője a mindenkori házfőnöknek kéne lennie, ő az, aki átlátja a házban működő programokat. Emellett persze lehetnek az egyes szabadidős programoknak külön felelősei.
- Az oratórium lényege a jó (=családias, otthonos) kapcsolatok megteremtése, mind a jelenlévő szaléziak között, mind pedig a diákokkal. Az iskola pedig közvetítse a katekézis ismereteit is.
- Van olyan szalézi ház, ahol az utcai munka szerves része az oratóriumi tevékenységeknek, az utca tehát része az oratóriumnak, ami oratóriumi épület, az végeredményben ifjúsági ház.
- Időtávlatok szerint szükséges célokat meghatározni, ki kell tudni várni, hogy "a kovászt befogadja a kenyér". Az iskola tanárai és diákjai között nem egyértelmű a szalézi lelkiesség és jelenlét elfogadottsága.
- Nagy kihívás az a tény, hogy rövidesen a szalézi iskola jelenleg külön-külön működő egységei egy épületbe fognak összeköltözni, mód nyílik ezzel arra, hogy a szaléziak jelenlétének módját a költözés előtt a helyiségek rendeltetésének, az épület "szalézi iskola" identitásának marketing eszközökkel való meghatározásával hatékonyra lehessen tenni.

ÓG.:

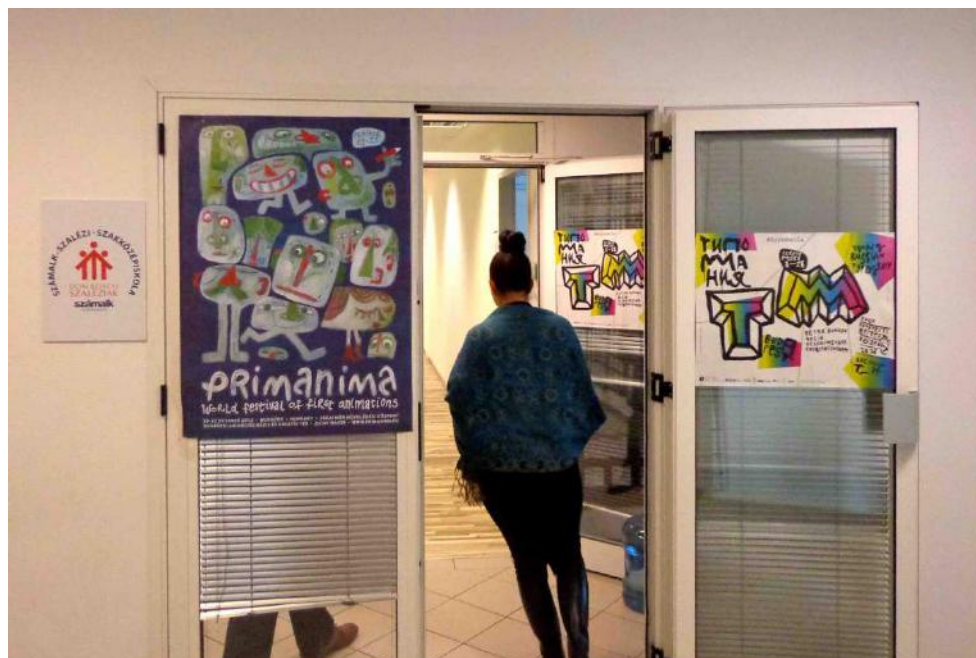
- Ehhez persze azt is meg kell határozni, hogy milyen helyiségekre van szükségük a fenntartó szervezeteknek az ifjúság pasztorációja (üdvösségének szolgálata) szempontjából az iskolán belül, illetve mik azok a berendezési tárgyak, képek, információs médiumok, amikkel a szalézi jelenlétet hitelessé és hatékonyá lehet tenni. Szép kiállítási anyagok készültek a Jubileumi Év alkalmából, ezeket használni kellene.

BMA:

- Szerencsés lenne, ha a beköltözés előtt erre sor kerülhetne.
- Óriási és sokféle ellenállás tapasztalható. Az egyik új típusú abban a gondolatvilágban formálódik, hogy a szaléziak, keresztények miért is sajátítják ki maguknak azokat az értékeket, amik nélkülük is megvannak a tanároknak, diákoknak (szeretet, családiasság stb.)
- Ki kellene használni az új épület adta lehetőségeket olyan közösségi terek kialakítására, ahol gyümölcsöző személyes találkozások, beszélgetések lezajlódhatnak.
- A kápolna kialakítása az épületben nagyon fontos, mégpedig olyan helyen, ahol sokan megfordulnak.
- A közelben épült új plébániatemplommal is hasznos kapcsolatot lehetne kialakítani.
- Óriási hiány mutatkozik a jelképek megértése, használata terén. A Feltámadt Krisztus, a Segítő Szűz és Don Bosco jelképeit kellene az iskolában szerepeltetni, megértetni.
- Megjelent az iskolában az első öntudatos muszlim diáklány is.

ÓG.:

- A grafikus, fotós, filmes szakmák lényege a jelképek, szimbólumok feldolgozása, kortárs módon való interpretálása. A szalézi "ikonográfia" fejlesztésébe be kell vonni az ehhez értő szaktanárokat, belső megbízások, pályázatok kiírásával. Jó példa lehet erre a Szombathelyen lebonyolított falfestmény pályázat és annak eredményei.

114. kép: A "művészetisek" galériája

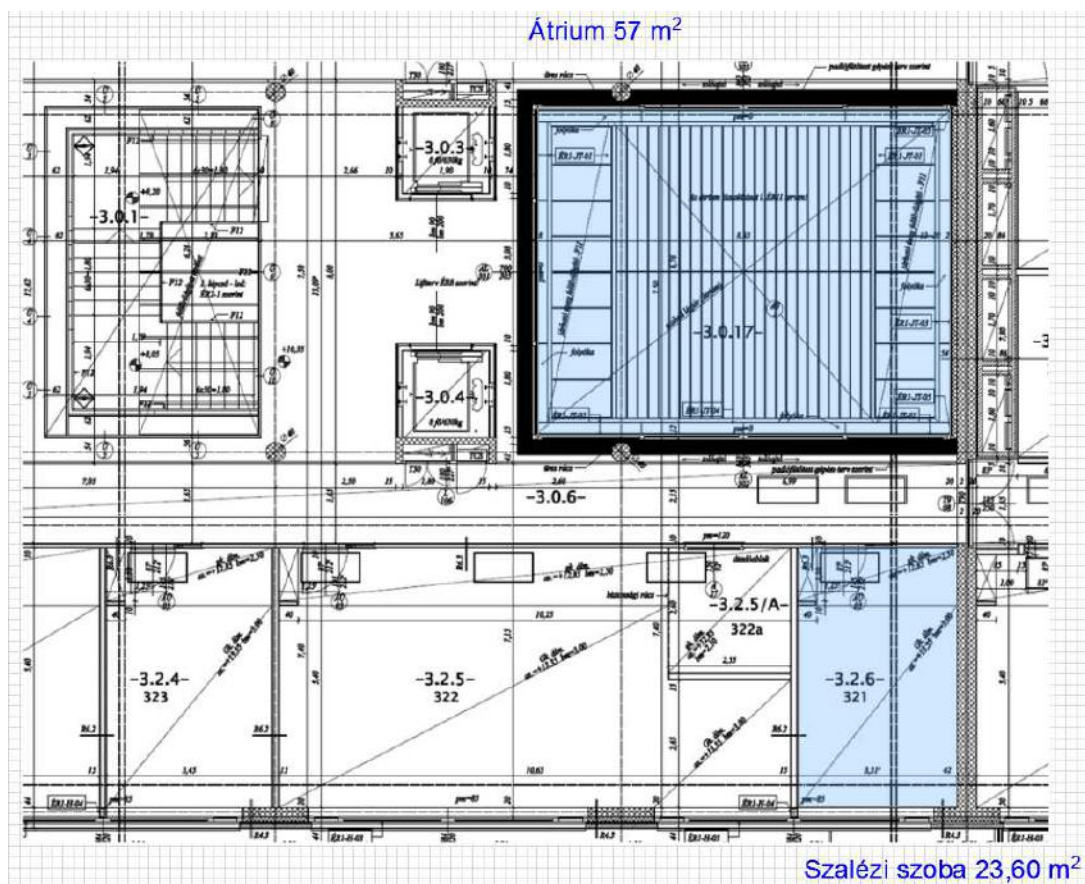
- Az épület szalézi identitásának megteremtéséhez használni kéne az erre kialakított, építészek által ismert és gyakorolt kommunikációs technikákat (participatív tervezés, mediáció), bevonva a jövőbeli használók összes csoportjának képviselőit, az épület építész és belsőépítész tervezőit.

115-116. kép: A 3. emeleti folyosó és az arról nyíló átrium.

Az épület jelenlegi "cool" irodaház jellege annak professzionális kialakításával, szerkezeti és technikai részleteivel meghatározó, megtartandó. Ehhez kell azokat a színeket, a színeket hordozó anyagokat, berendezéseket, növényzetet megtalálni, amik az otthonosság melegségét biztosíthatják.

A jelenlegi "szalézi szoba" (bal felsőkép ajtaja balra) és a vele szemben lévő 3. emeleti átrium kiválóan összekapcsolódhat közösségi, társalgási helyszínekként. Kedvező helyszín BMA fikuszainak elhelyezésére.

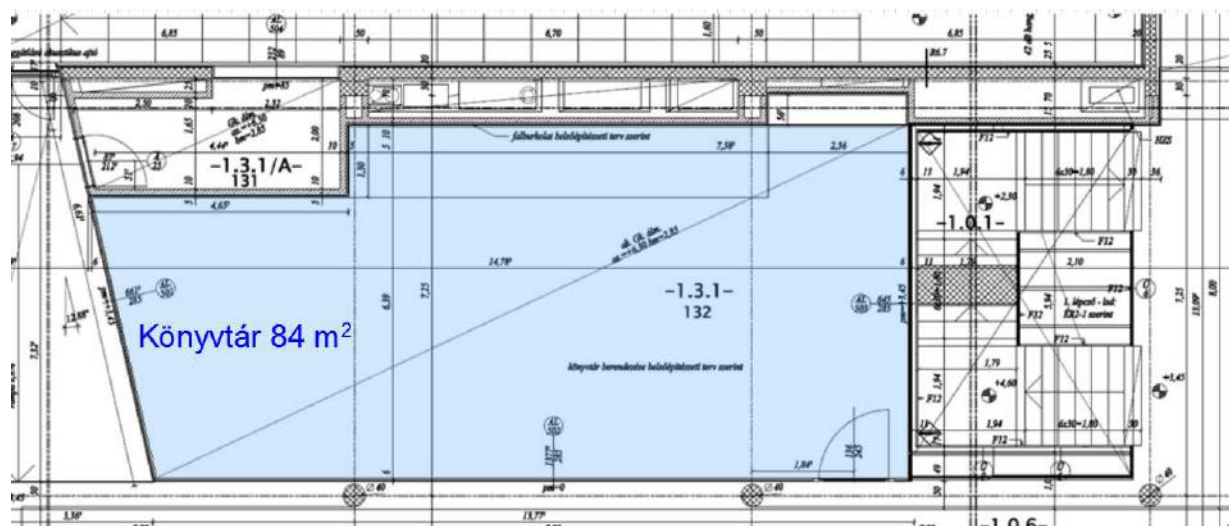

117. kép: Alaprajzi részlet, 3. emelet

118. kép: Könyvtár az üvegfal mögött

Izgalmas térkapcsolatot biztosít a lépcsőház felől betekintést engedő üvegfal az I. emeleti könyvtár felé. A jövőbeli funkciójának meghatározásakor a tér "nyilvános, mindenki számára áttekinthető, betekintést kínáló" voltát ki kell használni.

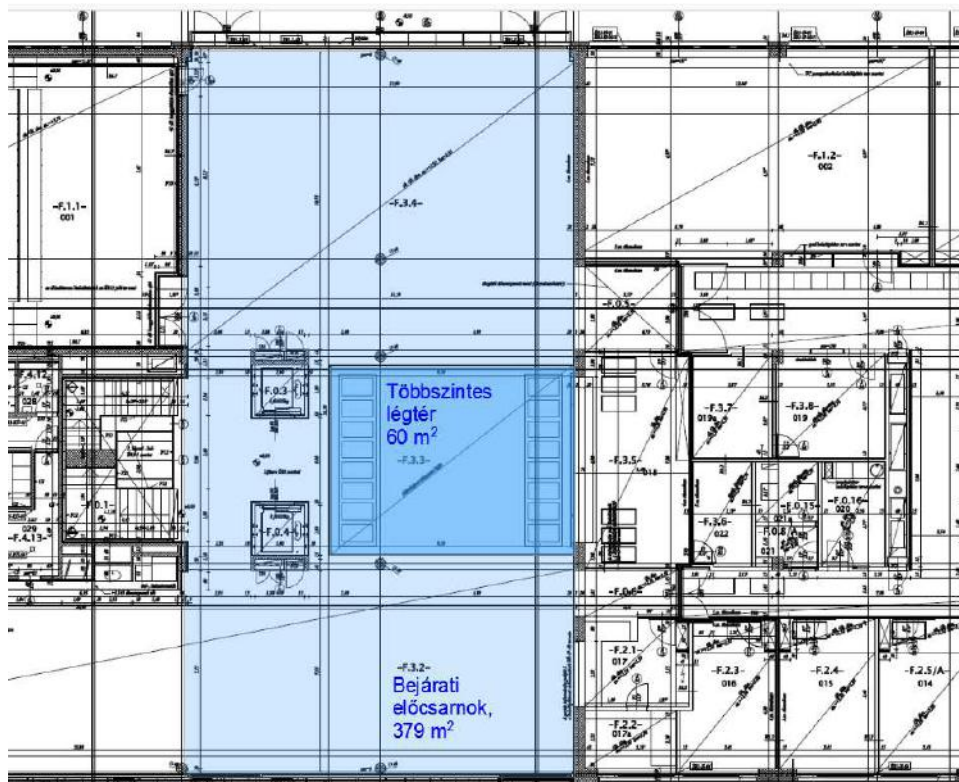

119. kép: Alaprajzi részlet, 1. emelet

120. kép: Az aula

Grandiózus lehetőséget kínál a bejárat a aula magas függőleges falfelülete az épület identitását meghatározó mű elhelyezésére, de csak a kialakított fényplasztika magas színvonalú, kortárs igényességgel való esetleges kiegészítésével.

121. kép: Földszinti alaprajz részlete.

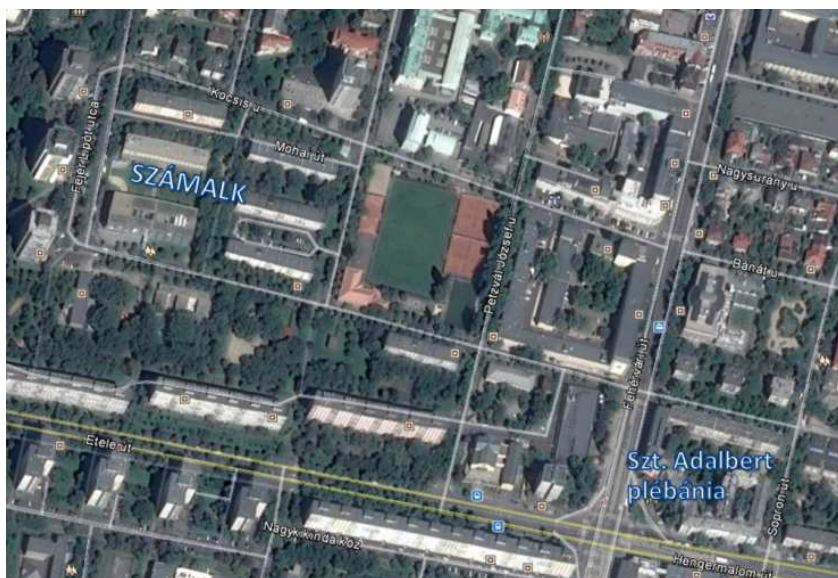
Megjegyzendő, hogy a 3. emeleti átrium a többszintes légtér felett, annak lezárásaként került kialakításra, ez egy virtuális, **függőleges lelkeségi tengely** kialakítására is alkalmas térbeli összefüggés.

122. kép: Metszetrajz, részlet

123-124. kép: Az épület udvarának kertépítészeti kialakítása is még hordoz tartalékokat, hasonlóan a szomszédos telken kialakított kerthez hasonló hangulatos részletek számára.

125. kép: Mintegy 600 m-es távolságban helyezkedik el a Szt Adalbert Plébánia.

126. kép: Marad a név, marad a homlokzat??

3.5.2 Kérdőíves felmérés a célcsoportok személyei körében

Az iskola jelenlegi diákjai közt egységes kérdőív szerint interjúk készültek. Az 1-3 interjúk válaszait olyan diákok adták, akik csak itt az iskolában találkoztak szalézi szerzetesekkel, a többiek valamely oratóriumnak már régebben tagjai, a szaléziak nem ismeretlenek számukra. Az interjúkat Ónodi Lilla 2. éves grafika szakos diák készítette 2016. novemberében, még az újépületbe való beköltözés előtt.

1. Klaudia (másodéves grafikus hallgató)

Ha eddig még nem ismerted a Szaléziakat/Don Boscót, mennyit tudtál meg róluk az iskolában?

- A csoporttársaim akik a szaléziakkal jóban vannak, ők meséltek és a suliban pár plakát is ki van rakva és onnan is szoktam olvasgatni.

Hogy érzed, van valami más légkör/viselkedésmód amit máshol nem tapasztaltál?

- Itt közösségben érzem magam és nagyon sok játékosság van pl. a tanulásnál, nem az az agybarágás amit máshol megtapasztaltam.

Miért pont ebbe az iskolába jöttél? A szakmai minőség miatt vagy a szaléziak jelenléte is számított?

- Igazából, nem olvastam utána hogy ki vagy mi az a szalézi, úgyhogy inkább csak egy név volt, de a képzés jónak tűnt és sokat segített a döntésben, hogy van nem fizetős hely is.

A kiírásokról/táblákról mennyi információt kaptál? Felkeltette az érdeklődésed?

- Elolvastam, nagyon tetszettek a képek, volt egy ismerős is rajta, nem biztos hogy vissza tudnék róla mondani mindent.

Fontos szerinted, hogy foglalkozzanak ilyen téren is a fiatalokkal?

- Fontos! Érződött Lyttonon, hogy nem egy sima tanár hanem személyesen mindenkinek volt egy jó szava, szinte minden diáknak tudta a nevét.

Észrevetted, hogy a tanárok milyen eszközökkel, programokkal próbálnak egy kis változatosságot bevinni az iskola életébe?

- Egy-két tanárnál éreztem, hogy az órákon keresztül is közvetítenek valami mást, valami többet mint a saját tantárgyuk, bevonta a diákokat az órába, nem voltak túl szájbarágósak és nem akadtak ki ha nem voltunk fegyelmezettek. Érdekelte őket a mi véleményünk akkor is ha az különbözött.

Szívesen segítenél, hogy egy oratóriumi/szalézi légkör létrejöjjön?

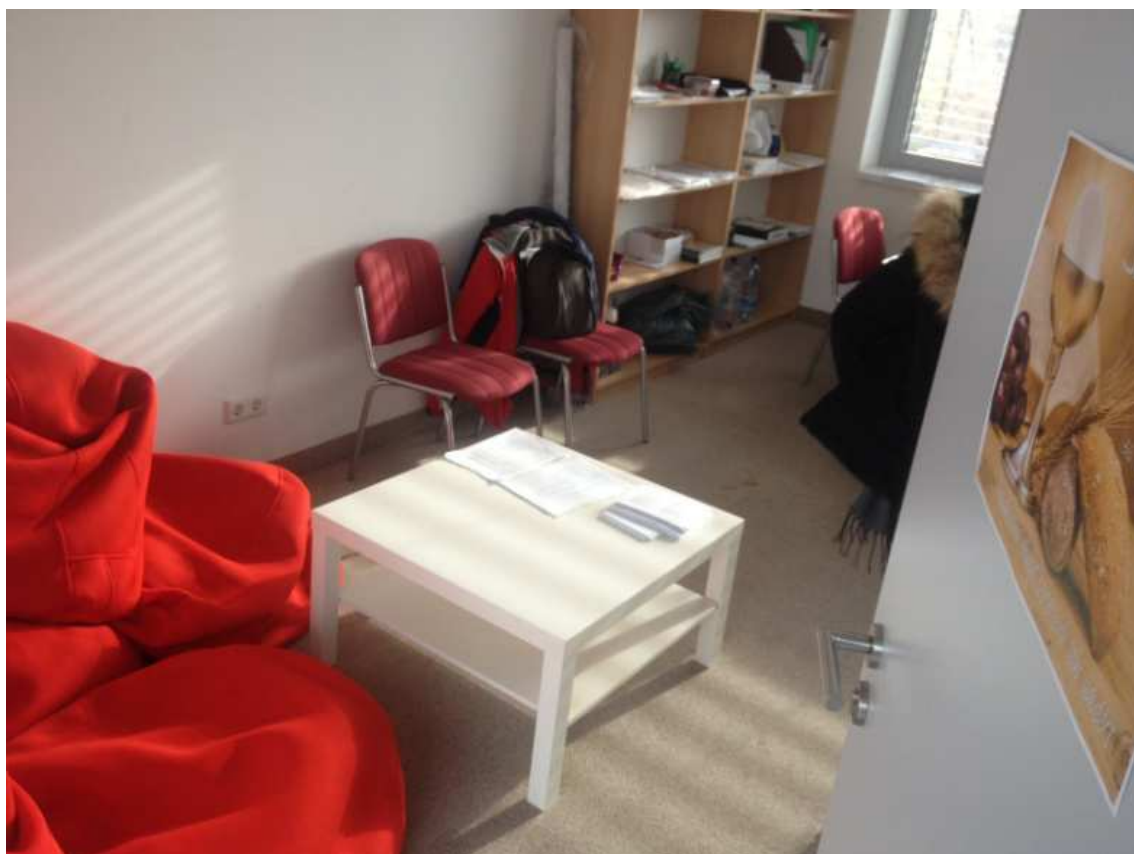
- Igen!! Szívesen csinálnék pl plakátokat vagy dekorációkat!

Van javaslatod, hogy ezt hogyan lehetne közelebb vinni, érdekesebbé tenni a többi diák számára?

- Mondjuk, aki programozónak tanul, ahhoz nehezebb közelebb vinni a szalézi lelkeséget, mint egy művészeti diáknak. Nekik a kreatívabb feladatokban lehet átadni ezt, csak szerintem az a fontos, hogy ne legyen túl erőszakosan átnyomva a diákoknak.

Mi a kedvenc helyed az iskolában?

- Lytton irodája, oda sokszor feljártunk teázni meg pihenni szünetekben, sok babzsák is van és nagyon kényelmes, otthonos hely.

127. kép: Lytton irodája

2. Fanni (másodéves grafikus hallgató)

Ha eddig még nem ismerted a Szaléziakat /Don Boscót, mennyit tudtál meg róluk az iskolában?

- Ismertem, húgom egyszer volt Péliföldszentkereszten. Az első etika órán meg beszélt a tanárunk Don Boscóról, úgyhogy róla is hallottam már.

Hogy érzed, van valami más légkör/viselkedésmód amit máshol nem tapasztaltál?

- Az etika órákon kívül nem igazán vettem észre különbséget más iskolák hangulatától.

Miért pont ebbe az iskolába jöttél?A szakmai minőség miatt vagy a szaléziak jelenléte is számított?

- Elég gyors döntés volt, hogy ide jöjjek, augusztus 31.-én derült ki, hogy a másik suliba mégsem tudok menni, és ezt az iskolát találtam és szerencsére felvettek.

A kiírásokról/táblákról mennyi információt kaptál?Felkeltette az érdeklődésed?

- Ha odatévedt a tekintetem akkor sem igazán keltette fel az érdeklődésemet, kicsit túl sok a szöveg.

Észrevetted, hogy a tanárok milyen eszközökkel,programokkal próbálnak egy kis változatosságot bevinni az iskola életébe?

- Az etika tanárunk szokta hirdetni a focit meg a filmklubot.

Szívesen segítenél, hogy egy oratóriumi/szalézi légkör létrejöjjön?

- Igen, de inkább csak kisebb dolgokban.

Van javaslatod, hogy ezt hogyan lehetne közelebb vinni, érdekesebbé tenni a többi diák számára?

- A diáknak nagyon tetszett, ilyenekkel jól lehet szerintem érdekessé, változatossá tenni a sulit.

Mi a kedvenc helyed az iskolában?

- A sulik egyik épületében vannak székek és ott nagyon sokat üldögélünk beszélgetünk szünetekben.

128. kép: Székek, amiken sokat lehet üldögélni, képek, sok szöveggel a falon.

3. Tímea(másodéves grafikus hallgató)

Ha eddig még nem ismerted a Szaléziakat/Don Boscót, mennyit tudtál meg róluk az iskolában?

- Egy-két órán volt róla szó még első évben, de nem nagyon erőltetik a dolgot, amit tudok azt mégis onnan tudom meg a szalis barátoktól ami nem sok de több mint a semmi.

Hogy érzed, van valami más légkör/viselkedésmód amit máshol nem tapasztaltál?

- Nem igazán (kivéve etika órán, és azok nagyon jók)

Miért pont ebbe az iskolába jöttél?A szakmai minőség miatt vagy a szaléziak jelenléte is számított?

- A szakma miatt jöttem, de pozitív megerősítés volt a szalézi lelkeség és kíváncsi voltam rájuk. A kiírásokról/táblákról mennyi információt kaptál?Felkeltette az érdeklődésed?

- Nem olvastam el szégyellem is magam

Van javaslatod, hogy ezt hogyan lehetne közelebb vinni, érdekesebbé tenni a többi diák számára?

- Ismerve az osztálytársak nagy részét és valahol magamat is nem biztos hogy az iskola utáni programokon mindenki részt tudna venni (munka, külön órák, stb)

Mi a kedvenc helyed az iskolában?

- De napos időben a két épület közötti placc melletti padok, egyébként meg az ah-rajzos lenti galériája.

129. kép: A két épület közötti "placc"

4. Anna(elsőéves fotós hallgató)

Mennyire érzed magad otthon (szalis környezetben) az iskolában?

- Nagyon jó a Számalk hangulata, barátságos a közeg. A tanárokon is érezhető, hogy barátságosabbak, emberségesebbek. Szalézi környezetből nem sokat tapasztaltam, csak azon a téren, hogy mindenki nagyon ember, és a tanárok figyelnek a diákokra.

Szerinted a diákok mennyit/mit érzékelnek a szalézi lelkiségből?

- Szerintem nem sokat, én sem igazán érzékelek belőle. Talán az etika órában érzékelhető, hogy egyházi intézmény tanulói vagyunk. (De előfordult olyan aki, azt sem tudta, hogy egyházi intézménybe jött.)

Szerinted mivel lehetne még otthonosabbá tenni az iskolát?

- Nagyon jók a folyosón lévő beszélgetős közösségi részek, ha ezen lehetne változtatni több ülőgarnitúra nagyon jó lenne, hogy nagyobb csoportban is le lehessen ülni és ne szakadjon ennyire szanaszét az osztály lyukasórán. Illetve a Számalk-Meta közötti füves területre több padot lehetne tenni, hogy ott is elférjen egy-egy osztály, és ne mindenki máshol legyen.

Jobban éreznék szerinted a diákok magukat az iskolában ha több program/ szaléziakhoz fűződő dolog lenne az iskolában?(pl. dekoráció, plakát, képek)

- Én mindenképp örülnék neki, ha lennének közösségi programok és akár szervezésbe is nagyon szívesen bekapcsolódnék. De természetesen, semmiképpen nem kötelező jelleggel, de nagyon jó lenne pár program, hogy a többi diák is megismerhesse a Szaléziakat, animátorokat, lelkiséget. A dekoráció is sokat számítana, ha több plakát vagy kép lenne.

A tanárokon éreztetted a szalézi szellemiség hatását valamilyen formában?(tanítási módszer, viselkedés, utalások)

- Igen, abszolút érezhető. Utalások nincsenek, de többnyire nagyon emberségesen bánnak velünk, és próbálnak mindenben segíteni.

Szerinted fontos, hogy ezt a lelkeséget megtapasztalják azok a diákok is akik nem hívők?(ha igen, miért?)

- Igen, azért mert attól hogy ez egy vallásos módszer, a nem hívők számára is abszolút tanulságos és emberséges. Szerintem eleinte csak a pedagógiával kezdve, és utána a vallási háttérével megismertetve a lelkeséget figyelemfelkeltőbb lehetne, a nem hívők számára, és nem tűnne számukra "erőltetettnek"

Te mennyire tudod kifejezni az iskolában, hogy miben hiszel, mi szerint élsz? Van erre lehetőség?

- Az osztálytársaim tudják, hiszen első héten bemutatkozáskor elmondtam, hogy szalézi animátor vagyok, miben hiszek, ki vagyok. Mutattam is a nyáron készünk fotóimból párat. Teljes mértékben elfogadták, páran kérdezgettek, de ez ennyiben ki is merült. Nem igazán tudom, hogy mint animátor, az iskolában mit tehetnék, mert nem tudom milyen lehetőségek vannak, vagy vannak-e egyáltalán.

Mi a számodra legkedvesebb hely az iskola területén?

- Jó idő esetén a Számalk és a Meta közötti zöld füves terület, de a Számalkban lévő középső kis közösségi helyeket is szeretem.

5. Piroska (másodéves grafikus hallgató)

Mennyire érzed magad otthon(szalis környezetben) az iskolában?

- A tudat, hogy szalézi iskolába járok sokat segít, mert tudom, hogyha valami problémám akadna, akkor ott van az a pár ember (szalézi/munkatárs) akihez segítségért fordulhatok, ez biztonságérzetet ad. Természetesen érződik, hogy nem régóta szalézi intézmény, így a dolgozók nagy része nem közvetíti a szaléziságot, talán nem is tudnak róla sokat.

Szerinted a diákok mennyit/mit érzékelnek a szalézi lelkeségből?

- Szerintem keveset, mert a tanárok és a dolgozók nagy részét hidegen hagyja ez a téma. A szalézi munkatársakon lehet érezni szerencsére a lelkeséget, szerintem csak rajtuk keresztül kapnak valamit a diákok a szalézi lelkeségből, ezért kiemelten fontos a munkájuk.

Szerinted mivel lehetne még otthonosabbá tenni az iskolát?

- Talán érdemes lenne pár olyan dolgot beszerezni, ami segít a diákoknak hasznosan eltölteni a szabadidejüket, pl pingpong- vagy csocsóasztal.

Jobban éreznék szerinted a diákok magukat az iskolában ha több program/ szaléziakhoz fűződő dolog lenne az iskolában?(pl. dekoráció, plakát, képek)

- Bizonyos diákoknak biztos segítene, olyanoknak akik nyitottak az szaléziság felé, de mindenképp olyanok kellenek amik figyelemfelkeltőek és vonzóak a fiatalok számára, nem pedig ismertető jellegű oldalas információk, amik nemhogy felkeltik, hanem elveszik a diákok érdeklődését.

A tanárokon éreztetted a szalézi szellemiség hatását valamilyen formában?(tanítási módszer, viselkedés, utalások)

- Csak azokon, akik szalézi munkatársak is, illetve a szaléziakon (már ha vannak). A többi tanáron nem láttam a nyitottságot sem efelé. Talán akik a pedagógiai részen tanítanak jobban tudják értékelni az egészet (pl. Don Bosco megelőző módszerén keresztül), de a művészeti tanárok szerintem nem találták meg a kapcsolódásukat a szalézi lelkeséghez.

Szerinted fontos, hogy ezt a lelkeséget megtapasztalják azok a diákok is akik nem hívők?(ha igen, miért)

- Igen, mindenképp fontos, mert szerencsére a szalézi lelkeség nem csak azokat fogadja be akik hívők, hanem bárkit, és segít egy normális értékrendszert kialakítani akár a vallástól függetlenül is. Másrészt pedig fontos, hogy a diákok megtapasztalják, hogy az egyház nem

- egy elutasító intézmény, hanem befogadó. Sok diák más módon nem is érintkezik az egyházzal, ezért lenne nagyon fontos, hogy ez a kis kapcsolat nagyon pozitív legyen. Te mennyire tudod kifejezni az iskolában, hogy miben hiszel, mi szerint élsz? van erre lehetőség?
 - Nem nagyon tudok kifejezni, de nem is nagyon próbálkozok, mert nem érzem úgy, hogy ezt értékelnék ebben az iskolában. Ha van szentmise, igyekszem rajta részt venni és ezzel támogatni a szaléziak munkáját, de máshol nem nyilvánul meg a hitem.
- Mi a számodra legkedvesebb hely az iskola területén?
- A folyosón a fotelek, ahol le tudunk ülni az osztálytársaimmal beszélgetni.

130. kép: Fotelek a folyosón

6. Zsófi (másodéves családsegítő hallgató)

Mennyire érzed magad otthon (szalis környezetben) az iskolában?

- Otthon érzem magam, örülök, ha vannak szalézi szerű programok, amik ismerősek. de annyira azért nem járja át a sulit a díszleten kívül ez a dolog, bár lassan- lassan egyre jobban belevonódnak a tanárok és diákok is ebbe.

Szerinted a diákok mennyit/mit érzékelnek a szalézi lelkeségből?

- A lelkeségből szerintem nem sokat. Esetleg az etikaórák keretében, de nem hinném, hogy tudják hogy ez a lelkeség. Illetve én PCS szakon tanultam a munkásságáról, de ennyi.

Szerinted mivel lehetne még otthonosabbá tenni az iskolát?

- Szerintem így is elég otthonos, jól érzem itt magam. Esetleg a tantermek formáját kéne bontani valami alternatívábbra.

Jobban éreznék szerinted a diákok magukat az iskolában ha több program/ szaléziakhoz fűződő dolog lenne az iskolában?(pl. dekoráció, plakát, képek)

- Talán jobban összekovácsolná a szakokat, igen.

A tanárokon éreztetted a szalézi szellemiség hatását valamilyen formában?(tanítási módszer, viselkedés, utalások)

- Nem igazán, sokan tényleg első körökben hallanak erről az egészeztől. de ez egy lassú folyamat, amíg mindenki megismeri a tanárok közül.

Szerinted fontos, hogy ezt a lelkeséget megtapasztalják azok a diákok is akik nem hívók? (ha igen, miért)

- Szerintem fontos lenne. Egyrészt megismernek egy olyan szellemiséget, ami keresztény, de nem fanatikus, barátságos és jó erkölcsi mintát mutat. Ha elrugaszkodunk a szaléziaktól és a vallástól, akkor is nagyszerűen lehet építeni erre az életünkre!

Te mennyire tudod kifejezni az iskolában, hogy miben hiszel, mi szerint élsz? van erre lehetőség?

- A pedagógiai szakon rengeteg lehetőség nyílik megismerni önmagam és kifejezni magam. Szabadon véleményt nyilváníthatok, elmondhatom az érzéseimet, tapasztalataimat. Tényleg nagyon jól érzem magam!

Mi a számodra legkedvesebb hely az iskola területén?

- Jó tanárral jó az osztályterem, illetve a dohányzó helyen nagyszerűeket beszélgetünk. A menza is jó hely, nem tudok választani, de olyan igazán kellemes hely kifejezetten nincs.

131. kép: Jó tanárral jó az osztályterem

7. Eszter (másodéves családsegítő hallgató)

Mennyire érzed magad otthon (szalis környezetben) az iskolában?

- Otthonosan érzem magam.

Szerinted a diákok mennyit/mit érzékelnek a szalézi lelkeségből?

- A külön szalézi indítványozású programok, projektek miatt érzékelhető a szalézi szellemiség. (pl. Margit mama műhelye)

Szerinted mivel lehetne még otthonosabbá tenni az iskolát?

- Színes falak, babzsák fotelek

Jobban éreznék szerinted a diákok magukat az iskolában ha több program/ szaléziakhoz fűződő dolog lenne az iskolában?(pl. dekoráció, plakát, képek)

- Igen, mert jobban tudnák, hogy mit is jelent pontosan „szalézi”

A tanárokon érezted a szalézi szellemiség hatását valamilyen formában?(tanítási módszer, viselkedés, utalások)

- Érzékelhető a hozzáállásukon a látásmódjukon, hogy tisztában vannak a Don Bosco-i neveléssel

Szerinted fontos, hogy ezt a lelkeséget megtapasztalják azok a diákok is akik nem hívők?(ha igen, miért)

- Szerintem fontos, mert ezek általános emberi értékeket is képviselnek a vallástól függetlenül is

Te mennyire tudod kifejezni az iskolában, hogy miben hiszel, mi szerint élsz? Van erre lehetőség?

- Az etika órák nagyon jó lehetőséget nyújtanak arra, hogy a mások élethez és hithez való hozzáállását meglássuk és a sajátunkat is megoszthatjuk ezáltal mi is többek lehetünk.

8. Andrea (első éves hallgató)

Mennyire érzed magad otthon (szalis környezetben) az iskolában?

- Az iskolában otthon érzem magam, bár a szalis környezetet, a plakátok kivételével nem érzékelem.

Szerinted a diákok mennyit/mit érzékelnek a szalézi lelkeségből?

- Nagyon keveset. Amennyit a plakátokon olvasnak/látnak.

Jobban éreznék szerinted a diákok magukat az iskolában ha több program/ szaléziakhoz fűződő dolog lenne az iskolában?(pl. dekoráció, plakát, képek)

- Programok tekintetében szerintem igen, mindenképpen. Több lehetőség lenne jobban megismerni osztálytársakat, diáktársakat.

A tanárokon érezted a szalézi szellemiség hatását valamilyen formában?(tanítási módszer, viselkedés, utalások)

- Eddig még nem. Egyetlen olyan óránk volt eddig ahol kimondottan a szaléziakkal foglalkoztunk.

Szerinted fontos, hogy ezt a lelkeséget megtapasztalják azok a diákok is akik nem hívők?(ha igen, miért)

- Igen. Lehet, hogy most még, nem hívők, de ha megtapasztalják, később azzá válhatnak, ennek hatására.

Te mennyire tudod kifejezni az iskolában, hogy miben hiszel, mi szerint élsz? Van erre lehetőség?

- Iskolai szinten még nem igazán érzem, osztályszinten viszont igen.

Mi a számodra legkedvesebb hely az iskola területén?

- Földszinten a beépített „padok”. Illetve a 33-es terem.

132. kép: Ücsörgés csoportosan

Értékelés

Az iskola adottságai között az oratóriumi funkciók az alábbiak szerint jeleik, jeleníthetők meg, az interjúkban foglaltak szerint:

– otthon

Az iskolához kapcsolódó kifejezett "otthon", kollégium nincs. Az "otthonosság" iránti igény viszont határozottan felmerül. Arra a kérdésre, hogy mivel lehetne még otthonosabbá tenni az iskolát, jellegzetes, sokak által megfogalmazott vélemény a "Színes falak" a "babzsák fotelek", csoportok számára alkalmas külső és belső beszélgető helyek. Az otthonosság a békés hangulattal, a nyugodt kommunikációs lehetőségekkel kerül meghatározásra.

– iskola

A SZÁMALK iskola, "esetleg az etikaórák keretében jelenik meg a szalézi szellemiség,". Más szakon tanuló diák szerint:

- Érzékelhető a tanárok hozzáállásán, a látásmódjukon, hogy tisztában vannak a Don Bosco-i neveléssel.

Az ismeretátadás "szelíd" szalézi technikájáról a következőt állapítja meg egy válaszadó:

- Egyrészt megismernek egy olyan szellemiséget, ami keresztény, de nem fanatikus, barátságos és jó erkölcsi mintát mutat. Ha elrugaszkodunk a szaléziaktól és a vallástól, akkor is nagyszerűen lehet építeni erre az életünket!

A másik így fogalmaz:

- szerencsére a szalézi lelkiesség nem csak azokat fogadja be akik hívők, hanem bárkit, és segít egy normális értékrendszert kialakítani akár a vallástól függetlenül is.
- **udvar**

Az udvar ebben az esetben az oktatási épületek közti szabad tér, park, ami jelenlegi állapotában az irodaház funkciót szolgálja. Az egyik válaszadó kifejezetten azokat a nagy, osztálynyi létszám számára alkalmas pihenő-kikacsolódó, kommunikációt elősegítő helyszíneket hiányolta, amelyek a legegyszerűbben ebben a parkban volnának kialakíthatók.

- **templom**

Nagy lehetőség az iskola folyamatban lévő berendezése a korábbi irodaépületben, és a szakrális helyek (imahely, kápolna) megtalálása, megfelelő kialakítása. A szalézi-szakrális imázs kialakításához segít az 5. válaszadó válasza:

Jobban éreznék szerintem a diákok magukat az iskolában ha több program/ szaléziakhoz fűződő dolog lenne az iskolában?(pl. dekoráció, plakát, képek)

- Bizonyos diákoknak biztos segítene, olyanoknak akik nyitottak az szaléziság felé, de mindenképp olyanok kellenek amik figyelemfelkeltőek és vonzóak a fiatalok számára, nem pedig ismertető jellegű oldalas információk, amik nemhogy felkeltik, hanem elveszik a diákok érdeklődését.

A "szalézi imázs" megteremtése fontos feladat, ehhez az 1. válaszadóhoz hasonló lelkesedésű diákok aktivitását ki kellene használni:

Szívesen segítenél, hogy egy oratóriumi/szalézi légkör létrejöjjön?

- Igen!! Szívesen csinálnék pl plakátokat vagy dekorációkat!

Különlegesség:

1. válaszadó:

Szívesen segítenél, hogy egy oratóriumi/szalézi légkör létrejöjjön?

- Igen!! Szívesen csinálnék pl plakátokat vagy dekorációkat!

Van javaslatod, hogy ezt hogyan lehetne közelebb vinni, érdekesebbé tenni a többi diák számára?

- Mondjuk, aki programozónak tanul, ahhoz nehezebb közelebb vinni a szalézi lelkiiséget, mint egy művészeti diáknak. Nekik a kreatívabb feladatokban lehet átadni ezt, csak szerintem az a fontos, hogy ne legyen túl erőszakosan átnyomva a diákoknak.

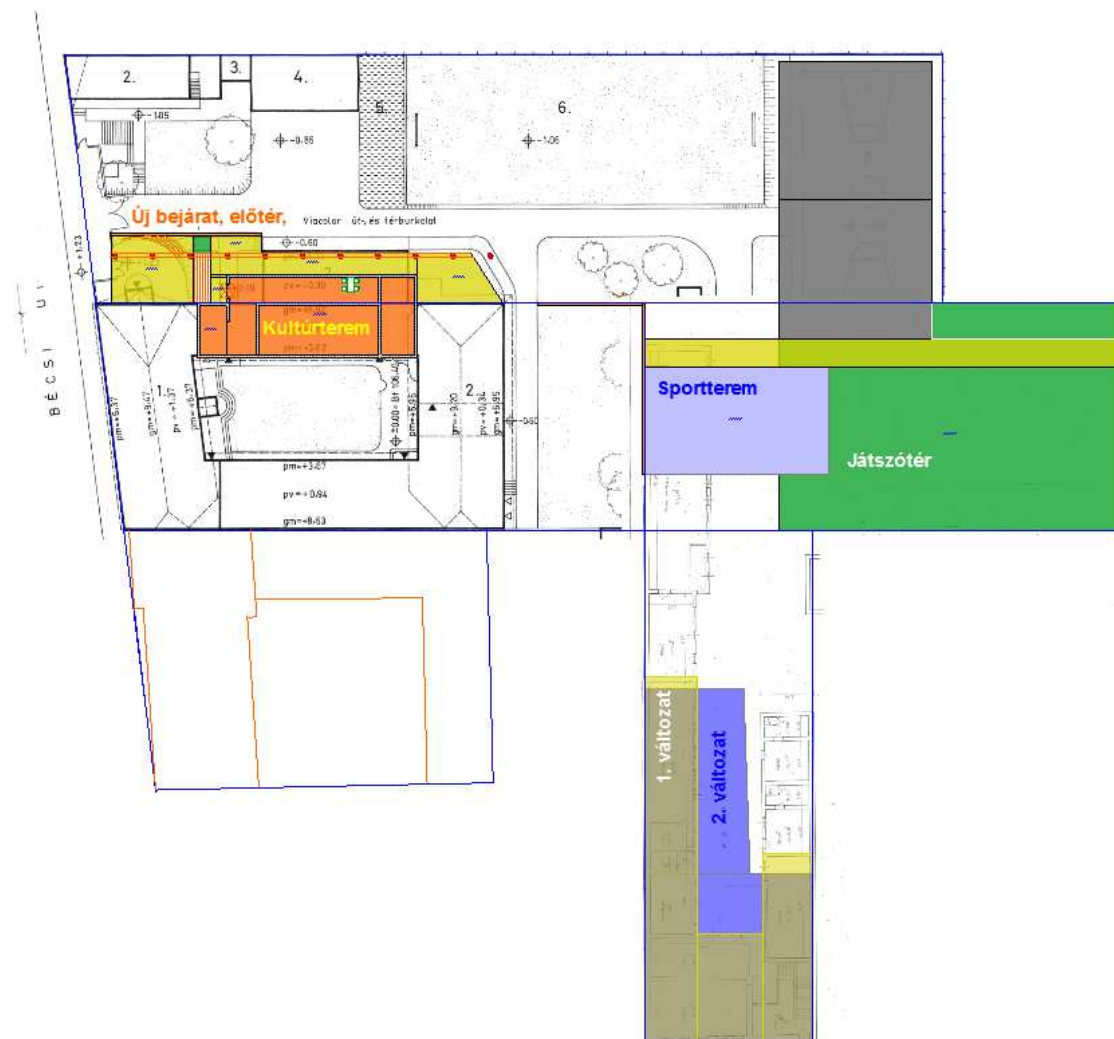
Úgy tűnik, a különféle szakok eltérő szakmai irányultsága más és más evangelizációs technikát igényel.

4. FEJLESZTÉSI JAVASLATOK

4.1 Óbuda, Segítő Szűz Mária Lelkésztség Oratóriuma

4.1.1.

A fizikai létesítményekre vonatkozóan a termék, sportpályák, játszóterek, kiszolgáló létesítmények állapotára, felszerelésére vonatkozó feltárásokon alapuló fejlesztési, bővítési, korszerűsítési, üzemeltetési javaslatok.

132. kép: Telepítési javaslat

Magyarázat

A telepítési javaslat egyrészt a Szalézi Társaság tulajdonában lévő telkek (HRSZ 17258, 17259, 17260, 17263,) használatának immár 25 éves tapasztalatai, a területre vonatkozó KSZT szabályai valamint az egyes épületekre készült tervek, szakvélemények, átalakítási javaslatok szerint került összeállításra.

A terv a meglévő épületek és térbeli feltételek tekintetbevételével egy 3 pólusú elrendezés szerint kívánja biztosítani a Lelkészség és a Tartományi Központ zavartalan működési feltételeit. pólus: a Kápolna és a Rendház épületegyüttes, kisebb és nagyobb civil csoportok számára is elhelyezkedést biztosító kultúrtermi blokk kialakításával.

pólus: Sportterem, játszótér kialakítása a sportpályákhoz kapcsolódva

pólus: Tartományfőnökség, esetleg bérelhető lakásokkal kiegészítve. A tartományfőnökségnek és az ahhoz kapcsolódó lakás funkciójú részeknek a Kiscelli utcai telkekre való áthelyezése a lelkeszségi tevékenységektől teljes mértékben elkülönült (térbeli, szervezeti. ellátásbeli, pénzügyi) működtetést tesz lehetővé, kivonulása a Kollégiumi épületegyüttesből lehetővé teszi a Kollégium önálló, bővített feltételek közti működését.

BUDAPEST, III. KERÜLET, BÉCSI ÚT - FÖLD UTCA - SAN MARCO UTCA - KISCELLI UTCA ÁLTAL HATÁROLT TERÜLET KSZT

133. kép: KSZT

Az előző oldalon található telepítési javaslat a fenti szabályozási terv szerinti "építési helyek" helyszíneit tartalmazza.

Észanyugatról délkelet felé haladva:

- A 2-3-4 jelű épületek a Don Bosco cukrászda épületei. Egyenlőre a fejlesztési elképzelések ezekre az épületekre nem terjednek ki, noha megfontolandó lenne.
- Ugyanezen a telken (HRSZ 17258) található a Lelkészszeg főbejárata a gyalogos és a személygépkocsi forgalom számára egyaránt. Átépítése tervezett a kétféle forgalom zavar- és balesetveszély mentes szétválasztásával. (sárgával jelölve). A jelenlegi Kultúrterem 2 épületrésze bontásra javasolt, helyette egy olyan épület felépítése tervezett, amely megteremti a szükséges átmenetet és ellenőrizhető bejáratot a profán terek és a zárt rendház között. A tervezett új épületszárny földszintjén a bejárat részeket követően multifunkcionális nagyterem kerül kialakításra mintegy 50 fő számára, a szükséges vizesblokkokkal (teakonyha, wc-mosdók).
- A középső (HRSZ 17259) telken található a kápolna és a rendház udvaros épületegyüttese valamint a Savio ház, amely lenyúlik a Kiscelli utcai (HRSZ 17263) telekre. A szabályozási terv a már megépült kápolna és rendház épületegyüttes mellett nem jelöl ki építési helyet, de attól keleti irányba igen. A tervezett sportterem, a szükséges szertárakkal, öltözőkkel, vizes helyiségekkel erre a helyre tervezett, úgy, hogy a meglévő kosárlabda pálya megmaradhasson. A melléképületek bontását követően a telek hátsó, keleti vége összefüggő nagy játszótérre alakítható. Ezzel a megoldással biztosítható a Lelkészszeg és az Oratórium működésének 2 telekre (HRSZ 17258, 17259) való összevonása, mely számos szervezési, üzemeltetési előnnyel jár.
- A Kollégium (HRSZ 17260) épületeivel jelen terv nem foglalkozik.
- A Kiscelli utca-i telek beépítése 2 változat szerint történhet (a kettőt vegyítő változatok is lehetségesek):
 - az 1. változat a minimalista megoldás, megtartva- felújítva az jelenlegi épületet, a Tartomány és a Don Bosco kiadó céljaira.
 - a 2. változat a szabályozási terv szerinti maximális épületméret kialakításával kiegészíti a tartományi célú helyiségeket, jövedelemtermelő (bérlet....) célú épületrészekkel. Ez a változat módot kínál külső finanszírozó partner üzleti alapon való bevonására is.
- Az épület helyi védelem alá tartozó homlokzattal bír, mely számos tervezési, egyeztetési feladatot támaszt a beruházók számára. Ettől függetlenül létező feladat a telek gépkocsival való önálló megközelítésének kérdése, a jelenlegi, 2 másik telken keresztül való megközelítése nem tekinthető hosszabb távon megnyugtató megoldásnak.
- Az épület belső udvarának rendezése, kapcsolata a lelkészszegi célú létesítményekkel, telkekkel annak függvénye, hogy az épület mely változat, méret és rendeltetés szerint fog megépülni.

Jani Áron SDB

Kicsit speciális a helyzet, hiszen pont most várható egy hatalmas átépítés Óbudán. A kinti pályákkal alapvetően nincsen gond (bár jobb lenne, ha pl. műfüves lenne, mint így betonosan). Az oratórium épületeinek, termeinek nagy része elég rossz állapotban van, vizesedik, hullik a vakolat. Amire nagy szükség lenne, az a „bárhoz” hasonló néhány otthonos terem. Egy nagy termünk van, néha az kicsinek bizonyul. A fűtési rendszereket is érdemes lenne korszerűsíteni, a konvektorokkal sokszor van probléma.

4.1.2

A célcsoportokat meghatározó kapcsolatokra vonatkozóan iskolákkal, óvodákkal, gyermekotthonokkal, plébániai csoportokkal való kapcsolatok, igényfelmérések, létszámok alakulása, a csoportok kialakítására vonatkozó javaslatok.

Jani Áron SDB:

A közelben van a szalézi fenntartású Péter-Pál iskola, velük elég szoros a kapcsolat. Jelenleg éppen azon dolgozunk, hogy más iskolákkal is felvegyük a kapcsolatot, a tavaszi félév során törekedni fogunk arra, hogy ellátogassunk néhány más környékbeli iskolába is.

Az óbudai oratórium nagyon sokszínű, hiszen a délutáni szabadidős foglalkozásokon kívül pl. kisebb csoportok (közösségek), sport szakkörök, énekkarok is részesei. A délutáni szabadidős programokon a létszám igen vegyes, hét közben kb. 10-15 gyerek, míg pénteken 30-40 (beleszámítva fiatalokat is, akik segíteni jönnek). Egy-egy kiemelt eseményen ennél jóval többen szoktak lenni (pl. nyári táborban 150-180 fő).

Éppen a fentiek miatt (a segítők kapacitását is figyelembe véve) szeretnénk bővíteni a tevékenységeinket, az iskolákkal felvett kapcsolatból fakadó igények alapján. Szeretnénk, hogy minden korosztály megtalálja nálunk a helyét.

4.1.3

A résztvevő nevelők státuszára, feladatára vonatkozóan szerzetesek, szalézi intézmények alkalmazottjai, iskolai pedagógusok, önkéntesek, animátorok kompetenciáinak meghatározása, feladataikra, együttműködési konstrukciókra vonatkozó javaslatok.

Jani Áron SDB:

Óbudán az oratórium tényleges segítői igen sokan vannak a szerzeteseken kívül is. Egyrészt munkatársak, animátorok is részt vesznek a különböző programokban, de rajtuk kívül is elég sok civil önkéntes csatlakozik (rövidebb-hosszabb időre) munkánkba.

A programon részt vevők elsősorban a derűs, családi hangulatot szokták értékelni, illetve azt, hogy a kapu mindenki számára nyitva áll. Fontosnak tartjuk a megszólítást, azt, hogy aki belép, az rögtön otthonosan érezze magát.

Amiben még kell fejlődni, az a különböző csoportok munkáinak összehangolása, egymás segítése (hogy ne sok önálló csoportként, hanem egy nagy egész részeként működjenek). Főleg a fiatal segítőknél kell még fejlődni a megbízhatóság terén, vagyis hogy lehessen komolyan számolni velük.

Az együttműködést segíti a pár évre létrehozott helyi Fórum, ahol az oratórium (és kápolnaközösség) csoportjai találkoznak. Ennek hatására könnyebb és hatékonyabb az egymás közötti kommunikáció.

Ahogy az animátorok képzése folyik, kifejezetten az oratóriumok működtetésére vonatkozóan, úgy a munkatársak tematikus képzésére is szükség lenne ahhoz, hogy intenzívebben részt tudjanak venni az oratóriumok munkájában.

4.2 Szombathely

4.2.1.

A fizikai létesítményekre vonatkozóan a termek, sportpályák, játszóterek, kiszolgáló létesítmények állapotára, felszerelésére vonatkozó feltárásokon alapuló fejlesztési, bővítési, korszerűsítési, üzemeltetési javaslatok.

A 3.2 táblázat adatai szerint a közvetlenül oratóriumi célokra használható terek, helyiségek méretei, kapacitásai megfelelnek (sőt túlméretezettek) az évközi, hétvégeken megrendezésre kerülő oratóriumi alkalmak 20-30 fős létszámait tekintetbe véve.

A nagy létszámú (170 fős) nyári oratórium esetére a táblázatban szereplő kapacitások hiányosak, de ekkor a területek használata kiterjedhet a szomszédos iskola területeire, sportpályákra, menzára, úgyhogy férőhelybeli problémák nem merülnek fel. Erre az esetre az iskolaépületben lévő wc-mosdó helyiségek kapacitásai szűkösek.

Rossz idő esetére is kínál az épületegyüttes, az alagsori helyiségekkel, a nagy színházteremmel bőségesen tartózkodási tereket, csak programokkal kell kitölteni a benn töltött időszakokat.

Az oratóriumhoz telken belül csak a szerzetesek autóinak állnak parkolóhelyek illetve gk. tároló helyek rendelkezésre. A gk. tárolók megközelítése kellemetlenül keresztezi a szűkös telken kialakított sportpályát.

A Táncsics utcában, a plébániatemplom körül van elég parkolási lehetőség, az oratóriumok működését a telken belüli vendég-parkolók hiánya nem akadályozza.

Várható, hogy a Táncsics utcát kiszolgáló nagy trafóház, amely az Oratórium területébe beékelődő telken éktelenkedik, rövidesen elbontásra kerül. Fontos lenne ez alkalomból a trafóház telkét az oratóriumhoz visszacsatolni. Ezt az alkalmat kellene kihasználni arra, hogy a mintegy 2000 m²-es telekre kertépítészeti terv készíttessék, melynek alapján célszerű lenne:

- a bontás nyomán felszabaduló szabad terület hasznosítását megoldani,
- a sportpálya és a gk. tárolókat megközelítő belső út kereszteződését kiküszöbölni,
- az iskolaépület bejáratát, a kerítéskapukat (2 van, az egyik fölösleges), az iskola előkertjét az oratóriumi céloknak megfelelően kialakítani.

4.2.2

A célcsoportokat meghatározó kapcsolatokra vonatkozóan iskolákkal, óvodákkal, gyermekotthonokkal, plébániai csoportokkal való kapcsolatok, igényfelmérések, létszámok alakulása, a csoportok kialakítására vonatkozó javaslatok.

A célcsoport tagozódása kor, érdeklődés, igények szerint az új Brenner iskola megépültével egyszerűen megoldódott. Úgy tűnik, hogy az Oratórium iránti igény onnan kevésbé, hanem inkább a város elhanyagoltabb részeiből tevődik ki, ahol sokkal érzékenyebbek a szalézi karizma iránt.

A kiépült szalézi infrastruktúrát (moziterem, templom) kihasználja a Brenner iskola, és viszont, a leszűkült oratóriumi teret jól ki tudja egészíteni nagy létszámok esetén az iskola sport-infrastruktúrája.

4.2.3

A résztvevő nevelők státuszára, feladatára vonatkozóan szerzetesek, szalézi intézmények alkalmazottjai, iskolai pedagógusok, önkéntesek, animátorok kompetenciáinak meghatározása, feladataikra, együttműködési konstrukciókra vonatkozó javaslatok.

Ahogy az animátorok képzése folyik, kifejezetten az oratóriumok működtetésére vonatkozóan, úgy a munkatársak tematikus képzésére is szükség lenne ahhoz, hogy intenzívebben részt tudjanak venni az oratóriumok munkájában.

Az aktív részvétel az egyházmegyei karitás életében nem azonos a munkatársi feladatok ellátásával.

4.3 Mogyoród

4.3.1.

A fizikai létesítményekre vonatkozóan a termek, sportpályák, játszóterek, kiszolgáló létesítmények állapotára, felszerelésére vonatkozó feltárásokon alapuló fejlesztési, bővítési, korszerűsítési, üzemeltetési javaslatok.

A 3.3 táblázat adatai szerint a közvetlenül oratóriumi célokra használható terek, helyiségek méretei, kapacitásai az évközi, hétvégeken megrendezésre kerülő oratóriumi alkalmak 20-30 fős létszámait tekintetbe véve felelnek meg.

Az egyes rendezvényekre megjelenő, vagy a nagy létszámú (olykor 200 fős) nyári oratórium esetére a táblázatban szereplő kapacitások szűkek, de ekkor a területek használata kiterjed az egyébként nem erre való gépkocsi tárolóra a rendház pincéjére, esetleg a közeli plébánia helyiségeire.

Leginkább a sportpálya területe, kapacitása kicsi, és sajnos a szomszédos telkek irányába nincs bővítési lehetőség.

Az óvodaépületben elhelyezkedő nagyterem kiszolgáló helyiségekkel való ellátottsága is szűkös (szélfogó, raktár, wc-mosdó).

Jellemző, hogy a nővérek által működtetett óvoda helyiségei higiéniai okok miatt nem használhatóak oratóriumi célokra.

Az oratóriumhoz telken belül nincs parkolóhely, a Dózsa György úton és a Falka József téren van lehetőség parkolásra.

Tekintettel arra, hogy a Rendház és az Óvoda épületeiben, telkein az oratórium bővítésére nem kínálkozik hely, a községen belül, főképpen a plébániával kialakítandó szorosabb együttműködés keretei közt kínálkozik tartalékterület, ahogy ezt már a "vészhelyzet" esetén is megtapasztalhatták.

4.3.2

A célcsoportokat meghatározó kapcsolatokra vonatkozóan iskolákkal, óvodákkal, gyermekotthonokkal, plébániai csoportokkal való kapcsolatok, igényfelmérések, létszámok alakulása, a csoportok kialakítására vonatkozó javaslatok.

Az oratórium célcsoportját nem kizárólag a helyi iskolába járók jelentik, sok a környező települések iskoláiba járó gyerek. Akik oratóriumba járnak, inkább csak hétvégeken, nyári táborban vannak itthon napközben.

A különböző tematikus foglalkozások képezik a csoportokat (kézműves, gitár, filmklub), ezek létszámaihoz a rendelkezésre álló terek megfelelőek az év közben.

A településen nem készült igényfelmérés az oratóriumi programokat illetően, de úgy tűnik, nincs olyan ellátatlan köre a fiataloknak, akik számára külön csoport indítása szükséges lenne.

4.3.3

A résztvevő nevelők státuszára, feladatára vonatkozóan szerzetesek, szalézi intézmények alkalmazottjai, iskolai pedagógusok, önkéntesek, animátorok kompetenciáinak meghatározása, feladataikra, együttműködési konstrukciókra vonatkozó javaslatok.

A nővérek, a munkatársak és az animátorok közti kapcsolatok a képzések, a munkamegosztás terén itt a legkiegyensúlyozottabbak, a jelenlegi létszámokat ki tudják szolgálni.

4.4 Nyergesújfalu

4.3.1.

A fizikai létesítményekre vonatkozóan a termek, sportpályák, játszóterek, kiszolgáló létesítmények állapotára, felszerelésére vonatkozó feltárásokon alapuló fejlesztési, bővítési, korszerűsítési, üzemeltetési javaslatok.

A 3.4 táblázat adatai szerint a közvetlenül oratóriumi célokra használható terek, helyiségek méretei, kapacitásai az évközi, hétvégeken megrendezésre kerülő oratóriumi alkalmak és a nyári nagyobb létszámok esetén is megfelelőek, hiszen azok a 3-400 fős diáklétszámokra vannak méretezve.

Az igazgató elmondása szerint az 5. számú pálya mellett még vannak tartalékterületek, kertészeti terv szerint érdemes lenne sport- szabadidős területként kialakítani. Javítaná a használhatóságot a külső pályák megvilágításának kiépítése.

A tornaterem iskolai és oratóriumi használatának jellegét tekintve különbség van, javítaná a galéria kiscsoportos foglalkozások céljaira való használhatóságát, ha a galéria hanggátló üvegezéssel leválasztásra kerülne a tornaterem légtérétől.

A tornaterem földszinti előtere szolgál általában a ping-pong asztalok, csocsók elhelyezésére, ám ez a tér nem erre készült, olykor torlódásokat okoz az itt elhelyezett bútorzat, megfelelő raktár nem áll rendelkezésre.

Fontos oratóriumi funkciókat láthatna el egy színházterem, melynek gondolata a jelenlegi oratóriumvezetővel készült interjúban vetődött fel. Megfontolandó lenne ezügyben a szomszédos plébániával való együttműködés, tekintettel arra, hogy az iskola jelenlegi területein egy ilyen terem kialakítása helyszűke miatt nem tűnik lehetségesnek.

4.3.2

A célcsoportokat meghatározó kapcsolatokra vonatkozóan iskolákkal, óvodákkal, gyermekotthonokkal, plébániai csoportokkal való kapcsolatok, igényfelmérések, létszámok alakulása, a csoportok kialakítására vonatkozó javaslatok.

A viszonylag alacsony hétköznapi létszámok miatt a korcsoportok szerinti csoportalakításra nincs szükség. Ugyanakkor érdekes csoportképző szempont lett az esztergomi leányotthonba "kitelepődő oratórium" gyakorlata. Azok az animátorok, akik vállalták az esztergomi "missziót", külön csoportot képeznek.

Lux A. - Kovács S.:

Zafféry Károly Szalézi Középiskola 75 %-ban adja az oratóriumba járó gyerekek létszámát

Hétköznapi oratórium: 25-30 fő (főleg 5-9. évfolyamból) – csak belsősök vannak

Pénteki oratórium: 50-70 fő – külsősök is vannak

Szombati oratórium: 20-30 fő - külsősök is vannak

Az elmúlt nyári oratóriumokban 180-180 fő vett részt hetente (2 hét)

Szoros együttműködésben vagyunk a nyergesújfalui Szt. Mihály plébániával

Szervezési szinten van egy kezdeményezésünk, hogy az esztergomi leánynevelő otthonban

meghatározott időközönként oratóriumot tartsunk érett animátor lányok közreműködésével - 6 fő – érintett a mi részünkről

Formációs csoportok létrehozására van lehetőség, de még egy kis időt igényel.

4.3.3

A résztvevő nevelők státuszára, feladatára vonatkozóan szerzetesek, szalézi intézmények alkalmazottjai, iskolai pedagógusok, önkéntesek, animátorok kompetenciáinak meghatározása, feladataikra, együttműködési konstrukciókra vonatkozó javaslatok.

Örömteli, hogy az oratórium munkájában egyre több tanár is részt vesz, mint szalézi munkatárs, noha nem könnyű a kötelező elfoglaltságok mellett további önkéntes munkára igénybe venni kapacitásaikat. Az Esztergomba kijáró animátorokkal olyan szalézi munkatárs-tanár foglalkozik, aki kompetens a leányotthonos diákok speciális oratóriumi programjainak kialakításában. Bevonása a munkatársak oratóriumi munkájának fejlesztésére vonatkozó formációs program kidolgozásába feltétlenül javasolt.

Lux A. - Kovács S.:

1 fő szerzetes vezeti az oratóriumot, ebben segítségére van De Rossi atya munkatársak közül 2 fő (fő tanár) közvetlenül segít a hétvégi oratóriumokon a tanárokat igyekezett Sanyi testvér bevonni, de egyelőre még eredmény nélkül a tanárok bevonásának más módját keressük tervünk, hogy a szülőket bevonjuk az oratórium tevékenységbe, (erre már láttunk pozitív példákat) havonta vannak animátorképzések (kb. 20-30 fő) – akik nem tettek még ígéretet (ennek ütemezése a jövőben áttervezésre kerül) az összes animátor létszáma: 60 fő (ebből új kb. 20 fő)

4.5 SZÁMALK

4.5.1

A fizikai létesítményekre vonatkozóan a termek, sportpályák, játszóterek, kiszolgáló létesítmények állapotára, felszerelésére vonatkozó feltárásokon alapuló fejlesztési, bővítési, korszerűsítési, üzemeltetési javaslatok.

Tekintettel arra, hogy az iskola jellege nem kívánja meg, hogy tornaterme, sportpályái legyenek, nincsenek is, szalézi szerzetesközösség sem lakik a közelben. Oratórium ebben az iskolában, alkalmazkodva a körülményekhez, csak töredékes funkciókkal valósítható meg. Ezzel együtt a "szalézi identitás" megteremtése az épületben és környezetében számos eszközzel megteremthető. Érdeemes ebből a szempontból végiggondolni a diákok körében készült interjúkban felvetetteket:

- az épület helyiségeinek otthonosabbá tétele közösségi célú bútorozással
- az épülethez kapcsolódó park berendezésének gazdagítása,
- a különféle szakterületek specialitásainak alkalmazása a tágabb, az iskola falain túl zajló szalézi közéletben, a kortárs szalézi ikonográfia megteremtésében is (pl. grafikai és fotópályázatok, kiadványok illusztrálása...stb)

Az épület új, korszerű felszereltségű, az itt tartózkodó diákok, tanárok számára megfelelő infrastruktúrával rendelkezik.

Bángi Magyar Attila, igazgatóhelyettes

Fejlesztés és bővítés nem lesz, és korszerűsítés meg nem fog kelleni, mert új ingatlanról van szó.

Jelen pillanatban két dolgot tudok, ha valóban én leszek az igazgató:

- *Mindenképpen szeretnék egy imaszobát (jelenleg egyházi oldalról nem lehetséges kápolna)*
- *A rendelkezésre álló udvaron szeretnék közösségi és sport lehetőségeket kialakítani, az aulában meg mozgatható módon kisebb tereket kialakítani, ami segítheti a kisebb közösségek, csoportok meghittebb beszélgetését.*

4.5.2

A célcsoportokat meghatározó kapcsolatokra vonatkozóan iskolákkal, óvodákkal, gyermekotthonokkal, plébániai csoportokkal való kapcsolatok, igényfelmérések, létszámok alakulása, a csoportok kialakítására vonatkozó javaslatok.

Az iskola jelenlegi diákjai között jellegzetesen 2 csoport különíthető el, az egyik, amely azokból a diákokból áll, akiknek van korábbi szalézi kötődése, a másik pedig azokból a diákokból áll, akik semmit nem hallottak korábban a szaléziakról.

Szakok mentén is lehetséges lenne a csoportok kialakítása, ennek az az előnye meglenne, hogy a csoportokban keveredhetnek a korábbi szalézi kapcsolatokkal bíró diákok az ilyen kapcsolatokkal nem rendelkező, túlnyomórészt nem vallásos diákokkal.

A közeli Szt Adalbert Plébániával való együttműködés keretei közt az egyházi kapcsolatok, hitoktatás, tartalmú együttműködés sajátos formája kialakítható lenne, tekintettel arra, hogy szalézi szerzetesi közösség az közelben nem él.

Bángi Magyar Attila, igazgatóhelyettes

Most a télen tervezem a környező plébániákkal (3) való kapcsolatfelvételt, továbbá marketing terv is, hogy a környezetünkben levő gimnáziumokkal (egyházi és állami egyaránt) személyes kapcsolatot vegyünk fel. Ez az egyháziakkal már az előző tanévben megkezdődött (Szent II. János

Pál, Szent Margit, Szent Imre, Szent Gellért, Patróna; kimaradtak: piaristák, Egyetemi Katolikus, de ezek fenntartóival már igen)

4.5.3

A résztvevő nevelők státuszára, feladatára vonatkozóan szerzetesek, szalézi intézmények alkalmazottjai, iskolai pedagógusok, önkéntesek, animátorok kompetenciáinak meghatározása, feladataikra, együttműködési konstrukciókra vonatkozó javaslatok.

Az iskolában a szalézi szerzetesek rendszeres jelenléte elengedhetetlen. Ezt hatékonyan egészíthetik ki a szalézi pedagógiai szakkollégium végzett szaktanárai, illetve a szaktanárok szalézi jellegű továbbképzése (SZAPA = Szalézi Pedagógiai Alapképzés).

Hasznos lenne a szalézi munkatársak számára is kidolgozni az oratóriumi munkára való felkészítő képzési programot, a munkatársi formáció keretei közt. A munkatársi formációba akár a Szt Adalbert Plébánia egyes tagjai is bevonhatóak lehetnének.

Bángi Magyar Attila, igazgatóhelyettes

Szerzetesek: Szeretném, ha a Számalk-Szaléziban hetente egy fő SDB megjelenhetne, leül az aulában, tanáriban és beszélget az arra járó diákkal vagy oktatóval.

Önkéntesek: jelenleg a diákjaink kb. 1-1,5% az aki felekezetiileg vagy meggyőződésileg Krisztushoz tartozik. Rájuk számíthatunk egy-egy akció erejéig (pl. adventi gyertyagyújtás), de folyamatokat nem tudok rájuk építeni még. A legérdekesebb, hogy a meglevő, hivatalos keretekbe egyáltalán nem illeszkednek, kapcsolódnak (DÖK). Az akciókra mindig személyes felkérés szükséges.

4.6 Péliföldszentkereszt

Ez a fejezet ráadásnak tekinthető, itt Oratórium nem működik, de a szalézi környezet alakítására vonatkozó javaslat miatt mégiscsak a témába vág.

Labirintus, mint zsilip

A labirintus egy egyjáratú, ívelt (út)vonal, amely a bejáratától elvezet a központig. Ez egy ősi, egyetemes minta, amelyet majd minden kultúrában felleltek, a világ minden részéről. A labirintusok története több, mint ötezer évre nyúlik vissza.

A labirintus az egyik legősibb szemlélődő (kontemplációs) eszköz, amit az emberiség ismer és használ, legyen szó akár személyes, spirituális fejlődésről, vagy személyiség-fejlesztésről. Egy ősi (meditációs) gyakorlat, amely megnyugtatja az elmét, lelassítja a gondolatokat, előhozza a látomásokat, megérzéseket. Rajta keresztül támogatást és tisztánlátást kaphatunk, vagy válaszokat bizonyos problémákra és segítséget a szükséges célok felállításában a (spirituális) úton.

Ahogy Szent Ágoston mondta: "Solvitur ambulando", azaz a probléma sétálva (járva-kelve) oldódik meg.

A labirintus kitűnő lehetőség a fejlődésre, személyiség-fejlesztésre. Mindenki számára nyitva áll, bármilyen úton is járjon, bármilyen vallási háttérrel is rendelkezzen. Nincs semmilyen dogma, ami a labirintushoz kapcsolódik és olyan sincs, hogy egy labirintust valaki jól, vagy rosszul jár be. A labirintust alkotó ívek semleges területet teremtenek és ezáltal egyfajta menedéket is adnak: biztonságos és szakrális hely ez, amelyen belül legbensőbb énünkkel tudunk (újra-)kapcsolódni, valamint a lélek, a szellem világával.

Amikor a labirintus közepe felé haladunk, akkor szimbolikusan a saját lelki/szellemi központunk felé haladunk. Ez a séta visszatükrözi az életutunkat is, mivel a labirintus metaforája a TE életutadnak, a legmélyebb, igaz valód középpontjába.

Te vagy, aki elkezdi az utat kívülről és folyamatosan haladsz befelé, hiszen a megoldás belül, a középpontban található. Ez egy meditáció, egy szimbolikus zárándoklat, amely lecsendesíti az elmét, annak érdekében, hogy a szív kinyílhasson és úgy tudj visszatérni a világba, hogy egy mélyebb, tisztább megértéssel rendelkez arról, hogy valójában ki is vagy? Mint minden utazás, ez is egy egyszerű lépéssel kezdődik

<http://labirint.us/>

134. kép: Új labirintus, 12. századi templom kertjében, Malchow, NSZK, megépült 2013-ban (terv: Ónodi G.)

Számos alkalommal zajlik Péliföldszentkereszten olyan rendezvény, amely egyszerre használja a Szalézi épületegyüttest és a mellette növekvő "szabadidőparkot".

A két helyszín akár fizikai környezetét, akár pedig a programjaik lelkiségét tekintve igen különböző, emiatt indokolt lenne egy olyan "zsilip létrehozatala, amely a két helyszín közötti átjárás "rituálissá tételével" ráhangolja az átmenőket a céljuk területének hangulatára.

135. kép: A szabadidőparkban kialakított tó, színpad, nézőtér, a háttérben a Szent Kereszt templom.

136. kép: Lovasbemutató a szabadidőparkban.

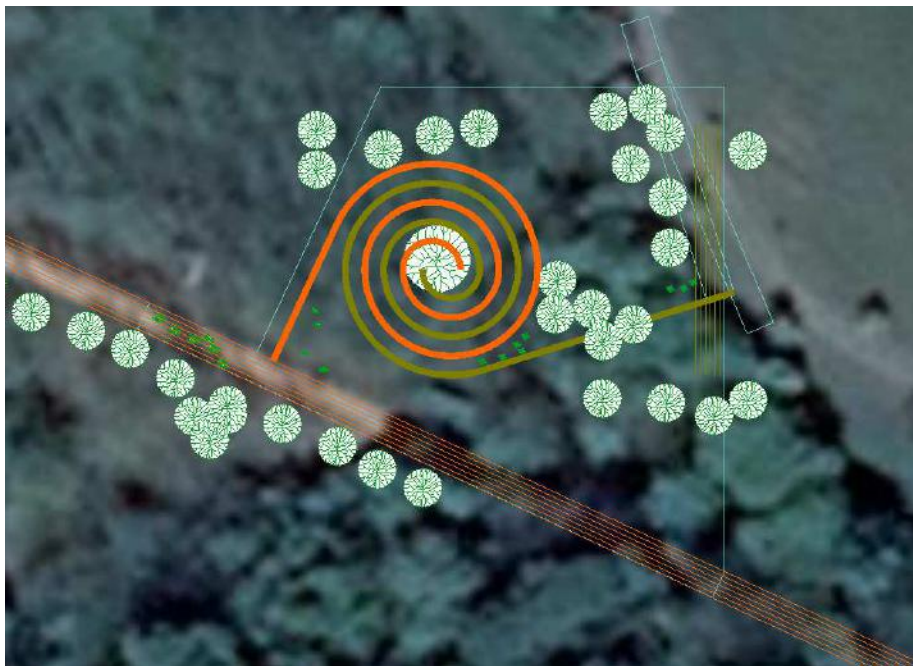
137. kép: Kezdődik a szentmise a lourdes-i barlangnál.

A következő rajzok a két helyszín elválasztásának helyére és az elválasztást, átvezetést biztosító kettős labirintus-spirál kialakítására tesznek javaslatot.

138. kép: A labirintus elhelyezésének javasolt helyszíne

Az északnyugati irányból, a Lourdes-i barlangtól a kolostorudvarhoz felvezető út és a "szabadidőpark" körútja közti ligetes sáv elkeskenyedő kanyarjában.

139. kép: A labirintus kialakításának részletesebb rajza

A vörössel jelölt spirál alacsonyabb (1,20 m magas), és 60 cm széles, világos színű, piszkei kővel kirakott Gabion elemekből készülhetne, míg a zölddel jelölt spirál nyírt sövény (esetleg szalmabálák) alkotta 2 m magas puhább anyagú fal.

A falak közti távolság 1,40 m, kényelmesen végig lehet rajta akár 2 embernek is, egymás mellett haladnia.

140. kép: A labirintus bejárata a szabadidőpark felől.

141. kép: Felülnézet, jobbról zarándokok menete a lourdes-i barlang felől.

142. kép: Érkezés a templom felé vezetőútra, a Celestina büfé felé jobbra kell elindulni.

5. ÖSSZEFOGLALÁS

5.1

A fizikai létesítményekre vonatkozóan a termek, sportpályák, játszóterek, kiszolgáló létesítmények állapotára, felszerelésére vonatkozó feltárásokon alapuló fejlesztési, bővítési, korszerűsítési, üzemeltetési javaslatok.

5.1.1 Az oratóriumok építészete

A bevezetésben idézett, a tanulmányunk alapgondolatát jelentő, Chiara Lubichtól származó mondatokat tömörítve az alábbi állítás fogalmazható meg:

- *A szeretet egybegyűjt, egyházzá teszi a népet. A szeretetnek ez a tulajdonsága házakban (is!) testet ölt. Fontos, hogy megmaradjon bennük annak a tervnek a lenyomata, amit Isten erről az ezekben lakó családokról (közösségekről) elgondolt. Így majd amikor az újonnan meghívottak ezeken a helyeken járnak, az épületek is segíteni fogják őket hivatásuk szerint élni.*

a 2.2.3 fejezetben Meggyesi Tamástól való idézet szerint akár naívnak és idejétmúltnak is tekinthető Ch. Lubich kijelentése.

- A kommunikációs forradalom jóvoltából a hely jelentősége relativizálódik. Nemcsak a hely eltűnéséről van szó, hanem arról is, hogy városainkon egyre inkább az otthontalanság érzése vesz erőt. A mobilitás, a digitális kommunikáció jóvoltából egyre kevésbé vagyunk kötve a fizikai helyhez, ahol tartózkodunk, a hely, a szomszédság, a lokalitás, a környezet veszít jelentőségéből. De nemcsak a hely, hanem az idő is összezsugorodik: eltűnnek az ünnepek, egyre kevesebb idő elegendő a távolságok legyőzésére, miközben iparágak szerveződnek a növekvő szabadidő által keltett belső üresség betömésére.

Ki lehet-e jelteni, hogy a szaléziak, a szalézi család tagjai, a szalézi oratóriumok működtetésével mégiscsak visszahozzák a terek és ünnepek jelentőségét, értelmet adnak az időnek?

Mindenesetre a Don Bosco által az oratóriumok alappilléreiként megfogalmazott jellemzői a HELY-nek (otthon, iskola, templom, udvar) erre tesznek kísérletet, igaz, a 19. század közepén. Ennek szép, harmonikus példái a 2. fejezetben bemutatott torinói, római létesítmények.

– Hogyan néz ez ki a 20. századi Magyarországon?

Ennek a kérdésnek a megválaszolásához az óbudai (Segítő Szűz Lelkészség) és a római (Gerini) házak összehasonlításával közelebb juthatunk.

Előre kell bocsájtani, hogy az oratóriumok nem tárgyalhatóak a helyi szalézi ház struktúráitól függetlenül, hiszen a Don Bosco által elképzelt és létrehozott oratóriumok működési feltétele volt a szerzetesi jelenlét.

A Gerinit egy "jótevő" adománya szerint egy lépésben, egységes terv szerint építették meg, az 1930-as évek olasz modern építészeti kánonja szerint, a nagyvonalú udvar köré telepített létesítmények (iskola, diákotthon, műhelyek, kápolna, szerzetesi lakhelyek, vendégszobák) komplexumaként, amely a mai napig is, elviselve a szükséges felújításokat, működik.

Az óbudai Segítő Szűz Lelkészség az 1990-es évek során fejlődött ki jelenlegi állapotára. 1932-től 1950-ig szalézi, majd 1951-1990-ig állami tulajdonban volt, majd a telek és régi épületek visszaadását követően újra szalézi tulajdonba került.

Először az udvar kitakarítása kezdődött meg 1991-ben, előbb készültek el a sportpályák, mint az itt dolgozó szerzetesek lakóhelyei.

Később megépült a régi kápolna helyett egy új, (a 90-es évek eleji városrendezési szabályok miatt csak a régi alapterületével azonos alapterületen épülhetett), mellette a kolostorudvar, a szerzetesek lakószárnyával.

Az oratóriumi célokat a mai napig a "romkocsmák" arculatával működtetett volt állami kesztyűüzem és raktárai, és egy újonnan beékelte vizesblokk látja el.

Itt nem az elhunyt szaléziak bölcs mondásai lettek márványtáblára írva, mint a torinói és római árkádok alatt, hanem egy acélkereszt emlékeztet a szétszórás idejére és a gyorsan elhelyezhető, változtatható plakátok, grafittik, zászlók jelenítik meg a szalézi jelképeket, gondolatokat.

Az épületek jelentősége relativizálódott, **a hely viszont HELY maradt**, sok az ezt igénylő fiatal. Az emlékeket misszionáriusok őrzik, az otthonosságot, a lelkiületet az ittlakók és a köztük alakuló kapcsolatok biztosítják.

Mindeközben, máshol viszont alakulnak a "mobilitás, a digitális kommunikáció"eszközeivel a "kitelepedő oratóriumok", amelyek megintcsak új jelentőséggel ruházzák fel a HELY-eket valamint a személyes kapcsolatok, az ünnepek tereit, az együttműködések jelentőségét (az oratórium, mint egymással jó kapcsolatban működő helyszínek összessége).

Mi lehet ezeknek a folyamatoknak az adekvát építészeti megjelenítése?

A kollázs: az új és a régi, a használt és a beavatásra váró vadonatúj, a szent és a profán befogadó, nyitott kapcsolatait kell építészeti eszközökkel is megtalálni.

5.1.2 Az oratóriumok funkcionális egységei

Általánosságban hangsúlyozni kell, hogy

- Az oratóriumok sehol nem önállóan működnek (mint a máltai játszóterek), hanem kapcsolódnak valamilyen szalézi intézményhez. Ez a kapcsolódás számos közös hasznosítású tér, helyiség kialakítására kínál előnyös lehetőséget, ám a közös használat olykor zavaró is lehet, ezért ezek kialakításakor, üzemeltetésekor különös gonddal kell eljárni. A zavartalan, ellenőrzött működés alapfeltétele lenne a "porta" valamiféle kialakítása, mely a bejövők szűrésére, az illetéktelenek távoltartására alkalmas. Egyik felmért intézmény esetében sem találtunk ilyet.
- A szalézi intézmény létesítményeihez, tereihez való kapcsolódás lehetősége (olykor kényszere) mellett egyéb, közeli, nem szalézi intézmények létesítményeit, tereit is használhatják az oratóriumok. Hálózatszerű kapcsolódásokkal és nem feltétlenül új beruházásokkal, gazdagíthatják kínálatukat, körütekintő megállapodásokkal biztosítva az együttműködés zavartalanságát.
- Jellemző az összes felmért oratóriumra, hogy nagy az ott jelenlévő gyerekek számának ingadozása, különösen az évközi és a nyári oratóriumok résztvevői esetében. Erre a helyiségek berendezéseinek változtathatóságával, többfunkciós terek kialakításával, a kiszolgáló helyiségek (szertárak, raktárak, öltözők, wc-mosdó helyiségek) megfelelő méretezésével, a szakaszolható üzemeltetés lehetőségeinek biztosításával lehet felkészülni.

Az egyes oratóriumi helyszínek, helyiségek adatait tartalmazó táblázatokból kirajzolódik, hogy valójában miféle helyiségek szükségesek az oratórium működéséhez. Az alábbi táblázat ezeket a helyiségeket sorolja fel, az ezekkel kapcsolatos tapasztalatokkal, javaslatokkal.

megnevezés	megjegyzések
sportpályák	Előfordul, hogy a pályákat gépkocsi parkolókként is használják (Óbuda). Előnytelen megoldás, az oratóriumi funkciók biztosításakor a teljes érintett helyszín közlekedési rendjét át kell tekinteni, a fennálló rendeltetésbeli zavarok kiküszöbölése érdekében.
kispályás labdarúgó pálya	Ezek kialakítása alapvetően a rendelkezésre álló hely függvénye. A kombinált pályák (egy nagy pályán keresztbe több kicsi) kialakítása előnyös a kis és nagy létszámok számára történő hasznosítás szempontjából. A pályákhoz kapcsolódó lelátó, nézőtér hasznos lehetne. Szertár és öltöző csak az iskolához kapcsolódó oratóriumokban van megfelelő méretben.
kosárlabda pálya	
kombinált pályák labdajátékoknak	
parkok, kertek	Viszonylag kis területarányal vannak jelen az oratóriumi területeken. Tanulókertek kialakítására nem találtunk példát, ezek kialakítása számos pedagógiai előnnyel járna, kapcsolódhatna az iskolai tananyaghoz is.
szabadtéri pihenőhelyek	Akár iskolai, akár plébániai, lelkeszségi létesítményhez kapcsolódó oratóriumok esetében jól hasznosítható területrész, közösségi funkciókat elégíthet ki. A SZÁMALK esetében kifejezetten hiányolták a megkérdezettek, az "elvonulás terei" is kialakíthatóak lehetnének (vö: a pánikszoza igénye Óbudán).
játszótér	Berendezéseit célszerűen a korcsoportos igényeknek, létszámoknak megfelelően ki lehet alakítani , (vö: máltai játszótér)

születli	Fedett-nyitott terek szükségessége, jó használhatósága mindenhol igazolódik. Rossz idő esetén, átmeneti évszakokban, de a nyári napsütés elleni védelemre is kiválóan használhatóak. Az olasz példákön az árkaős terek csaknem minden oratóriumnak hagyományosan részei.
belső udvar	Tradicionális részei a kolostoroknak, rendházaknak, de iskoláknak is. Kialakításuk nem csupán az elvonulás, a bensőséges hangulat érdekében, a külső zajok elleni védelem miatt lehet indokolt, hanem éppen fordítva, az oratóriumi zajoktól, sportpályák ricsajától, a zenés rendezvények zajától az oratórium szomszédságának védelme is indokolhatja. (pl Óbuda esetén nagy szükség lenne a lakóköznyezetbe ékelődő sportpályák setében).
zárt terek, helyiségek	Ezek elhelyezése, a sportpályák, parkosított részekkel való kapcsolata fontos tervezési, az üzemeltetést is befolyásoló feladat. Különös jelentőségű az ellenőrizhető megközelítés, a közlekedés és kiszolgálás tereinek kialakítása, az akadálymentesítés, számos esetben kevés figyelem fordítódik erre. A kiszolgáló helyisége kialakításánál gondolni kell a sportpályákon, játszótéren, udvarokon tartózkodók igényeire is. (vö: a máltai játszótér kiszolgáló épülete)
porta	A felmért oratóriumok egyikében sem található, kialakítása a bejövők ellenőrzése, nyilvántartása szempontjából elengedhetetlen volna.
kultúrterem	Előadások, rendezvények számára kialakított terem, itt tarthatóak a hittan oktatás foglalkozásai is, 20-80 fős csoport számára berendezhető, székekkel, vetítés, hangosítás lehetőségével. Kiszolgáló helyiségei lehetnek a székraktár, wc-mosdó a férőhelyek számának megfelelően, ruhatár, fogasok a téli időszakra. Jó példa Óbudán.
Többfunkciós nagyterem Savio Domonkos ház	Akár 200 főt is befogadni képes terem, a ping-pongozás, csocsó helye, színpaddal, kézműves foglalkozások számára, nyári oratóriumok esetén, rossz időben az összes gyereket befogadni képes. Berendezése a rendezvények jellegéhez igazodóan mobilis, kapcsolódó raktár ruhatár, fogasok, wc-mosdó a jelenlévők számának megfelelően kialakítandó. Óbudán, a volt kesztyűüzem épülete.
animátor terem Don Bosco terem	Megbeszélések helye 2-10 fő számára, az oratóriumban zajló események adminisztrációját, irányítását szolgáló helyiség, iroda, kiscsoportos beszélgetések számára. Az összes, az oratóriumban közreműködő csoport képviselőjének (munkatárs) számára kell helyet biztosítani, hasonlóan az iskolai tanári szobához.
„pánikszoba”	Az oratóriumokban jelenlévő gyerekek, animátorok válaszaiból derült ki, hogy egy - vagy több - olyan rendeltetésű helyiség, helyiségrész, akár külső parkrész iránt jelentkezik határozott igény, ahol az általában jelenlévő nagylétszámú "tömegetől" elkülönülve magányosan lehet hosszabb-rövidebb időt megnyugvásra, elmélkedésre fordítani.
bár	Az egyszerűbb ételek, italok elkészítésére, hűtésére, edények tárolására alkalmas helyiség, az oratóriumi létszámokhoz illeszkedő kapacitással. Kialakítása lehetséges önállóan vagy kapcsolódó éttermi résszel is, kötetlen hangulatú rendezvények lebonyolítására. Kifejezetten oratóriumi célokat kell szolgálnia, nem szerencsés a szerzetesek konyhájával, étkezőhelyiséggel helyettesíteni, esetleg az iskolai büfével össze lehet vonni. Berendezése otthonos, ülőbútorokkal, étkezésre is alkalmas asztalokkal, székekkel legyen megoldva. 20-30 fő egyidejű

	elhelyezésére legyen alkalmas. Egy oratóriumban 2-3 ilyen helyiségre is szükség lehet, a csoportok számától függően.
szertár, konditerem	Szertár kell az oratóriumi játékoknak és a kézműves foglalkozásoknak , célszerű ezeket elkülöníteni, a külső terek felé is megközelíthetővé tenni. A sportszerek szertára esetleg összekapcsolható egy kondicionáló teremmel, téli időszakban hasznos sportolási lehetőségeket kínál, nem kizárólag oratóriumi célokra.
wc-mosdó helyiségek	Az oratóriumi helyiségek kapcsolatait és a külső terek igényeit is, figyelembe véve kell kialakítani, tekintetbe véve a legnagyobb egyidejű létszámokat és korosztályokat (pl. pelenkázó a baba - mama klub résztvevőinek, akadálymentes wc-mosdó a mozgáskorlátozottaknak) . Noha sportolási lehetőségek minden oratóriumban vannak, öltöző csak ott van, ahol az iskolai öltöző rendelkezésre áll .
színházterem	Önállóan egy oratórium nem tud egy színháztermet eltartani, de egy iskolai, plébániai színházterem alkalmi használhatósága gazdagíthatja az oratóriumi programokat. Jó példa erre a szombathelyi oratórium színházterme.
kézműves szoba	Az a jó megoldás, ha a kézműves foglalkozások helyisége nem szolgál egyéb rendeltetést , és közvetlenül kapcsolódik a kézműves szertárhoz. kis létszámú, 5-10 gyermek csoportja számára kialakítandó.
Kápolna / imaszoba	Önálló oratóriumi kápolnával nem találkoztunk a tanulmányozott létesítményekben, de a kápolna közelsége, könnyű, választható, nem kötelező megközelíthetősége fontos feltétele az oratóriumi programoknak . A szerzetesek és az oratóriumi gyerekek valamint az oratóriumokat irányító animátorok, munkatársak fontos találkozási helye, a lelkeségüket fenntartó kultikus helyszín, amely a szalézi emlékek, ereklyék nyilvánosan megtekinthető helye is lehet. Az evangelizációt szolgálja, ha az itt zajló liturgikus események, láthatóvá válnak az oratórium profán rendeltetésű helyei felől is. Kialakítására vonatkozóan szigorú egyházi szabályok léteznek. Egyszerűbb az imaszoba kialakítása, ahol Oltáriszentség nem kerül elhelyezésre.
gyűlésterem	A rendházzal közösen használt terem, helyszűke miatt kialakult szükségmegoldás (Mogyoród)
könyvtár	Iskoláé, rendházé, az elemzésben a nyergesújfalui iskola könyvtárja került szóba. Hasznos eszköze lehetne az oratóriumi programoknak, lehet, hogy kínálatát a digitális formátumban elérhető művek irányába bővítve népszerűbb lenne.
osztálytermek	Ha iskolához kapcsolódik az oratórium, mód nyílik iskolatermek tanítási időn kívüli használatára, kiscsoportos foglalkozások, korrepetálás céljaira . Ha nem áll iskolai tanterem rendelkezésre, a korrepetálás, kézműves foglalkozások kislétszámú csoportjainak elhelyezéséről gondoskodni kell.
tornaterem	Önállóan egy oratórium egy tornatermet a felmérések tapasztalatai szerint nem tud fenntartani, tipikus lehetősége az iskolával való közös használatnak , ha az oratórium a felügyeletet, a takarítást, esetleges üzemeltetési költségtérítést meg tudja oldani.
galéria	Nyergesi Oratóriumban a tornateremhez kapcsolódik. Felveti a sportpályákhoz a nézőtér létesítésének a szükségességét, ezzel lehet a sportesemények közösségi jellegét erősíteni.

